Wij vlaams nationaal

Beheer : Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. 12.51.60 pcr 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1. Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 f. - VOLKSUNIE - Weekblad - Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers.—16de jaargang — nr 20 — 16 mei 1970.

HET GEVAAR BLIJFT BESTAAN

Zonder enige geestdrift, zonder geloof in de door haar zelf voorgestelde oplossingen, met een groeiend wantrouwen tussen haar partners sleept de regering zich moeizaam voort in de richting van de gemeenteraadsverkiezingen. Met hoogstens nog de vage hoop om alvast dié vervaltermijn te bereiken. De paradoks van de huidige politieke toestand wil echter, dat deze hopeloos zieke en bijna stervende regering uiterst gevaarlijk is voor Vlaanderen : om zo lang mogelijk te leven, blijft zij zich vastklampen aan de grondwetsherziening. Of die grondwetsherziening er komen zal, of het destijds met zoveel trompetgeschal aangekondigde « plan Eyskens » ooit werkelijkheid wordt, blijft vooralsnog een open vraag.

Maar in de kommissies draait, ondanks alle moeilijkheden en vertragingen, de molen langzaam voort en het gevaar is groot dat straks toch een grondwetsherziening tot stand komt waarin niemand nog gelooft maar die goedgekeurd wordt, om er van af te zijn, door een volksvertegenwoordiging die lijflelijk nog een beetje aanwezig is in de Wetstraat maar die mentaal reeds op weg is naar zonnige einders en vrolijke stranden. « Le coup des vacances » : zoals met de taalgrensafbakening, zoals met Hertoginnedal. Gauw-gauw de teksten er doorjagen ; later blijft er nog altijd genoeg tijd over om cinisch toe te geven dat ze een rotoplossing betekenden.

De belangrijkste moeilijkheid waarmee de regering de jongste dagen had af te rekenen, hield nog altijd verband met de « kommunautaire » aspekten van het wetsontwerp 125 op de ekonomische decentralizatie. In de senaatskommissie die dit wetsontwerp bespreekt kwam het verleden week tot een ernstige kortsluiting. Met in zijn rug de bedreiging van het V.U.-amendement, dat voorstelde de tekst van wetsontwerp 125 te amenderen door er in te schrijven dat de zes randgemeenten onder de uitsluitende bevoegdheid vallen van de Vlaamse Ekonomische Raad, zag C.V.P.-senator en fraktieleider Hulpiau zich verplicht, zijn eigen amendement van dezelfde strekking te handhaven. Zelfs een persoonlijke tussenkomst van de eerste-minister kon niet baten : Hulpiau bleef bij zijn tekst. Bij de stemming bleken V.U. en C.V.P. alleen — en in de minderheid ! — te staan : de vlaamse socialisten hoefden niet eens door de knieën te gaan, ze waren van meetaf aan niet te vinden voor de verdediging van het vlaams belang. Ze schikten zich willoos naar de oekaze van hun waalse bazen, die een snelle en stipte goedkeuring van 125 eisen. Ze haalden het povere argument aan, dat de regering «bevredigende» beloften deed.

Ook indien de regering er inmiddels zou in geslaagd zijn (tijdens de kabinetsraad van vrijdag, waarover wij niets weten terwijl we dit donderdag schrijven) om de bocht rond deze hindernis te nemen, dan blijft ze met een aantal grote moeilijkheden zitten. In de kamerkommissie voor de grondwetsherziening was het verleden week woensdag tot een kortsluiting gekomen : de door de regering voorgestelde tekst die voorzag in de oprichting van drie ekonomische gewesten werd verworpen, mede door de vlaamse C.V.P. en de V.U., omdat in die tekst de kiem van een federalisme-met-drie schuilt. Eerste-minister Eyskens heeft aangekondigd, dat hij in de openbare vergadering zijn oorspronkelijke tekst zal verdedigen. Wat gaat de vlaamse C.V.P. op dat ogenblik doen ? En laat de premier het aankomen op de krachtproef van de vertrouwenskwestie ?

Deze week kwam het overigens in dezelfde Kamerkommissie nogmaals tot een stemming, waarbij bleek dat de Volksunie en een deel van de vlaamse C.V.P.-ers tegenover de rest van de kommissieleden stonden. Schiltz had een amendement ingediend om de kultuurraden fiskale bevoegdheden te geven ; het werd verworpen, maar eens te meer brokkelde de meerderheid af.

Uit deze incidenten is definitief te onthouden, dat er voor het ombuigen van de grondwetsherziening in een voor Vlaanderen gunstiger zin en voor het verwerpen van de voor Vlaanderen rampzalige plannen hoegenaamd niet op de B.S.P. kan gerekend worden. Er is voorlopig te onthouden dat de vlaamse C.V.P. — vastgespijkerd op enkele vlaamse standpunten door de Volksunie — vooralsnog het gevecht op enkele ondergeschikte punten blijft leveren. Hoelang dat verzet zal duren en achter welke bocht het nieuwe Hertoginnedal zal liggen, blijft een open vraag.

In de gegeven omstandigheden moet de Volksunie terug in het offensief : er dient een reusachtige propagandistische inspanning geleverd te worden om de Vlamingen te waarschuwen tegen het dreigend gevaar en om hen er toe aan te zetten, niet te dulden dat hun volksvertegenwoordiging ook maar één stap verder zet in de slechte richting. Voor dit offensief, dat de volgende weken met alle middelen zal worden gevoerd, moet iedere vlaams-nationalist zich als gemobilizeerd beschouwen.

LEVENDE DEMOKRATIE

Moeten we veel woorden verspillen aan de show die verleden zondag te Diest werd opgevoerd door de P.V.V., ten aanschouwe van een aantal opgetrommelde partijleden — vijf- tot zevenduizend — dat stellig niet denderend mag geheten worden ?

We geloven het niet !

De diesterse majoretten- en pensenkermis mag in de allereerste plaats gelden als de opening van de lokale verkiezingsstrijd, waarbij de inzet is dat Vanaudenhove de klopping anno 1968 in eigen gewest wil doen vergeten door een greep te doen naar de burgemeestersjerp van Diest.

De met de gebruikelijke blauwe barnum aangekondigde operatie « levende demokratie » heeft weinig om het lijf. Ze maakt wél duidelijk dat de sterke man van de partij, Vanaudenhove, er in geslaagd is terug naar boven te kruipen uit het dieptepunt van gezag en populariteit, waarin de vooral aan hem te wijten elektorale davering van 1968 hem gestort had. « Levende demokratie » is een onderneming zoals hij ze graag heeft : bluf en barnum moeten goedmaken wat de partij in haar machteloosheid en verdeeldheid niet meer aankan. In 1968 is de grootste propagandistische blufkampagne die ooit door een partij sinds de oorlog werd ondernomen, uitgelopen op een P.V.V.-nederlaag. De krachtlijnen en verhoudingen in onze nationale politiek zijn er sindsdien niet op verbeterd voor de neo-liberalen. Een nieuwe ontgoocheling staat hem dan ook te wachten.

In het licht daarvan blijft er alleen maar een binnenpretje, wanneer men Vanaudenhove doodleuk hoort verklaren dat het zijn voornemen is « de kontestatie in te richten ». De kontestatie, als inrichting, als instituut, als partijmachine : men heeft het zelden gekker gehoord uit de mond van het P.V.V.-orakel. Leeft die man op de maan ?

ONS OFFENSIEF

Op zijn vergadering van verleden week zaterdag heeft de Partijraad van de Volksunie beslist, dat tijdens de eerstkomende weken in gans Vlaanderen een grootscheeps federalistisch offensief zal worden gevoerd. Dit offensief zal tot doel hebben, het federalistisch alternatief op ruime schaal bekend te maken in tegenstelling tot de verwarde, ondoelmatige en gevaarlijke voorstellen van de regering en de traditionele partijen, zoals ze onder meer bij de grondwetsherziening tot uiting komen.

In het kader van dit offensief, zijn een reeks volksvergaderingen en meetings gepland, waarvan we hieronder de lijst publiceren :

Vrijdag 22 mei te Aalst, zaal De Vriendschap, sprekers Van der Elst en Van Leemputten, te 20 u. ; te Geel, zaal Wijnhuis, spreker Baert, te 20 u. Zaterdag 23 mei te Ieper, zaal Stadsschouwburg, spreker Jorissen, te 20 u. Vrijdag 29 mei te Gent, zaal Roeland, sprekers Baert en Van Steenkiste, te 20 u. Maandag 1 juni te Kortrijk, zaal Stadsschouwburg, spreker Coppieters, te 20 u. Vrijdag 5 juni te Brugge, zaal Koncertgebouw, te 20 u. ; te Antwerpen, zaal nog te bepalen, sprekers Van der Elst en Schiltz, te 20 u. Vrijdag 12 juni, te Mechelen, zaal Dageraad, sprekers Anciaux en Mattheyssens, te 20 u. Vrijdag 19 juni te St-Niklaas, zaal Serwir, sprekers Jorissen en Luyten, te 20 u. Zaterdag 20 juni te Hasselt, zaal Astor, sprekers Van Haegendoren en Claes, te 20 u.

Op zaterdag 13 juni wordt te Brussel een nationale meeting gehouden in de Magdalenazaal, sprekers Anciaux, Defacq en Claes, te 15 u.

Partijvoorzitter Van der Elst zal het woord voeren op enkele van de hierboven vermelde vergaderingen waar hij niet als spreker staat vermeld.

Wij en gij

vlaams nationaal

NOODFONDS « LIMBURG »

Dit werd door de Volksunie ingericht, kende een schitterend sukses, en is nu nog bedoeld om de noodlijdenden onder de limburgse mijnwerkers te helpen. Antwerpen laat Limburg niet los, want de V.U.-mandatarissen uit de provincie stortten op de laatstgeziene lijst maar eventjes 10.000 fr. Proficiat voor zulke daad ! Welke van de twee kleurpartijen (de 3de is in Vlaanderen te klein om ze te noemen) heeft zulke aktie ingesteld ? Integendeel volgens de leiders van A.C.V. en A.B.V.V. zelf kwamen ze te laat om hun eigen gesindikeerden te helpen. Een ware schande voor zulke nalatigheid, maar ...'t was Limburg, en niet Wallonië ! Weet ge dat de limburgse mijnwerkers nog steeds tegen ± 4 fr per uur minder moeten werken dan hun waalse kollega's, en aan dwangmaatregelen (overplaatsing enz.) blootstaan. Alzo kan meneer Leynen met beloften, de zaak nog voorlopig aaneenlijmen.

J.S., Mol

FRANSE KONING

Waarom sprak de koning te Gent Frans ? Dit vraagt « De Gazet van Antwerpen » (30-4-'70) zich af. Het antwoord is echter eenvoudig. Op de eerste plaats heeft hij de Vlamingen een onbeschaamde vernedering toegebracht door de wet in het ééntalig vlaams gebied niet toe te passen. Of waande hij zich in al die kleurenschakeringen nog te Brussel in de koninklijke serren ? Wat minister Tindemans in zijn onvergetelijk beroemd verslag aanhaalt, dat de wet op taalgebied in 't Brusselse en randgemeenten zeker op administratief gebied nooit toegepast wordt, werd nu te Gent (vlaamse burcht) gedaan door de hoogste instantie.

S.J., Mol.

WAALSE BELEDIGINGEN

De volstrekte onbenulligheid en ontoereikendheid van de B.R.T.-berichtgeving, de koude toonloosheid en verveelde onpersoonlijkheid der « speakers » hebben mij reeds lang doen afzien van dit programma, en gewoonlijk luister ik naar de R.T.B. die stukken beter is op alle gebied. Wat de R.T.B. bijzonder kenmerkt als zij het over 't binnenland heeft, is een bijna ongelooflijke aanmatiging, een reuzenlef... Nooit spreken zij over « les Belges d'expression néérlandaise » - steeds is het « d'expression flamande ». Nooit zeggen zij echter « Belges d'expression wallonne et bruxelloise », steeds « d'expression française ». Maar op 1 mei hebben zij zich zelf overtroffen. Het hele programma was gewijd aan de sociobonzen : Collard, Cools, Terwagne en konsoorten, Cools zegde woordelijk : « Wij zijn steeds rechtvaardig, en wensen voor ons niets dat wij aan de anderen niet gunnen, het bewijs ! voor de pariteiten in regering en ekonomie geven wij de Vlamingen volgaarne pariteiten te Brussel ! » Textueel ! En Terwagne: «Wij zullen krijgen wat wij willen, en laat Hulpiau zeggen en doen wat hij wil, dat zal niets veranderen ! »

De klap op de vuurpijl kwam nà de berichtgeving ! In het tijdperk waarin «socialistische» machtshebbers mijnwerkers doen afranselen, broodroven, uithongeren, vernederen en neerschieten gaf de R.T.B. zonder verpinken de film « Germinal » over de sociale verdrukking, een eeuw geleden, volgens het boek van Zola met nederlandse ondertitels a.u.b. ! Qui dit mieux ? Indien onze bevolking niet zo doorspekt was van volksverraders, zo bezwaard door de massa onverschilligen, zou zulke belediging een storm moeten ontketenen.

Ik ben benieuwd of er bij de « volks » (?)-vertegenwoordigers der kleurpartijen nu toch geen enkele stem zal opgaan om eindelijk alle vlaamse politiekers op te roepen tot een minimum van samenhorigheid en verweer tegenover de brutale, uitdagende frankofone gemeenschappelijke vijand. Ik hoop het, maar zonder veel verwachting : de volksuniemensen zullen waarschijnlijk weer eens alleen staan !

F.B., St. Amandsberg.

GEZINSHELPSTERS ONTEVREDEN

In april kwamen de familiehelpsters te Brusel bijeen, om uiting te geven aan hun zeer gerechtvaardigde grieven.

Bij het lezen van het in de bladen hierover verschenen verslag, hebben wij even onze ogen uitgewreven. Daar stond letterlijk : « Anderzijds eisten zij het recht op van vrijheid van vereniging ; wie de mentaliteit van sommige werkgevers kent, weet best dat deze eis geen overbodige luxe is in 1970». Verder beloofde de vakbond de gezinshelpsters te verdedigen, waar ze last zouden krijgen met het feit dat zij zich willen aansluiten bij een vakbond !

Weten onze lezers echter wel, dat bedoelde werkgevers, die er zo'n achterlijke mentaliteit op nahouden, o.a. de arrondissementele sekretariaten zijn van de K.A.V., een onderafdeling van het A.C.W. ?

Op bewuste vergadering heeft de vakbond enkel beloofd te beschermen tegen asindikale gedragingen vanwege de «werkgever ». Over terugkeer naar het vroeger statuut van bediende en het verlenen van een eindejaarspremie, geen woord. Evenmin over de onefficiente, onbezoldigde, maar verplichte studieweekends, noch over morele druk, willekeur van de werkgever, diskriminatie tussen Walen en Vlamingen ; verschil in behandeling, verloning en tucht van arrondissement tot arrondissement.

Wanneer zullen onze familiehelpsters uiteindelijk de verloning en de waardering bekomen, waar zij recht op hebben; door iedereen erkend, behalve door hun eigen, o zo sociaal voelende organizaties ?

R.D,. Geel.

PLUIM

Ons kongres is een sukses geworden en al diegenen die eraan meegeholpen hebben verdienen de dank van de partij. Nochtans zou ik een extra woordje van hulde willen brengen aan de heer De Beul (kongreskommissie), die van zich zelf beweert dat hij gauw kwaad wordt. Het is ook tijdens de uitgebreide partijraad (mini-kongres) velen opgevallen, hoe flink hij de materie beheerst, hoe hij zich werkelijk « afgebeuld » moet hebben om alles op tijd en in de juiste vorm klaar te krijgen.

Ofschoon menig oostends amendement, ook soms terecht, gestrand is op zijn afwijzing, is men in ons arrondissement van oordeel dat M. De Beul een extra pluim verdient en dat wij een vinnige repliek zijnerzijds zelfs kunnen waarderen.

J.N., Oostende.

EXTRA-BLADZIJDE

Alle lof voor uw kongresblad. Wat me bijzonder is opgevallen, is dat naast de uitgebreide bijdrage voor het kongres, de meeste overige rubrieken werden behouden. Jammer genoeg niet ons « Eigen Wijsje » !

Krijgen de vrouwen volgende week misschien een extra-bladzijde ?... En... was er over « de vrouw in de politiek » niets méér te vertellen dan dat ze een mini-mini-kleedje droeg ? (Foei, foei !)

L.M.T., St. Niklaas-Waas.

SLECHTE WIL

Het is een regen van klachten, in de lezersrubriek van onze kranten tegen de nieuwe brusselse « Innovation » die zich warempel europese allures wil aanmeten, maar niet eens in staat is de taal van de meerderheid van de bevolking van dit land te doen respekteren, door haar personeel dat zich ongemanierd en lomp gedraagt tegenover de Vlamingen.

Er is daar duidelijk slechte wil aanwezig. Wij Vlamingen zouden daar een passend antwoord moeten op geven door een algemene boycot van dat warenhuis !

C.K., Vilvoorde.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseling gevoerd

van de redaktie

Brussel, 14 mei 1970.

Betr.: kleine ongemakken.

De ene feestdagenweek volgt de andere op en met deze vaststelling willen we de overijverigen niet uithangen, die zegger dat er feestdagen te veel zijn (en stilletjes denken: voor mij kunnen er geen genoeg zijn). Maar er zitten wel kleine ongemakken aan vast. De feestdagen werpen zo een beetje de geijkte werkschema's overhoop, maar de mens is nu eenmaal zo dat hij ook aan het ongewone vlug went en zoals ze zeggen "zijn plan trekt".

We trekken dus "onze plan" wat des te geredelijker gebeurt omdat we ons op de weken-met-feestdagen tijdig voorbereiden.

Afgelopen week was wel een normale week, maar er werden een paar zetmachines nagezien en daar was weer iets gaande met Tante Pos'. Zodat er een paar belangrijke artikelen een tijdje bleven hangen in Brussel X, maar dan toch gelukkig niet helemaal onderdoken. Dat maakte echter dat sommige bladzijden die anders het eerst zijn afgewerkt deze week tot de hekkensluiters behoorden. En dat Jef de flantrekker stond te mopperen...

Er moet maar iets mis gaan in de post - over de grond van de zaak schrijven we hier niet - of dan besef je als weekbladman direkt hoe afhankelijk een gewoon weekblad van een vlotte postbedeling is. We hopen maar dat Anseele na de herhaalde poststrubbelingen toch eindelijk eens zal diets gemaakt worden dat het moet veranderen. Dat de briefwisseling en de verdeling der bladen dan eindelijk eens tijdig en vlot terecht komen waar ze moeten zijn. W.

NATIONALE LOTERIJ
9de TRANCHE
Bloementranche

EEN SUPERHOOG LOT VAN
TIEN MILJOEN
Trekking op 25 mei
HET BILJET : 200 fr.
HET TIENDE : 22 fr.
77.125 LOTEN VOOR EEN TOTAAL VAN 72 MILJOEN

WIJ-LEZERS VRAGEN BIJ HUN OPTICIEN
Alran
Brilmonturen
Invoerders : VANDERBRUGGEN & C°, Provinciestraat 95, ANTWERPEN
TEL. (03)36.12.94 Opticiens Vraagt het bezoek van onze vertegenwoordiger

● Sindikaal pluralisme

afwijzend en onpraktisch a.b.v.v.

(aco) Het Algemeen Belgisch Vakverbond is vorig weekeind op een perskonferentie voor de dag gekomen met een werkdokument van de hand van prof. Spitaels. Het lijkt ons een tekst, waarnaar voor- en tegenstanders van de A.B.V.V.-tezissen nog dikwijls zullen refereren en in die zin is het niet alleen een vaak grondig gesteld, maar ook dinamisch werkstuk.

Jegens het Algemeen Christelijk Vakverbond en meer bepaald ten opzichte van de door het A.C.V. voorgestane formule van sindikaal pluralisme, is het A.B.V.V.-rapport echter zo onvriendelijk en zo ongenuanceerd afwijzend, dat we twijfelen aan de praktische draagwijdte van het hele opzet. De kans lijkt gering dat het A.C.V. zich ooit, op bazis van een aan minachting grenzende appreciatie vanwege de socialistische sindikale leiders, kan begeven tot besprekingen over een grondige sindikale hergroepering die — volgens Spitaels — moet leiden tot diepere politieke opties.

Zonder hier stelling te nemen over de optimale vorm van sindikalisme in dit land, willen we toch wijzen op de sterk negatieve, gevoelsmatige benadering (in Spitaels' werkstuk) van de tans bestaande vormen van samenwerking tussen het A.B.V.V. en het A.C.V.

Het A.C.V. wil die samenwerking konsolideren, met behoud van de twee autonome pijlers, door oprichting van een bestendig orgaan voor topoverleg. Maar hiervan wil het A.B.V.V., blijkens het rapport Spitaels, niet weten.

De argumentatie die hiervoor ingeroepen wordt heeft ons verbaasd.

Ook de nieuwe voorzitter van het A.B.V.V., Debunne, blijkt behept met een sedert lang uit de tijd geraakt meerderwaardigheidskompleks jegens het kristelijk sindikalisme. We hadden van Debunne verwacht dat hij van dit ongegronde superioriteitsgevoel vrij zou zijn. Het tegendeel lijkt waar.

Hiermee gaat, paradoksaal genoeg, een nauwelijks verborgen gevoel van nijd ten opzichte van het A.C.V. gepaard. Het A.C.V. is inzake ledenaantal zeer expansief. Het A.B.V.V. is het niet. In plaats van de oorzaken te zoeken daar waar ze te vinden zijn — namelijk in een doktrinaire en taktische onaangepastheid van zekere vormen van socialistisch sindikalisme — wordt nu door het A.B.V.V. aan de kristelijke sindikalisten het verwijt gemaakt dat ze misbruik maken van de huidige pluralistische vormen van aktie en van pragmatische samenwerking.

Het is alsof het A.C.V. de huidige vormen van samenwerking met het A.B.V.V. om-gefunktioneerd heeft tot een hinderlaag, waardoor nieuwe leden aan het A.B.V.V. onttrokken worden.

Wij zijn de advokaten niet van het A.C.V. Men kan er ons niet van verdenken de kastanjes uit het vuur te halen voor het A.C.V., tot eenzijdig nadeel van het A.B.V.V. Maar als Debunne en zijn medestanders op een zo naïeve manier aan struisvogelpolitiek gaan doen en weigeren de problemen te zién, kunnen wij het niet verhelpen.

● Na voorspel te Gent

ekonomisch doorbraak - kongres in 1971 ?

(aco) Het ekonomisch kolloquium dat vorige week zaterdag door de Vereniging voor Ekonomie ingericht werd in de gentse universiteit, heeft ons in de overtuiging gesterkt dat het aanstaande tweejaarlijks kongres van de Vereniging, te Brussel in 1971, een meevaller kan worden. Voor de pozitie van de Vlamingen in de hoofdstad zou een sukses van groot belang zijn.

Het is geen geheim dat de inrichting van de tweejaarlijkse Vlaamse Wetenschappelijke Ekonomische Kongressen een zeer zware inspanning vraagt.

Mede onder de invloed van Maurits Naessens, die zaterdag jl. het kolloquium voorzat en die volgend jaar kongresvoorzitter te Brussel zal zijn, zijn deze kongressen uitgegroeid tot een prestigieus wetenschappelijk gebeuren, met een aktieradius die verder reikt dan de kring der akademisch gevormde ekonomen.

Te Gent, Leuven en Antwerpen, waar de kongressen tot nog toe volgens een beurtsisteem gehouden zijn, vond men telkens een zo sterk gestruktureerd akademisch leven en zoveel aktieve simpatie bij oud-studentenverenigingen en in het bedrijfsleven, dat zowel de stoffelijke middelen en de mankracht als voldoende wetenschappelijke brains konden gemobilizeerd worden.

We hebben de indruk dat ook te Brussel de bazis kan gevonden worden voor een suksesvol Vlaams Wetenschappelijk Ekonomisch Kongres. Voor de versteviging van de geestelijke en sociale aanwezigheid van Vlaanderen in de hoofdstad zal dit zeer belangrijk zijn. Voor de toekomst van het nederlandstalige universitaire leven en van de wetenschapsbeoefening in het Nederlands moet het tiende, te Brussel gehouden kongres een mijlpaal worden.

Tenslotte een nabeschouwing over het kolloquium van zaterdag jl. Het tema was een vondst op zichzelf : hoe juist waren de ekonomische previzies van het kongres dat in 1961 te Gent gehouden was en dat als onderwerp had de ekonomie in 1970 ?

Noch voorzitter Naessens, noch de talrijke voorzitters en sekretarissen van kommissies en de nog talrijkere panneelleden hebben van hun hart een moordkuil gemaakt. Met zin voor humor konden ze erkennen waar de previziemetoden te kort geschoten waren.

Er bleef trouwens nog genoeg overeind van de prognozes die tien jaar voordien gemaakt waren. Het akkres van het brutto nationaal produkt was jaarlijks 4 % geweest, zoals het kongres voorzien had.

In elk geval had men op een zinvolle manier de verschillende komponenten van de ekonomie ontleed. De gevolgen van de tijdens het decennium ingetreden struktuurveranderingen had men onderschat, maar dat maakt het tien jaar geleden gepresteerde werk niet overbodig.

Het tien jaar geleden gehouden kongres, in het teken van de ekonomische previzie, vond in die tijd zijn stuwkracht in het toen nog op jeugdig dinamisme drijvende en grote verwachtingen koesterende Bureau voor Ekonomische Programmatie. Waar is de tijd !

Deze éénmaal veelbelovende instelling is sedertdien in het halfduister van de ministeriële ongenade weggezonken en speelt geen rol in de ekonomische politiek. Professor De Vreker kon als intelligente en wel eens bitsige neo-liberaal niet nalaten een paar pijltjes erop af te schieten : hij noemde het een «geheim bureau». Het Bureau voor Ekonomische Programmatie is « la grande muette » van de belgische politiek.

Wordt het geen tijd dat het parlement het Bureau en vooral de ekonomische programmatie-idee zelf, uit de vergetelheid haalt ? Of weet men in België al zoveel over ekonomische politiek, dat men het Bureau als een gesterilizeerde ekonomische braintrust verder kan laten wegzinken in de nevelen der bureaukratie ?

volksunie
13 juni
magdalenazaal
brussel

LATE BEGROTING

Met niet minder dan zeven maanden vertraging op het normale tijdstip van indiening is minister De Saeger eindelijk voor de dag gekomen met de begroting van Openbare Werken 1970. De regering Eyskens blijkt trouwens als verlate indiener van de diverse begrotingen het rekord van alle belgische regeringen te zullen slaan, want ook heel wat andere departementele begrotingen werden laat en lang na de normale (wettelijke) datum ingediend.

Over de oorzaken van de uitzonderlijk late voorlegging van de begroting van Openbare Werken deden al geruime tijd allerlei geruchten de ronde. Telkens werden van de zijde van het ministerie technische oorzaken ingeroepen. Eerst kwam men voor de dag met moeilijkheden bij de overschrijving van kredieten van het vorig jaar naar 1970, moeilijkheden die overigens wrijvingen van kommunautaire aard niet bleken uit te sluiten, hoezeer men op Openbare Werken ook de oren intrekt wanneer het woord « kommunautair » valt. Een tweede oorzaak van de vertraging heette de diskussie te zijn over de opneming van nieuwe artikelen in de begroting (onder andere in verband met het Groenplan) terwijl men zelfs niet aarzelde, de overplaatsing van een lid van de staf van Openbare Werken naar Nederlandse Kultuur eveneens als oorzaak van vertraging op te geven. Men bleek werkelijk van alle hout pijlen te snijden om deze in tal van kringen (o.m. en uiteraard vooral in de bouwnijverheid) besproken uitzonderlijke vertraging te « verklaren ». Er werden zelfs moeilijkheden met de... drukker ingeroepen nadat men gepoogd had de diskussie over de sektoriële verdeling van de kredieten voor wegen, waterwegen en gebouwen zo technisch mogelijk en zo weinig... kommunautair mogelijk voor te stellen.

Het streven van alle waalse politici om zoveel mogelijk het laken naar zich toe te trekken hoeven we hier niet meer speciaal te onderlijnen, het is een algemeen bekend feit. De waalse eisen tot kompensatie naar aanleiding van de havenkwestie en het feit dat de waalse minister van Begroting alle in te dienen begrotingen moet tegentekenen, bevestigden het vermoeden dat er achter de schermen aan de touwtjes getrokken werd. Is het niet veelbetekenend dat zelfs minister De Saeger in zijn toelichting tot de begroting 1970 verklaart, de paritaire verdeling der kredieten inzake wegenbouw tussen Wallonië en Vlaanderen te verdedigen en letterlijk het volgende zegt : « Ik waak angstvallig over deze paritaire verdeling want het is van het grootste belang dat Wallonië degelijke verbindingswegen krijgt met onze kust ». Deze verklaring wijst op de bij minister De Saeger reeds van vroegere uitlatingen bekende hersenkronkel, die impliciete instemming met het « priorité pour la Wallonie » verraadt afgezien van het feit, dat een paritaire verdeling voor Vlaanderen onaanvaardbaar is en blijft. De beruchtste verklaring in dit verband is wel deze geweest toen de minister eens zei, liever waalse dan vlaamse afvaardigingen te ontvangen, welke laatste hij beleefd aan de deur zet...

Paritaire verdeling dus voor de kredieten ondanks ook de snellere (natuurlijke) ekonomische expansie in Vlaanderen en ondanks het feit, dat ettelijke grote openbare werken in Wallonië ekonomisch niet verantwoord zijn en waarvan de voortzetting ook in de pas ingediende begroting voorzien is.

Deze gelijke verdeling heeft ook haar weerslag op het havenbeleid, waarbij de expansie der uiteraard vlaamse havens geremd wordt, ook al schermt de minister in zijn begroting met eensdeels de maximale en gelijktijdige hulp aan Antwerpen, Zeebrugge en Gent en anderdeels met de lichte voorrang aan Antwerpen als derde wereldhaven. De toelichting van dit havenprogramma is trouwens tamelijk onevenwichtig met veel meer preciese gegevens over Antwerpen dan over Zeebrugge, wat eens te meer de argwaan van de kust zal scherpen, tenware het debat in het parlement nauwkeuriger gegevens aan de hand doet. Dit debat zal tevens moeten uitmaken in hoever de door de grote vertraging van het indienen ontstane vermoedens over waalse druk om de kredietverdeling ten gunste van Wallonië te doen overhellen gewettigd waren. Heel gerust zijn we er niet in, gedachtig de bekende waalse vraatzucht en de even bekende inschikkelijkheid van de vlaamse kleurpolitici, op welke regel ook een De Saeger geen uitzondering maakt ondanks zijn (zorgvuldig gefokt) imago van « onverzettelijk vlaams bewindsman ».

beroepsHALVE bekeken

● Gehandikapten-zorg

wie hoort deze alarmkreet?

(red.) Eén onzer vrienden heeft een mentaal gehandikapt kindje. We hebben van op afstand de kalvarietocht meegemaakt van gans het gezin sinds de geboorte van het kind : de nooit-aflatende zorg die dag en nacht nodig is, de spanning die nooit eens onderbroken wordt, de noodzaak om altijd en eeuwig thuis te blijven enz. We hebben ook meegemaakt hoe de vader — samen met de ouders van een aantal eveneens mentaal gehandikapte kinderen — zich ingespannen heeft voor een vereniging zonder winstgevend oogmerk, die als doel had de oprichting van een home voor deze kinderen : een ononderbroken schooipartij, die slechts volgehouden kan worden mits heel veel energie en toewijding.

Wie in zijn gezin of omgeving niet getroffen wordt door zo'n ramp, heeft meestal geen besef van de treurige omstandigheden waarin mentaal gehandikapte kinderen maar al te vaak moeten leven. Statistisch gezien is de mentale handikap de belangrijkste, maar hij geeft nog steeds aanleiding tot een ongelijke behandeling wanneer men de vergelijking gaat maken met andere invalidaire kwalen. De maatregelen ten bate van de mentaal gehandikapten zijn niet doorzichtelijk ; er ontbreekt een duidelijke en samenhangende beleidslijn. De wettelijke bazis voor deze maatregelen is trouwens ontoereikend en de beschikbare geldmiddelen zijn absoluut onvoldoende.

Ondanks het feit dat de Boemerang-aktie en een paar andere — minder spektakulaire — initiatieven de jongste tijd de aandacht gevestigd hebben op het gehandikaptenvraagstuk, blijft de openbare opinie zich nog altijd te weinig bewust van de werkelijke problematiek, die maar al te schrijnend is. Binnen het tijdsverloop van weinige dagen werd niet minder dan driemaal onze aandacht gevestigd op het probleem, door de alarmkreet van wie er mee begaan is en er de essentie van kent : de Vereniging van Vlaamse Leerkrachten zag zich genoodzaakt, in een scherpe tekst stelling te nemen ten voordele van een kaderwet bijzonder onderwijs voor gehandikapten : in West-Vlaanderen werd tijdens een persdag op een medico-pedagogisch instituut de klacht geuit dat er in onze maatschappij geen plaats blijkt te zijn voor meerderjarige mentaal gehandikapten ; het weekblad « De Bond » behandelde in een hoofdartikel de problemen rond het beleid voor mentaal gehandikapten.

We hopen van harte, dat het geen eenzame stemmen blijven !

koopjes en kumul : waar zitten de profiteurs?

Houben : 400.000 fr studieloon...

Socialistische vakbondsleiders verschijnen voor de rechtbank onder beschuldiging van belastingontduiking, maar worden vrijgesproken omdat men hun « goede trouw » aanvaardt. De voorzitter van de C.V.P.-P.S.C. laat zich benoemen tot voorzitter van een studiekommissie en steekt zodoende een extra van vierhonderdduizend frank op zak ; hij laat zich bijstaan door een B.S.P.- en P.V.V.-spitsbroeder, die ieder driehonderdduizend frank bijeenstuderen op twee jaar tijd. Een sekretaris van een B.S.P.-afdeling in West-Vlaanderen verschijnt voor het gerecht omdat hij een zeer winstgevende handel is begonnen met gunsten en het « dienstbetoon » van zijn boezemvriend minister Breyne.

Dit zijn slechts een paar puntjes uit het nieuws van de jongste weken en maanden. De lijst zou kunnen aangevuld worden. Bijvoorbeeld met de miljardendans van van den Boeynants' « zakenrelatie » Charlie De Pauw, die de kronieken van het Rekenhof teistert (een onderwerp waarop we overigens nog wel eens terugkomen).

Of ze nu zweren bij een « front van progressieven », bij een « levende demokratie », bij een « nieuwe konstellatie » of gewoon bij hun oude vertrouwde partijstal : er zitten in de kleurpartijen een stel scharrelaars en zaakjesdoeners voor wie de politiek allesbehalve windeieren legt. Er loopt af en toe eens een klein profiteurtje — zoals de vriend van Breyne — tegen de lamp, maar de grote profiteurs gaan vrijuit, zelfs voor het gerecht.

Tot dat peil van verwording en troosteloos verval zijn onze politieke zeden afgezakt, dank zij de kleurpartijen. Zou de achtbare heer Houben, voorzitter van de grootste en zich kristelijk noemende partij, eens even zo welwillend willen wezen om de volledige lijst te publiceren van alle inkomsten die hij geniet ? Of is dat teveel gevraagd en heeft het publiek daar zijn neus niet in te steken ? Zouden de niet minder achtbare heren socialistische mandatarissen eens willen publiek bekend maken hoeveel kumulards er onder hen schuilen, hoeveel kumuls die kameraden torsen, uit hoeveel schotels tegelijk zij geleerd hebben te vreten ? Als zij er niet op gebrand zijn om het te doen, dan laten ze het maar. Ze moeten alleen maar weten, dat wijzelf ons zéér graag van deze taak zullen kwijten en dat we over afzienbare tijd met een eerste fraaie lijst voor de dag zullen komen. En ze mogen gerust zijn : we maken eenzelfde lijst op wat betreft de Volksunie-mandatarissen en ook dié lijst publiceren we. Dan zal iedereen de vergelijking kunnen maken en dan zal blijken, wààr de profiteurs en de superkapitalisten (desnoods in « proletarische » vermomming) zitten.

Uiteindelijk is ieder partijprogramma slechts evenveel waard als de mensen die er achter staan en die het moeten verwezenlijken. De vele fraaie woorden van de kleurpartijen krijgen maar hun werkelijke zin, wanneer men ziet door wie ze worden uitgesproken : de grabbelaars en de scharrelaars, de kumulards en de committards.

Het is méér dan een veeg teken voor onze demokratie, wanneer een partijvoorzitter zich bijna een half miljoen laat uitbetalen voor een job van enkele uurtjes per maand, een job waar hij bovendien alleen maar beslag kon op leggen dank zij zijn politieke invloed en macht. Het is méér dan een veeg teken voor onze demokratie, wanneer vakbondsleiders hun kapitalistenwedde slechts gedeeltelijk aangeven bij de fiskus en zich daarbij beroepen op het gezag van een minister in funktie. Het is méér dan een veeg teken voor onze demokratie, wanneer men vaststelt dat de vriendschap met een schepen-voorzitter-minister-premier volstaat, opdat een aannemer en parkingspekulant in enkele jaren tijd uit het niets een miljardenonderneming kan toveren. Het is méér dan een veeg teken voor onze demokratie, wanneer vriendendienstjes, voorkeurbehandeling en favoritisme van een minister zo frekwent zijn geworden, dat er handel kan in worden gedreven.

Een man waar we een levensgroot boontje voor hebben, is onze gentse senator professor Elaut. Intellektueel van formaat, wetenschapsman met wetenschappelijke hobby's tot in zijn vrije tijd, sociale doktoor bij uitnemendheid, vechtjas die met zwier de last van de jaren draagt, vlugge geest waaruit originele ideeën en oplossingen opborrelen : hij is een van de «great old men » waarvoor we onze hoed - met een brede zwaai over de (vermeende) kloof van een paar generaties heen - graag afnemen.

Deze week heeft Elaut in de Senaat een lans gebroken voor zijn « hartplan » : een veralgemeend elektrokardiografisch onderzoek voor alle mannen en vrouwen, met inschakeling van de modernste snufjes zoals computercentra, om kandidaat-hartlijders op te sporen.

Senator Elaut is een zéér ondeugend man. Waar hij zich als arts enerzijds bezorgd neerbuigt over de hartlijders, lapt hij anderzijds als politieker een hartinfarkt aan enkele van onze meest in de kijker lopende Wetstraat-vedetten. Neem nou bijvoorbeeld zijn parlementaire vraag nummer 75 aan de minister van Volksgezondheid. Op 1 december 1967 was er een Studiekommissie voor het Gezondheidsbeleid opgericht, die op 30 oktober 1969 haar werkzaamheden beëindigde. Deze kommissie was in tegenstelling tot wat men kon verwachten, niet samengesteld uit ambtenaren van het Departement maar wel uit een aantal min of meer (méér min dan meer...) bevoegde politici, die het karwei wel eens eventjes wilden opknappen tussen hun vele andere bezigheden door. Senator Elaut wilde wel eens weten, hoeveel geld de belastingbetaler moet neertellen om de aktiviteiten van deze kommissie te bekostigen.

En ziehier dan de cijfers, zoals ze in antwoord op de vraag verstrekt werden door minister Namêche.

De kosten van de studiekommissie bedroegen niet minder dan acht miljoen 489 duizend 140 fr., waarbij nog één miljoen 876 duizend 642 fr werkingskosten dienen gevoegd. De voorzitter van de kommissie beurde het niet onaanzienlijk bedrag van 400 duizend fr ; de twee ondervoorzitters kregen ieder 300 duizend fr ; de sekretaris moest het stellen met ocharme één miljoen 300 duizend fr (hetzij méér dan 50 duizend per maand...) ; de adjunkt-sekretarissen - twee in aantal - ontvingen ieder één miljoen 56 duizend 249 fr ; elf rapporteurs zagen hun inspanningen beloond met ieder 200 duizend fr.

Op zichzelf vormen deze bedragen reeds een sterk verhaal, maar pas op : het wordt nog sterker. Want laten we eens eventjes uitkienen welke namen we kunnen plakken op deze zo royaal betaalde studeerders. Hèhèhè : wat is de wereld klein en hoe vaak botst men op bekenden. Voorzitter van de kommissie (en dus vrolijke bezitter van nog maar eens 400 duizend fr) is niemand minder dan de allerachtbaarste heer Houben, toevallig ook voorzitter van de C.V.P.-P.S.C. De socialist Falize en de liberaal Hougardy kweten zich - aan 300 duizend fr ieder - van de onmenselijke lasten van het ondervoorzitterschap. En de met zijn één miljoen 300 duizend radijzen beslist niet onwelvarende sekretaris was ook al een knaap met een niet helemaal onbekende naam : dokter Paul Mundeleer.

Let wel : morgen ontmoeten we de achtbare heren Houben, Falize en Hougardy aan de een of andere straathoek waar ze, staande op een omgekeerde zeepkist, met vermanende vinger het volk beleren over De Grote Beginselen En De Hoogstaande Motieven, die zij en hun partij hartsgrondig verdedigen...

dio genes,

ONZE PARLEMENTSLEDEN STAAN HUN MAN

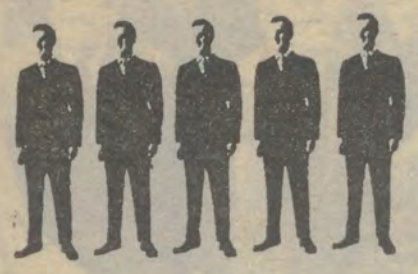

- Senator Jorissen hield een tussenkomst tijdens het debat over het wetsontwerp ter verbetering van het sociaal statuut van de zelfstandigen en verdedigde na de algemene diskussie door hem ingediende amendementen.
- Senator Elaut vroeg tijdens het debat over de begroting van Volksgezondheid en het Gezin meer aandacht voor de kern van de vraagstukken.
- Senator Ballet kwam tussenbeide in hetzelfde debat en pleitte voor een grondig onderzoek inzake verdovende middelen en klaagde de taaltoestanden in de brusselse C.O.O. aan.
- Een wetsvoorstel van senator Ballet inzake wijziging van de taalwet voor het leger en een tweede wetsvoorstel van dezelfde senator betreffende de aflevering van getuigschriften van goed gedrag en zeden, werden in overweging genomen ; een wetsvoorstel van senator Jorissen inzake wijziging van de wet tot invoering van de B.T.W. en een wetsvoorstel van senator Baert inzake aanvulling van artikel 815 van het gerechtelijk wetboek werden eveneens in overweging genomen.
- Senator Baert diende een wetsvoorstel in tot bepaling van voorwaarden voor het verlenen van werkingstoelagen aan het gesubsidieerd onderwijs ter bescherming van de politieke rechten van het personeel.
- Senator Diependaele voerde het woord tijdens het debat over de begroting van Volksgezondheid en het Gezin 1970.
- Senator Bouwens diende een wetsvoorstel in tot herziening van artikel 66, eerste lid, van de grondwet en diende tevens een verzoek tot interpellatie in over de natuurbescherming in ons land, gericht tot de minister van Landbouw.
- Volksvertegenwoordiger Olaerts ondervroeg mondeling de minister van Ekonomische Zaken over het prijs- en produktiebeleid van de cokeskolen.
- Volksvertegenwoordiger Raskin interpelleerde de minister van Ekonomische Zaken over de grinduitbating in Limburg. Dezelfde volksvertegenwoordiger nam deel aan het debat na de interpellatie Perin tot de minister van Binnenlandse Zaken over de reorganizatie van het arrondissement Verviers.
- Volksvertegenwoordiger Coppieters diende een verzoek tot interpellatie in tot de minister van Nationale Opvoeding over de diskriminatie inzake statuut, titels en wedden in het rijksinstituut voor vertalers en tolken te Brussel.
- Volksvertegenwoordiger Anciaux diende amendementen in bij het wetsvoorstel tot instelling van een kommissaris bij het Parlement (ombudsman) : hij wenst een nederlandstalige en een franstalige kommissaris te zien benoemen.

Senator Rik Ballet :... grondig onderzoek verdovende middelen, betere informatie voor het publiek, wijziging taalwet leger, aflevering getuigschriften goed gedrag en zeden enz enz...

in de senaat

Senator Bouwens met Jorissen en Claes : amendement zes randgemeenten en Ekonomische Raad voor Vlaanderen.

Vorige week was de aandacht gericht op de bijzondere kommissie, waar wetsontwerp 125 op de ekonomische decentralizatie met de amendementen van de V.U. en de C.V.P.-er Hulpiau op de agenda stonden.

Het voornaamste amendement van de V.U., een amendement Bouwens-Jorissen, sloeg op de afhankelijkheid van de zes randgemeenten van de Ekonomische Raad van Vlaanderen. Het werd verdedigd door de senatoren Bouwens en Claes, welke laatste trouwens nog een reeks andere amendementen ingediend had.

De volle aandacht ging zeker naar de houding van de vlaamse C.V.P. Van de vlaamse B.S.P. was niet veel te vernemen, tenzij dat ze onvoorwaardelijk kapituleerde, met alleen een platonische verklaring dat ze de randgemeenten als vlaamse gemeenten beschouwde ! Wanneer de B.S.P. in de regering zit valt er van een vlaamse houding bij haar niets meer te bespeuren. Het is een willoos werktuig in de handen van haar franstalige partijgenoten.

De vlaamse C.V.P. bleef deze maal echter niet bereid om zo maar toe te geven, ondanks het (beschamende) feit dat de eerste-minister alles in het werk stelde om ze te overtuigen.

Het lot van de randgemeenten zou voor de grote vakantie immers geregeld worden, zei de eerste-minister, door de grondwetsherziening. De technische punten kunnen nu wachten, verklaarde Eyskens, de wezenlijke punten van de grondwetsherziening zouden voorrang moeten krijgen.

De C.V.P. bleef echter bij haar amendementen, die alleen de steun van de V.U. kregen en dus verworpen werden. Het ontwerp is echter nog niet afgehandeld in de kommissie en deze week vond geen vergadering erover plaats. De regering en de socialisten haalden dus voorlopig hun slag niet thuis. Zo de vlaamse C.V.P. voet bij stuk houdt en met regeringskrizis dreigt, halen de vlaamsgezinden hun slag thuis, zelfs zonder de vlaamse socialisten. Of de C.V.P. dat zal doen, zullen we echter voorlopig moeten afwachten.

In andere kommissies werd er eveneens druk gediskussieerd. In de kommissie Ekonomische Zaken ging Lode Claes tot de frontale aanval over tegen het nieuwe ontwerp Leburton over de ekonomische decentralizatie. Maurits van Haegendoren hield de Kommissie van Kultuur een volle zitting bezig met zijn voorstel voor een vlaams-waals kultuurpakt. Edgard Bouwens en Rik Ballet protesteerden scherp tegen het feit dat hun voorstel van taalkaders in het leger andermaal met een maand verdaagd werd in de kommissie van Landsverdediging.

Ondertussen begon in openbare zitting de diskussie over het ontwerp van wet tot verbetering van het sociaal statuut der zelfstandigen. Sinds jaren heeft de V.U.-fraktie hiervoor wetsvoorstellen ingediend. In de kommissie was het zover gekomen dat ook C.V.P.- en B.S.P.-senatoren niet langer vrede namen met een gebrekkige programmatie voor de volgende twee jaar. De minister werd door de voltallige kommissie van de Middenstand terug naar de ministerraad gestuurd om met iets beters terug te komen. Wat dan gebeurde.

Het ontwerp loopt tans tot in 1975, wanneer 60.000 fr. voor een gezin en 48.000 voor een alleenstaande zal bereikt worden. Van 1972 af zou voor de jaren dat betaald werd, d.w.z. sinds 1956 af, geen onderzoek naar de bestaansmiddelen meer plaats vinden.

Senator Jorissen verdedigde hierbij niet minder dan vier wetsvoorstellen en drie amendementen. Vooreerst wilde hij van 1972 af de volledige afschaffing van het onderzoek naar de bestaansmiddelen, omdat in geen enkel ander pensioenstelsel zulk onderzoek bestaat. Voor de kleine zelfstandigen, die minder dan 10.000 fr. inkomen hebben per jaar, wilde hij een pensioen gelijk aan het pensioen van de werknemer. Anderzijds wilde hij de aftrek voor vervroegd pensioen van 5 t.h. terugbrengen op 2,5 t.h. en daarnaast de leeftijd waarop geen hogere bestaansmiddelen meer aangerekend worden van 75 jaar terug brengen tot 70 jaar.

Tot verbazing van de Senaat stemden de P.V.V.-senatoren tegen deze vier voorstellen die van de Volksunie uitgingen. Klaarblijkelijk wist de P.V.V. niet waarover gestemd werd en dacht ze dat het om taalvoorstellen ging. Het enige waarvoor de P.V.V. de V.U. steunde, was het amendement Jorissen-De Paep, waarin voorgesteld werd het bedrag van de vrijgestelde inkomsten aan te passen aan de indeks.

Bij de bespreking van de nieuwe pensioenregeling bewees verslaggever Vandeputte eens te meer dat hij het vraagstuk tot de laatste bijzonderheid kent. Ook de B.S.P.-landbouwerszoon uit Henegouwen, de heer Lahaye zei zinnige dingen. De P.V.V.-er Moreau de Melen beweerde dat hij het verslag te laat gekregen had en dus geen amendementen had kunnen voorbereiden... Dit werd op scepticisme onthaald door de andere senatoren, die het verslag wèl op tijd gekregen hadden. De P.V.V.-senatoren blijken echter niet gewoon, veel te werken. Ook senator Moreau de Melen niet.

Na de bespreking van de pensioenen werd het debat aangevat over de begroting van Volksgezondheid. Minister Namêche hield hierbij een zeer lange uiteenzetting, de dag nadien trouwens gevolgd door minister Breyne, die eveneens meer dan een uur sprak.

De voornaamste rede bij deze begroting was die van senator Elaut, die met een « hartplan » voor de dag kwam. Volgens de senator sterven in ons land jaarlijks achttien maal meer personen aan hartinfrakt dan ten gevolge van verkeersongevallen : 17.300 slachtoffers b.v. in 1967. De gevaarlijke leeftijd voor de mannen ligt tussen 35 en 50 jaar; bij de vrouwen begint het gevaar vooral nu hun 50 jaar. Hij stelde voor van de mannen vanaf 35 en de vrouwen vanaf 50 jaar jaarlijks een elektrocardiogram te laten nemen, waarvan de gegevens door computers zouden onderzocht worden. Elaut zou Elaut niet zijn zonder ironie. Hij trok zijn beroepsgenoten even door de buis. Er zijn in ons land meer knappe computerspecialisten dan knappe dokters, beweerde de arts Elaut. Daarnaast vroeg hij in de studiekommissie, die diende opgericht, veel technici te plaatsen en zo weinig mogelijk dokters.

Senator Ballet klaagde de zwijgzaamheid aan van de minister van Volksgezondheid ten overstaan van het gebruik van verdovende middelen en had het anderzijds over de bejaardenzorg en de noodzakelijke strijd tegen hun vereenzaming. Ook de taaltoestanden in de kommissie van openbare onderstand te Brussel nam hij onder het vergrootglas.

Senator Diependaele kwam tussenbeide bij de begroting van het Gezin om de grondspekulaties aan te klagen, om op te komen voor behoorlijke volkswoningen en om de sociaal-pedagogische toelage te verdedigen. Sinds jaren lid van een grote gezinsvereniging en sinds tientallen jaren zelf aannemer, sprak hij over de woningbouw vanuit een grote praktische ervaring.

De R.W.-er Bologne belichtte de begroting van het Gezin vanuit waals standpunt. Wallonië dat inderdaad inzake gezinspolitiek met enorme problemen kampt. Zijn dramatische cijfers maakten wel enige indruk.

STELLINGNAME VAN V.U.-PARTIJRAAD

De Partijraad van de Volksunie vergaderde te Brussel en onderzocht de politieke toestand.

De Partijraad stelt vast dat de grondwetsherziening en de sociaal-ekonomische decentralizatie dreigen te leiden tot een dubbelzinnig en ondoelmatig sisteem dat bovendien nadelig uitvalt voor de vlaamse gemeenschap.

De Partijraad vestigt in dit verband de aandacht op de betreurenswaardige houding van de vlaamse socialisten inzake de brusselse randgemeenten. De vlaamse vertegenwoordigers van de B.S.P. werden in de Senaat eens te meer bereid gevonden, de belangen van de vlaamse gemeenschap op te offeren voor kortzichtige partijdiktaten. De Partijraad van de V.U. stelt aan de vlaamse C.V.P. de vraag, hoe deze partij haar vertrouwen kan blijven schenken aan een regering en aan een partner die haar beschaamt op de wijze waarop de heer Eyskens en de B.S.P. dit doen.

De Partijraad bevestigt de verklaring afgelegd door de algemene voorzitter op het Kongres van 26 april jl., volgens dewelke de huidige grondwetsherziening moet afgeschreven en verijdeld worden en een duidelijk federalistisch alteratief aan het kiezerskorps moet voorgesteld worden. De Partijraad besliste dan ook de eerstvolgende weken een grootscheeps « federalistisch offensief » in te zetten. Dit offensief zal tot doel hebben het federalistisch alternatief op ruime schaal bekend te maken in tegenstelling tot de verwarde, ondoelmatige en gevaarlijke voorstellen van de traditionele partijen.

De Partijraad besprak verder de oproep van de heer Collard voor de zgn. « progressieve frontvorming ». De Partijraad verwondert er zich over dat zowel in radio als tv het gesprek over dit tema beperkt bleef tot enkele politieke frakties en dat de V.U., derde partij in Vlaanderen, hierbij niet aan het woord kwam.

De Partijraad stelt vast dat de heer Collard zorgvuldig nalaat een doeltreffende oplossing voor te stellen inzake de vlaams-waalse problemen. Zonder de oplossing van deze problemen blijft ieder gesprek over politieke hergroepering in ons land een intellektueel tijdverdrijf en een poging om de aandacht af te leiden van het meest dringende politieke knelpunt.

Overigens stelt de Partijraad van de V.U. nog vast dat de V.U. sedert geruime tijd en vooral op haar kongressen van 1967, en 1969 de vage uitspraken van de heer Collard over pluralistisch onderwijsbeleid en humanistisch progressisme in een konkreet partijprogramma heeft vertolkt.

De Partijraad van de V.U. meent dan ook dat in het federaal hervormd België de politieke vernieuwing niet zal uitgaan van de traditionele partijen met hun verstarde machtsstrukturen, maar wel van de jonge partijen die door hun onafhankelijkheid beter in staat zijn de echte vernieuwing van de politieke ideeën op te vangen.

Brussel, 9 mei 1970.

De « kabouters » in de amsterdamse Oranje-Vrijstaat voeren spektakulaire akties voor programmapunten, waarmee iedereen wel kan instemmen. Dit is een demonstratie tegen de verpesting van de lucht door uitlaatgassen.

LEDENSLAG VORDERT GOED

Zoals iedere maand tijdens de V.U.-ledenslag publiceren we hierna de procenten van de stand der arrondissementen einde april (nieuwe en hernieuwde leden). Het cijfer geeft de stand aan tegenover het streefcijfer. Drie arrondissementen overschreden of behaalden hun streefcijfer nl. Oudenaarde met 115, Oostende-Veurne-Diksmuide met 105 en Mechelen met 100 t.h. op kop. Volgen : de arrondissementen Dendermonde (96), Turnhout (89), Brugge (87), Tongeren-Maaseik (83), St. Niklaas (82), Hasselt (81), Gent-Eeklo en Kortrijk met elk 78, Leuven (71), Brussel (66). Bij de zes eersten is er tegenover vorige maand geen verandering in de rangschikking ingetreden.

Tongeren-Maaseik wipte naar de zevende plaats en verdrong Hasselt, dat nochtans met 10 t.h. vooruitging. St. Niklaas deed eveneens een grote inspanning en verhuisde van de laatste plaats naar de achtste met een sprong van eventjes 37 t.h.

Het nationaal gemiddelde steeg van 67 naar 74 t.h. Met 6.698 nieuwe leden zijn we al vrij dicht het 10.000-einddoel benaderd. Indien de grote arrondissementen nu een inspanning doen zal dit einddoel vrij vlug bereikt zijn.

GENT, FIERE STEDE...

Na professor Elaut in de Senaat (ten overstaan van een verveelde en naast de kwestie antwoordende eerste minister Eyskens) heeft de Volksunie bij monde van raadslid Guido Deroo de franse openingsspeech van Boudewijn op de gentse Floraliën eveneens gehekeld. Burgemeester Gerard van den Daele deed zoals Eyskens, bewerend dat hij geen aanval op het vorstenhuis kon dulden, waar toch alleen de aandacht werd gevestigd op het eentalig karakter van Gent en op de inbreuk op deze eentaligheid door het hoogste gezag van het land. De meerderheid zorgde voor een « passende geluidsachtergrond » met scheldwoorden. Die meteen aantonen over welke «argumenten» deze elke vlaamse refleks missende kreaturen beschikken.

Eyskens, nu van den Daele (die nochtans tweetalige opschriften uit de Floraliën had doen verwijderen) waar is hun vlaamse logika, hun vlaamse rechtlijnigheid ? De ene verkoopt de vlaamse demokratische meerderheid met grendels in de grondwet, de andere verwijdert franse opschriften doch vindt een franse toespraak van de koning normaal.

De vraag is vlug opgelost : ondanks hun « vlaams verleden » en hun «vlaamse refleks» zijn beiden trouwe paladijnen van de C.V.P. Die het « doet » te Brussel. En nu weer eens te Gent...

FACILITEITEN

Op een bijeenkomst van de socialisten van Anderlecht, St. Agatha Berchem, Zellik en Dilbeek werd onder leiding van « grote man » of « prijsbeest » Simonet het kiesprogramma besproken. In dit programma zullen faciliteiten voor de frankofonen in alle vlaamse gemeenten rond Brussel geeist worden. Waarom niet Vlaams Brabant ineens en helemaal opeisen ? En waarin onderscheiden deze sociaal-demokraten zich nog van de ultra's van het F.D.F. ? « Socialistes et francophones ne sont que des prénoms, extremistes est notre nom de famille » (Socialisten en frankofonen zijn slechts voornamen, extremisten is onze familienaam). En deze even groteske als brutale waanzin is nog maar een begin van de elektorale kermis in het Brusselse...

wij in nederland wij in nederland wij in nederland wij in nederland wij in nederland wij in nederland wij in nederland

(jeeveedee) De viering in Nederland vorige week van het feit dat vijf-en-twintig jaar geleden een einde kwam aan de tweede wereldoorlog, was de voorgaande weken ingeleid door de verschijning van een groot aantal boeken waarin aandacht werd geschonken aan de periode 1940-1945. Het waren boeken van allerlei slag : persoonlijke oorlogsherinneringen, platenboeken over de « hongerwinter » in Amsterdam, verslagen van gevechtshandelingen, enz. Onder deze uitgaven is er één die fel werd opgemerkt en waarvan de inhoud al het onderwerp is geweest van radio- en televizie-uitzendingen. We bedoelen het boek « De zaak van sergeant Meijer », geschreven door de intussen onverwacht overleden joernalist Jan Boer. Deze heeft een zaak uit de oorlogsdagen van mei 1940 aan het licht gebracht waarover tot nu toe slechts vage dingen bekend waren, 'n zaak die ook onthullend is voor de gedragingen van bepaalde figuren die destijds een voorname rol in het nederlands leger bekleedden.

In het in maart verschenen derde deel van de officiële nederlandse oorlogsgeschiedenis van dr L. De Jong wordt melding gemaakt van het fuziljeren van een sergeant die op de tweede oorlogsdag (zaterdag 11 mei) met een stuk pantserafweergeschut gevlucht was van de Grebbeberg in Midden-Nederland en die tussen Utrecht en Amsterdam was aangehouden. De generaal die het bevel voerde over het legeronderdeel waartoe de sergeant behoorde en die van mening was dat de nederladse troepen zich niet voldoende weerden tegen de duitse overmacht, vond dat slechts één straf op haar plaats was : de doodstraf. Hij liet dat ook weten aan de min of meer geimprovizeerde krijgsraad waarvoor de sergeant diende te verschijnen. Het doodvonnis werd uitgesproken en nog diezelfde dag voltrokken. Het was de eerste exekutie in Nederland sinds in 1854 een Duitser wegens drievoudige moord was opgehangen.

Van dit anonieme geval heeft Boer een jarenlange studie gemaakt die tans in druk is verschenen. De door De Jong bedoelde sergeant blijkt te zijn geweest Johan Christiaan Meijer, in 1917 geboren als zoon van een fietsenmaker in Gelderland. Hij werd beroepsmilitair en tijdens de mobilizatie in 1939 - Meijer was toen 22 jaar - deelde men hem in bij een kompanjie pantserafweergeschut. Het was een geheel nieuw wapen in het nederlandse leger en bedoeld om de infanterie te beschermen tegen aanvallende tanks.

De bevelvoerende generaal, Jacob Harberts (toen 56 jaar) raakte al snel nadat de Duitsers hun opmars in westelijke richting waren begonnen, over zijn toeren.Eén van de koncentratiepunten van het gevecht bleek de Grebbeberg te zijn, een hoge plek aan de zuidelijke rand van de Veluwe ter hoogte van Wageningen. Daar werd het bataljon dat de eerste aanvalsstoot had moeten opvangen, in korte tijd uit elkaar geslagen, waarna de helft van de manschappen zich overgaf. Harberts, die blijkbaar van mening was dat de gebrekkig opgeleide nederlandse troepen toch wel in staat zouden zijn de duitse overmacht te weerstaan, begreep er niets van. Hij konkludeerde meteen dat « zijn » mannen schandelijk hadden gefaald en dat zij te lang hadden gewacht met de tegenaanval. Er deugde niets van de geest in het leger, oordeelde de generaal, daar moest streng tegen worden opgetreden.

Op zaterdagmorgen onderging sergeant Meijer de vuurdoop. Van alle kanten werd zijn kompanjie bestookt en hij beschikte niet over munitie om de aanvaller partij te bieden. Het pantserafweeergeschut kon niet gebruikt worden omdat de Duitsers ter plaatse nog geen tanks hadden ingezet. In de totale onzekerheid van het moment, slecht verzorgd (een ontbijt hadden de soldaten niet gekregen), ontruimde Meijer zijn stelling. Hij liet zijn stuk geschut weghalen en vertrok naar het westen. Volgens getuigen niet in paniek, maar zeer ordelijk. Met zijn manschappen belandde hij in Nieuwersluis (het tegenwoordige militaire strafkamp) en daar meldde hij zich op bevel van de plaatselijke veldwachter bij de kazerne. Generaal Harberts die door de rapporten over de ontwikkeling van de strijd in paniek was geraakt, beschouwde Meijer als een volslagen dezerteur. Zijn troepen hadden blijk gegeven van massale lafhartigheid, riep hij uit, nu moest er een afschrikwekkend voorbeeld worden gegeven. Hij liet een krijgsraad te velde formeren waarbij geen enkele jurist was. Wel had een van de leden van de krijgsraad in zijn vrije tijd enige wetskennis bestudeerd.

Op 12 mei (eerste pinksterdag) kwam de krijgsraad bijeen. Harbets hield een felle toespraak waarin hij eiste dat onverbiddelijk de doodstraf zou worden uitgesproken tegen sergeant Meijer die hij in Nieuwesluis had laten arresteren. Hoewel de krijgsraad aanvankelijk protesteerde tegen de beïnvloeding door de generaal, werd het doodvonnis uitgesproken. « Buiten zichzelf van drift, gillend en schreeuwend », aldus getuigen, tekende Harberts het vonnis. Weinig uren later werd het voltrokken nadat Meijer afscheidsbrieven had mogen schrijven aan zijn ouders en verloofde. Daarin was sprake van een « zware verwonding » en dat « het ergste » nu wel voorbij was.

Het is te begrijpen dat deze gang van zaken, zoals die nu in het volle daglicht is verschenen, groot opzien heeft gebaard in Nederland. Wat erger is : in een aantal intervieuws bleef generaal Harberts vasthouden aan zijn mening dat het hele nederlandse leger een stelletje lafbekken was geweest en dat hij graag de mitrailleurs op zijn eigen troepen had willen richten. « Ik lap alle reglementen aan mijn laars », zei de nu 86-jarige vechtjas de afgelopen week in een televizie-intervieuw, « als het landsbelang dat eist ». Hij vond nog steeds dat Meijer terecht was doodgeschoten en dat hij ook nu dezelfde beslissing zou treffen wanneer hij opnieuw voor een dergelijk geval zou worden geplaatst.

Kommentaar bij deze zaak is feitelijk overbodig. Wel moet vermeld worden dat de generaal op 13 mei door de opperbevelhebber van zijn funktie werd ontheven omdat hij « uiterst vermoeid » was en « dringend rust nodig had ». Toen hem dit bericht werd, kon hij alleen maar zeggen : « Ja, generaal ». Het was de trieste afgang van een man die daags tevoren een doodvonnis had laten uitvoeren alsof het om het opsteken van een sigaar ging. Wij menen dat de verontwaardiging waarvan tans in Nederland blijk wordt gegeven, geheel op haar plaats is.

MAITRANK

« Arlon et son Maitrank » staat in grote letters te lezen op de kist met een lading van de eerste wijn 1970 uit de streek, die aan koning Boudewijn zal geschonken worden door de « Confrérie du Maitrank d'Arlon » zoals dat gebruikelijk is.

Maitrank is als duits woord gemakkelijk te vertalen door meidrank. Aarlen was vroeger inderdaad een duitse stad waar zelfs nu nog vele inwoners het zogenaamde « Letzeburger » spreken, het luxemburgse dialekt dat een duits dialekt is. Hoezeer het Groot-Hertogdom en de belgische provincie Luxemburg zich ook inspannen om als een franse (dwerg)staat resp. als een waalse provincie door te gaan, de feiten loochenen de ware oorsprong van deze gewesten niet. De « Maitrank » is daar om ons meteen aan het frankofoon taalimperialisme tegenover deze duitstalige gewesten te herinneren, met dezelfde metodes als tegenover Vlaanderen. En spijtig genoeg, met méér sukses.

Er zijn weer eens moeilijkheden in het postsorteercentrum Brussel-X, met de daaruit voortvloeiende vertraging bij de postbedeling. Deze herhaalde onrust en spanning is beslist geen brevet van bekwaamheid voor de minister van P.T.T...

SOCIALISTISCHE VOLKSNATIONALSTEN

De socialisten zijn niet overal zoals ten onzent kopschuw voor wat onze roze pappenheimers het « nationalistische virus » noemen. In « Labour Monthly », het maandblad van de britse socialisten, aarzelen schotse en welse parlementsleden van de Labourpartij niet hun volksnationalisme te belijden.

Een passus mag hierbij wel aan de aandacht van de belgische socialisten « uit het Noorden des lands » worden aanbevolen (de belgische socialisten « uit het zuiden des lands » bekennen zich kordaat als « waalse socialisten » zonder meer). Wij citeren: «Wij bevestigen nogmaals dat het voor alle geledingen van de werkende klasse van de socialistische beweging een levenskwestie is, een simpatiek begrip op te brengen voor de verzuchtingen en opvattingen van de schotse en welse nationalistische bewegingen ».

Eer zoiets in een officieel partij-orgaan van onze socialisten zal verschijnen zal er nog veel water naar de zee moeten vloeien. Alleen een tweede, grote doorbraak van de Volksunie kan dit bewustmakingsproces bij de « vlaamse » socialisten versnellen.

BRUSSELSE HUTSEPOT

Volksvertegenwoordiger Persoons, bij name nog lid van de P.S.C. voor het Brusselse en « persoonlijk » tegenstander van dat andere twijfelachtige P.S.C.-lid van den Boeynants, zou volgens een brussels avondblad als lijsttrekker opkomen voor de gemeenteraadsverkiezingen te St. Pieters Woluwe. Tot zover is alles normaal. Minder normaal is dat deze lijst een F.D.F.-lijst zou zijn, waarop ook franstalige socialisten zouden fungeren. Dit zou dan de toepassing zijn van de F.D.F.-strategie, die er in bestaat, met andere dan F.D.F.-personaliteiten op haar kiezerslijsten voor de dag te komen. De tweede formule van deze strategie zal er in bestaan, kartellijsten op te maken.

Persoons kwam tijdens de vorige parlementsverkiezingen tegen van den Boeynants op en werd slechts op het nippertje verkozen. Maar beiden zijn P.S.C.-ers. Een P.S.C. dan in kennelijke staat van ontbinding in het Brusselse.

« LE TIERCE BELGIQUE »

Onder deze titel verscheen bij een brusselse uitgeverij een boekje over drie belgische politiekers. De titel is ontleend aan de vooral in Frankrijk bestaande vorm van weddenschap, waarbij men de namen van de eerste drie paarden in een wedstrijd moet opgeven. De drie hoogste troeven in een kaartspel worden ook een « tiercé » genoemd.

De drie waarover het in het boekje gaat zijn Omer Vanaudenhove, neo-liberale « vaderfiguur met progressistische allures », Henri Simonet, «kampioen van de verfransende onomkeerbaarheid » en natuurlijk Paul van den Boeynants, wiens een jaar oude « ster der nieuwe konstellaties » sindsdien fel verbleekt is.

Of het de bedoeling was van de auteurs van deze vlotte reportage, deze « belgische tiercé » tot het voorwerp van een elektorale weddenschap te maken weten we niet. Maar voortaan zal ons bij het horen van de namen van deze belgische vedetten onvermijdelijk het woord « prijsbeesten » over de lippen wellen, wat alvast niet zo onverwacht is voor de burgemeester van een « paardengemeente » en de big boss van 's lands grootste slagerij en een handelaar in verwerkte huiden.

BRUSSEL VLAAMS

Van den Boeynants is een redevoering komen houden voor de Vlaamse Klub te Brussel; in dat gezelschap betokkelde hij natuurlijk andere propagandistische snaren dan dat hij het doet voor frankofonen.

Eén element uit zijn redevoering is te onthouden : volgens hem bestaat de eentaligfranse groep in de agglomeratie uit slechts 20 tot 25 t.h. van de bevolking. De rest is tweetalig of Nederlands-eentalig.

Wie ook maar enigszins vertrouwd is met de toestanden te Brussel, weet dat de groep van de tweetaligen voor 90 t.h. bestaat uit Vlamingen, nederlandstalig of in diverse stadia van verfransing. Hoe dan ook, voortgaande op de gegevens van niemand minder dan V.d.B. kan men nog maar eens besluiten, dat er te Brussel een meerderheid van 70 tot 75 t.h. geheel of gedeeltelijk nederlandstaligen — met in ieder geval het Nederlands als « taal van afkomst » — bestaat.

EN DE MINISTER ?

Voor de brugse rechtbank verschijnt momenteel een kwibus, die sekretaris was van de B.S.P.-afdeling Moorslede, die daarenboven zeer goed bevriend bleek te zijn met minister Breyne en die deze vriendschap omzette in klinkende munt door de ministeriële tussenkomst te bekomen voor allerlei gevallen van « dienstbetoon ».

Ons interesseert niet zozeer het handeltje dat de man, buiten het weten van minister Breyne, had opgezet. Ons zou het interesseren, eens te vernemen hoeveel tussenkomsten van de minister, op verzoek van zijn merkwaardige vriend de grens van het « dienstbetoon » overschreden om terecht te komen in het rijk van het favoritisme.

Propere partij !

LOGOKRATIE

Het is wel altijd zo geweest, maar vandaag is het heel zeker zo : wie enige indruk wil maken, doet er goed aan beroep te doen op « indrukwekkende » dingen. Dit is niet zo maar een zin die eigenlijk te belachelijk zou zijn om neergeschreven te worden. Wie de elementen van deze zin zou ontleden, vindt daarin dat de mens die er niets « van buiten zichzelf » bij haalt, ten slotte een weinig indrukwekkend wezentje is. Hij ziet verder ook dat « indruk maken » (wat vrijwel altijd een begin van overheersing en dus ook van onderdrukking betekent) bijna steeds gebeurt met behulp van middelen die nu eenmaal aanvaard worden als tekenen van macht. Wij geven elkaar macht over elkaar omdat we dingen, die toch minder zijn dan de mens, hoger gaan achten dan de mens zelf. En dat terwijl wij toch voortdurend over de daken schreeuwen dat de mens de hoogste waarde is die er bestaat !

Men staat op het perron van een station te wachten op een trein, maar alle elkaar nogal vlug opvolgende treinen in dezelfde richting hebben vertraging. Men stelt een paar vragen aan een onder-stationchef over mogelijk vertrek en vooral aankomst van die treinen, en men krijgt een behoorlijk en voorzichtig antwoord. Maar men heeft die dag toevallig een nieuw kostuum aan, en dus denkt de vriendelijke man met de rode kepie er eenvoudigweg niet aan dat men wel eens tweede klas zou kunnen reizen. En dan komt de « beste » trein aan en neemt dáár juist geen reizigers op in die « vergeten » tweede klas ! Deze uitleg van dit doodgewone voorval is natuurlijk niet de enig mogelijke, maar zo onwaarschijnlijk is hij ook niet. In elk geval, de beide personen in het verhaal kunnen het slachtoffer geweest zijn tijdens hun gesprek, van een belachelijk «indrukwekkend» element.

Kwam zo iets vroeger meer voor, toen er meer uniformen werden gedragen ? Misschien wel, misschien ook niet. Want de vraag is toch maar of er nu minder uniformen worden gedragen ! Men moet dan echter wel bedenken dat niet alleen de rode broeken van de engelse huzaren « uniformstukken » zijn. Als « indrukwekkend » werken ook : de gewild verwaarloosde kleding van de universiteitsstudenten die wél eerste klas rijden, de sportwagens van de « geweldloze » maoïsten, het onmisbaar bezit van een auto en het merk van die auto. « Indrukwekkend », onaantastbaar indrukwekkend is het geld gebleven. Geen mens die deze machtige god aandurft !

« Indrukwekkend » en - vreselijk gevaarlijk is ook het spel met woorden geworden. Woorden die dan tekenen en bewijzen zouden zijn van « verstand », « geleerdheid », onoverwinnelijke « wetenschap ». De gebruiksaanwijzing is tamelijk eenvoudig : men gebruike vooral woorden die vreemd en nieuw zijn, of bekende woorden in een « geleerde » of in een eigenmachtig afgekondigde betekenis. Of men die zelf begrijpt is tamelijk onbelangrijk ; belangrijk is de « indruk » die ze maken. Men late duidelijk horen dat men « student » of « professor » is, dat men spreekt in naam van liefst de nieuwste wetenschap, die dan best nog zopas deze door u verkondigde stellingen heeft ontdekt. Men vergete vooral niet te zeggen dat wie u niet volgt en niet voor uw indrukwekkende grootheid buigt, achterlijk ouderwets is. Eigenlijk niet veel meer dan een aap.

Zou « logokratie », de heerschappij van de rede, dan niet goed zijn ? Slecht misschien niet, maar toch alleen maar « goed » in zover die « rede » goed is en (vooral niet vergeten !) in zover « heerschappij » goed is ! Als macht inderdaad slecht maakt, dan maakt zij ook de « rede » slecht ! En bovendien : vergeleek Newman iemand die het leven met het verstand wil omvatten niet met een man, die een rots met een (inderdaad vlijmscherp) scheermes wilde te lijf gaan ?

NEMROD.

Dertig jaar geleden, in de meidagen 1940, raasde er oorlog over ons land en onder een stralende lentezon groeiden de kruisen van de dood...

OORDEEL ZELF: DIT IS

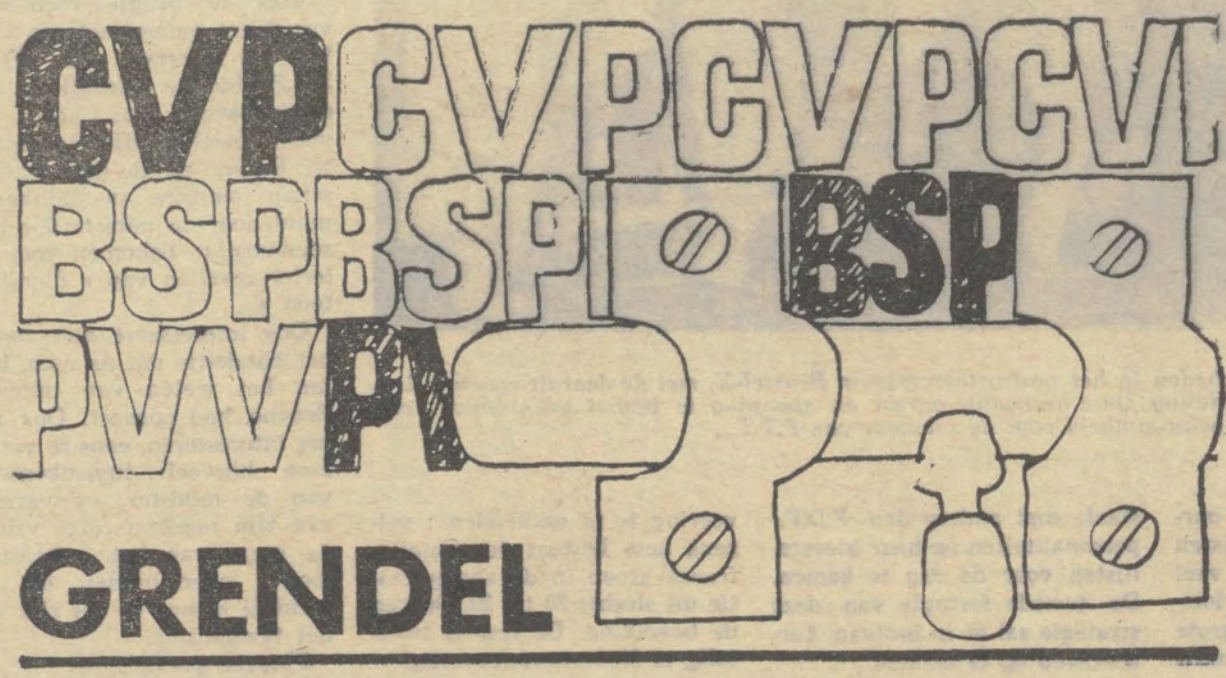

De senaatskommissie voor de grondwetsherziening is klaargekomen met haar werkzaamheden ; zo luidt altans de officiële versie. Er wordt niet bijgezegd dat een aantal belangrijke vraagstukken en hete hangijzers verschoven zijn tot later, overgeheveld werden naar de kamerkommissie enz. Hoe dan ook : wat reeds klaar is gekomen in de senaatskommissie is voldoende, opdat men zich een oordeel zou kunnen vormen van de richting waarin het uitgaat met de grondwetsherziening. Het blijkt een zeer slechte, een voor Vlaanderen fatale richting te zijn. Het reeds zo nadelig plan Eyskens werd omgebogen in een voor Vlaanderen ongunstige zin. Opdat iedereen zich in volle klaarheid een oordeel zou kunnen vormen, brengen we hieronder de teksten zoals ze in de senaatskommissie werden goedgekeurd, met daaronder ons kritisch kommentaar. Men geve zich de moeite om deze uiteraard dorre, juridische teksten door te nemen : het gaat hier om de toekomst van gans ons volk. Voor de haastige lezer vatten we op de bladzijde hiernaast de anti-vlaamse strekking van de grondwetsherziening samen in de belangrijkste punten.

Artikel 1, 4e lid

Het 4de lid van artikel 1 te vervangen door volgende bepaling :
« Een wet, aangenomen met de bijzondere meerderheid bedoeld in artikel 38 bis, 2°, kan bepaalde gebieden, waarvan zij de grenzen vaststelt, aan de indeling in provincies onttrekken, ze onder het rechtstreeks gezag plaatsen van de uitvoerende macht en ze een eigen statuut toekennen ».

Dit artikel betreft de Voerstreek.

Art. 38 bis, 2° waarnaar wordt verwezen, schrijft de dubbele meerderheid voor (meerderheid in elk van de taalgroepen van Kamer en Senaat).
Met zulke wet wordt het dus mogelijk, de Voer uit Limburg te lichten en ze een speciaal statuut te geven, rechtstreeks afhangend van de regering.
Overigens moet worden opgemerkt dat volgens artikel 3 van de grondwet i.i de grenzen van de provincie bij gewone wet verandering of korrektie kan worden aangebracht.
Het is dus een nogal paradoksale toestand : opdat de Voer een eigen afzonderlijk statuut zou krijgen is een wet met dubbele meerderheid nodig; om ze van Limburg naar Luik over te hevelen ware een gewone meerderheid voldoende. Er is echter wel iets anders: art. 3ter bepaalt dat in de grenzen van de taalgebieden geen verandering kan worden aangebracht dan bij een wet aangenomen bij dubbele meerderheid.

Om dus de Voer van taalgebieden te laten veranderen, zou er een wet met dubbele meerderheid nodig zijn.

Artikel 3ter

België omvat vier taalgebieden :
het nederlands taalgebied, het frans taalgebied, het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en het duits taalgebied.
Elke gemeente van het Rijk maakt deel uit van één van deze taalgebieden.
Het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad strekt zich uit over het grondgebied van de negentien gemeenten van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.
In de grenzen van de vier gebieden kan geen verandering of korrektie worden aangebracht dan bij een wet aangenomen bij de in artikel 38bis, 2°, bepaalde bijzondere meerderheid.

Dit artikel bepaalt de taalgebieden, zonder echter hun grenzen te omschrijven. Uiteraard wordt daardoor gerefereerd aan de huidige grenzen.
Daar in het tweede lid gezegd wordt dat elke gemeente deel uitmaakt van één van deze taalgebieden, en het derde lid dat het gebied Brussel-Hoofdstad zich uitstrekt over het grondgebied van de 19 gemeenten, volgt daaruit — weze het door een omslachtige redenering — dat de randgemeenten tot het nederlandse taalgebied behoren.
Oorspronkelijk was het de bedoeling, de grenzen van Brussel grondwettelijk vast te leggen en die van de andere taalgebieden met bijzondere meerderheid voor wijziging vatbaar te maken.
Uiteindelijk heeft men voor alles dubbele meerderheid voorgeschreven.

Dat is in twee richtingen ongunstig :
1) Brussel ligt niet grondwettelijk vast.
2) Wat de in 1963 prijsgegeven gemeenten langsheen de taalgrens betreft (Edingen, d'Hoppe, bepaalde gemeenten uit de streek van Komen-Moeskroen) die kunnen slechts met dubbele meerderheid worden teruggebracht naar het nederlandse taalgebied (dus met toestemming van de helft plus één van de franstalige vertegenwoordigers in Kamer en Senaat), dit is nooit.

Er is een andere opmerking te maken : het tweetalige gebied Hoofdstad-Brussel strekt zich weliswaar uit tot de 19 gemeenten en kan slechts met dubbele meerderheid uitgebreid worden ; doch bij gewone wet kan het grondgebied van de gemeenten gewijzigd worden (art. 3. G.W.), zodat b.v door aanhechting van Tiegem bij Schaarbeek of van Dilbeek bij Anderlecht die gemeenten daardoor automatisch in het tweetalig gebied zouden terechtkomen.

Senator Baert had een amendement ingediend om te bepalen dat het tweetalig gebied Hoofdstad-Brussel zich uitstrekt « over het huidige grondgebied van de 19 gemeenten... » dat werd verworpen, doch men gaf als kommentaar « dat het wel zo bedoeld was » !

Artikel 3quater

België omvat drie kultuurgemeenschappen : de nederlandse, de franse en de duitse.
Elke kultuurgemeenschap heeft de bevoegdheden welke haar door de grondwet of door wetten aangenomen krachtens deze laatste worden toegekend.

Dit artikel erkent de kultuurgemeenschappen en geeft hun de bevoegdheden, hun door de grondwet of de wet toegekend.
Dit artikel behoeft geen verder kommentaar.

Artikel 6

Aan artikel 6 een lid toe te voegen luidende als volgt of van deze tekst een artikel 6bis te maken :
« Het genot van de rechten en vrijheden aan de Belgen toegekend moet zonder diskriminatie verzekerd worden. Te dien einde waarborgt de wet (en/of het dekreet) onder meer de rechten en vrijheden van de ideologische en filozofische minderheden ».

Behoeft evenmin kommentaar.

Artikel 23

(verbeterde tekst)

§ 1. — De officiële talen in de bij artikel 3ter bepaalde gebieden zijn :
het Nederlands in het nederlands taalgebied; het Frans in het frans taalgebied; het Nederlands en het Frans, op voet van gelijkheid, in het taalgebied Brussel-Hoofdstad; het Duits in het duits taalgebied, onverminderd het bijkomend gebruik van het Frans in de gevallen bij de wet bepaald.
Bijzondere taalregelingen kunnen worden ingevoerd in sommige gemeenten of voor sommige instellingen zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van deze paragraaf.
§ 2. — Het gebruik van de talen is vrij.
Het kan niet worden geregeld dan door wetten en dekreten en alleen wat betreft :
a) de wetgeving, de dekreten en de koninklijke en ministeriële besluiten;
b) het leger en het gerecht;
c) het bestuur en het onderwijs in de door de overheid ingerichte, gesubsidieerde of erkende inrichtingen;
d) de taal waarin moeten gevoerd worden de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel en waarin moeten gesteld worden de wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.
§ 3. — De wet regelt het gebruik der talen in de aangelegenheden bedoeld in paragraaf 2 :
1. voor het bepaalde onder a) en b) in gans het Rijk;
2. voor het bepaalde onder c) en d) wat betreft de taalregimes van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, van het duits taalgebied, van de gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin zij gelegen zijn, voorschrijft of toelaat, van de diensten met werkkring buiten hun eigen taalgebied, van de door de wet bepaalde nationale en internationale instellingen waarvan de werking gemeen is aan meer dan een kultuurgemeenschap, van de diensten en instellingen in het buitenland gevestigd.
§ 4. — Het dekreet regelt het gebruik van de talen in de aangelegenheden vermeld in § 2, c) en d), in de eentalige gebieden, behoudens de bevoegdheden die bij § 3 aan de wet zijn voorbehouden.
§ 5. — De wetten op het gebruik van de talen zijn slechts aangenomen wanneer zij de meerderheid verkrijgen van de stemmen in elk van de taalgroepen ingesteld bij artikel 32bis. Geen van deze groepen kan een besluit nemen, indien niet de meerderheid van haar leden tegenwoordig is.

Dit artikel betreft het gebruik der talen en de taalwetgeving.
In § 1 worden de officiële talen erkend.
Waarbij op te merken valt :
— dat in het duitse taalgebied slechts het Frans als bijkomende taal erkend wordt;
— de wondere bepaling van het laatste lid (« bijzondere taalregeling »).

In § 2 wordt de taalvrijheid als principe gesteld, met de korrektie dat zij voor de daarbij vermelde materies door wetten of dekreten kan geregeld worden.
Deze materies zijn beperkt.
Door senator Baert was voorgesteld, gewoon te bepalen dat het taalgebruik slechts kan worden geregeld door de wet of het dekreet, volgens de regelen bij de wet bepaald.
In subsidiaire orde werd voorgesteld punt d te vervangen door « het bedrijfsleven », wat veel meer mogelijkheden bood. Beide amendementen werden afgewezen.
In § 3 wordt bepaald waar de wet het taalgebruik regelt. Dat is : a) voor de wetgeving, de dekreten en de koninklijke en ministeriële besluiten; b) voor het leger en het gerecht; wat beide materies betreft voor gans het Rijk.
c) Voor administratie en onderwijs; d) voor sociale betrekkingen enz. Voor deze twee laatste punten enkel wat Brussel-Hoofdstad betreft, het duitse taalgebied en de gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied en waar de wet het gebruik van een andere taal toelaat (faciliteitengemeenten), van diensten met werkring buiten eigen taalgebied, van door de wet bepaalde nationale en internationale instellingen gemeen aan meer dan één kultuurgemeenschap, van de buitenlandse instellingen en diensten.
Dus blijft aan de wetgever onderworpen : alles wat centraal is; alles wat kruciaal is (in de omstreden gebieden gelokalizeerd); alles wat gemeenschappelijk is; alles wat zich buiten het eigen taalgebied uitstrekt; alles wat internationaal en in het buitenland gevestigd is.
In § 4 wordt bepaald dat in de eentalige gebieden de taalwetgeving betreffende administratie en onderwijs, en betreffende bedrijfsleven (sociale betrekkingen enz), geregeld worden bij dekreet. Doch onder voorbehoud van § 3.
In § 5 komt dan de fameuze grendel van de dubbele meerderheid voor : wetten op het gebruik van de talen zijn slechts aangenomen mits zij de meerderheid verkrijgen van de stemmen in elk van de taalgroepen, die bovendien elk in meerderheid moeten aanwezig zijn.
Dus praktisch gesproken kan elke taalwet tegengehouden worden, niet alleen door de tegenstemmen van 42

HUN WERK

DIT IS HET DAN :

- **De Voerstreek dreigt verloren te gaan voor Limburg; de in 1963 ten onrechte bij Wallonië gevoegde gemeenten gaan verloren.**
- **De grondwettelijke beperking van de brusselse agglomeratie tot de huidige negentien gemeenten wordt verworpen.**
- **De grendel van de dubbele meerderheid wordt aanvaard, waardoor iedere aanvulling of verbetering van de taalwetten wordt belet.**
- **De inwerkingtreding en uitbreiding van de vrij onbelangrijke kultuurautonomie is afhankelijk van de grendel der twee derden-meerderheid.**
- **In het kader van de zgn. kultuurautonomie wordt het praktisch onmogelijk gemaakt, af te wijken van de paritaire verdeling der kredieten.**
- **De grendel der zgn. « alarmbel » wordt, in strijd met de laatste regeringsvoorstellen, uitdrukkelijk terug in de grondwet opgenomen.**

DAARENBOVEN :

- **De paritaire samenstelling van de regering wordt grondwettelijk bevestigd; aan de gewesten wordt geen wetgevende bevoegdheid toegekend.**

volksvertegenwoordigers of 40 senatoren, doch ook reeds door het gewoon wegblijven van een gelijk aantal franstaligen.

Bij dit artikel waren veel amendementen ingediend. Afgezien van dat van senator Baert, dat eenvoudig de officiële talen bepaalde en de regeling van de taalwetgeving overliet aan de wet of het dekreet, zonder grendelformule, was het voornaamste amendement wel dat van senator Custers, overigens in drie versies. De bedoeling daarvan was, de grendel van de dubbele meerderheid zoveel mogelijk te beperken en op zo weinig mogelijk materies te laten toepasselijk zijn. In zijn laatste versie luidde het als volgt :

a) de wetten betreffende de wetgeving, de dekreten en de koninklijke en ministeriële besluiten, betreffende het leger en het gerecht, zouden bij gewone meerderheid kunnen gestemd worden.
b) de wetten bedoeld in § 3, 2, zouden de 2/3 van de stemmen moeten bekomen (dus wetten betreffende bestuur, onderwijs en bedrijfsleven te Brussel enz.).

De heer Custers weerhield de dubbele meerderheid slechts voor de grenzen van de taalgebieden.

Andere amendementen waren die van de heer De Baeck, met als bijzondere meerderheid de twee derden en verwerping van de dubbele meerderheid. Er waren er ook nog van Risopoulos (dubbele meerderheid van 2/3 !), Housiaux (dubbele meerderheid). Bij de stemming heeft Housiaux de naamafroeping gevraagd, en alle socialisten (ook alle Vlamingen) stemden voor de huidige tekst !

Van de C.V.P. stemden Custers en Hulpiau tegen, Van Cauwelaert en Dua onthielden zich, Vandekerkhove stemde voor !

De vlaamse P.V.V.-ers stemden tegen.

Artikel 32bis

Voor de bij de grondwet bepaalde gevallen worden de gekozen leden van elke Kamer in een nederlandse en een franse taalgroep ingedeeld op de bij de wet vastgestelde wijze.

Vergt geen kommentaar.

Artikel 38bis

In de door de wet bepaalde gevallen moet het besluit bij een bijzondere meerderheid worden genomen, waarbij vereist wordt :

1. *hetzij tenminste twee derde van de stemmen;*
2. *hetzij de meerderheid van de stemmen in elke taalgroep van elke Kamer, voor zover de meerderheid van de leden van elke taalgroep tegenwoordig is.*

Vergt evenmin kommentaar : hier wordt bepaald welke de bijzondere meerderheid kan zijn.

Artikel 38 ter

Behoudens voor de begrotingen alsook voor de wetten waarvoor een der bijzondere meerderheden vereist is bepaald bij artikel 38bis, kan een met redenen omklede motie, ondertekend door ten minste drie vierden van de leden van een der taalgroepen en ingediend na de neerlegging van het verslag en voor de eindstemming in openbare vergadering, verklaren dat de bepalingen die zij aanwijst in een ontwerp of voorstel van wet de betrekkingen tussen de gemeenschappen ernstig in het gedrang kunnen brengen.

In dit geval wordt de parlementaire procedure opgeschort en de motie verwezen naar de ministerraad die binnen dertig dagen daarover zijn gemotiveerd advies geeft en de betrokken Kamer uitnodigt zich uit te spreken hetzij over dit advies, hetzij over het eventueel geamendeerd ontwerp of voorstel.

Deze procedure kan slechts eenmaal worden toegepast door de leden van een taalgroep betreffende een zelfde ontwerp of voorstel van wet.

Dat is het vroeger art. 38bis : de alarmbel.

Volgens de regeringsmededeling van 18 februari zou er slechts een mogelijkheid tot het invoeren van een alarmbel in de grondwet worden ingeschreven, en dat de procedure bij wet worde geregeld.

De Kommissie heeft echter toch een procedure ingeschreven in de grondwet.

De draagwijdte ervan wordt beperkt. Inderdaad, de procedure wordt opgeschorst, doch de ministerraad moet binnen de 30 dagen zijn gemotiveerd advies geven en de betrokken Kamer uitnodigen, zich uit te spreken over het advies of over het evtl. geamendeerd ontwerp of voorstel.

Dit brengt overigens mede dat de regering praktisch het vertrouwen zal moeten stellen, en dat het artikel een tijdbom wordt onder elke regering en dus een uitstekend chantagemiddel in handen van de franstalige minderheid.

Belangrijk is wel dat bepaald wordt dat de procedure maar éénmaal kan toegepast worden door de leden van dezelfde taalgroep, betreffende eenzelfde ontwerp of voorstel van wet.

Artikel 59bis

§ 1. — Er is een kultuurraad voor de nederlandstalige kultuurgemeenschap en een kultuurraad voor de franstalige kultuurgemeenschap.

Om lid te zijn van de nederlandstalige of de franse kultuurraad moet men deel uitmaken van de nederlandse of de franse taalgroep van een der Wetgevende Kamers.

Een wet aangenomen met de bijzondere meerderheid bedoeld in artikel 38bis, 1., bepaalt de samenstelling van de raden en de wijze waarop zij hun bevoegdheid uitoefenen, onder meer met inachtneming van de artikelen 33, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 59, 70 en 88.

§ 2. — De kultuurraden regelen, ieder wat hem betreft, bij dekreet :

1. *de kulturele aangelegenheden;*
2. *het onderwijs, met uitsluiting van wat betrekking heeft op de schoolvrede, de leerplicht, de onderwijsstrukturen, de diploma's, de toelagen, de wedden, de schoolbevolkingsnormen;*
3. *de samenwerking tussen de kultuurgemeenschappen alsook de internationale kulturele samenwerking;*
4. *het gebruik van de talen in de eentalige gebieden overeenkomstig het bepaalde in artikel 23, § 4.*

Een wet, aangenomen met de in artikel 38bis, 1., bepaalde meerderheid, stelt de in het 1. van deze paragraaf vermelde kulturele aangelegenheden vast alsook de vormen van samenwerking vermeld in het 3.

§ 3. — De dekreten hebben kracht van wet respektievelijk in het nederlands taalgebied en in het frans taalgebied, alsmede ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun aktiviteiten, moeten worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de ene of de andere gemeenschap.

§ 4. — Het recht van initiatief behoort aan de Koning en aan de leden van de kultuurraden.

De artikelen 67, 69 en 129 zijn toepasselijk op de dekreten.

§ 5. — De wet bepaalt het globaal krediet dat ter beschikking van elke kultuurraad wordt gesteld, die de bestemming ervan bij dekreet regelt.

Dit krediet wordt vastgesteld naar objektieve kriteria bij de wet bepaald en waar dit niet mogelijk is, op bazis van gelijke dotaties.

De wet stelt, op grond van dezelfde regelen, het gedeelte van dit krediet vast dat moet worden besteed aan de ontplooiïng van de twee kulturen op het grondgebied van Brussel-Hoofdstad.

§ 6. — De wet stelt de regelen vast ten einde elke diskriminatie om ideologische en filizofische redenen te voorkomen.

§ 7. — De wet stelt de procedure in om de konflikten tussen de wet en het dekreet alsook tussen de dekreten te voorkomen en te regelen.

Dit artikel regelt tans de kultuurautonomie.

In § 1 wordt het orgaan gekreëerd : de kultuurraad.

Tijdens de besprekingen werd uitdrukkelijk bevestigd dat de tekst niet uitsluit de mogelijkheid om de kultuurraad te laten samenstellen uit de leden van een taalgroep van de Kamer en de Senaat, en zulks bij wijze van bikamerale werking van het stelsel.

Op te merken valt, dat de wet die de samenstelling en de werkwijze van de raden zal regelen, moet aangenomen worden met 2/3 van de stemmen (art. 38bis, 1°).

In § 2 wordt de bevoegdheid van de kultuurraden in principe geregeld. Het 1° is natuurlijk zeer vaag : « de kulturele aangelegenheden ». Anderzijds laat het ook veel toe.

De kulturele aangelegenheden moeten bepaald worden met 2/3 van de stemmen. Dus praktisch toch een grendel op de uitbreiding ervan...

In § 5 wordt de financiering geregeld: er is geen sprake van eigen financiële middelen of eigen fiskaliteit.

De wetgever bepaalt het ter beschikking gestelde krediet.

De pariteit wordt praktisch als blijvend principe vooropgesteld : wel objektieve kriteria, doch waar dit niet mogelijk is (en er zal over zulke wet wel een alarmbel worden geluid...) is het pariteit (gelijke dotatie).

Overgangsbepaling met betrekking tot de overheveling van de franse sektie van de Katolieke Universiteit van Leuven :

Totdat de beslissing is uitgevoerd om de franstalige afdeling van de Katolieke Universiteit van Leuven, met inbegrip van haar hulp-afdelingen voor middelbaar en technisch onderwijs, buiten het nederlandstalige gebied over te brengen, valt deze instelling onder de bevoegdheid van de franstalige kultuurraad, in afwijking van de in artikel 59bis vervatte bepalingen tot regeling van de territoriale bevoegdheid.

In afwijking van artikel 23 blijft tot op hetzelfde ogenblik het taalstelsel van toepassing dat tans van kracht is in onderwijs- zowel als in bestuurszaken.

Artikel 59 ter

Er is een kultuurraad voor de duitstalige kultuurgemeenschap.

De wet bepaalt de samenstelling van de raad, de modaliteiten betreffende de voordracht en de verkiezing van zijn leden en de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

Zij verleent hem de bevoegdheid de kulturele aangelegenheden te regelen die zij aanwijst en bepaalt de vormen van samenwerking met de andere gemeenschappen.

Vergt geen kommentaar.

GEEN GRENDEL OP ONZE DEMOKRATISCHE MEERDERHEID

ÉÉN VLAMING IS GELIJK AAN ÉÉN WAAL !

EENMAN EENSTEM

DOOR DE GRENDEL PROCEDURE IN DE GEWIJZIGDE GRONDWET WILLEN DE CVP BSP PVV DE VLAMINGEN BEROVEN VAN HUN DEMOKRATISCHE MEERDERHEID

de WIJ de wereld
vlaams nationaal

"GROOTSTAD - MELODIE"

DE ANARCHISTISCHE ONTWIKKELING, DE WOEKERACHTIGE GROEI VAN DE GROOTSTEDEN IS EEN TIPISCH EN EEN DER BELANGRIJKSTE VERSCHIJNSELEN IN DE ONTWRICHTING VAN DE LEVENSSFEER IN DE WERELD. HET PATROON ERVAN VERSCHILT NIET ZOVEEL AL NAARGELANG DE REGIMES, OOK AL IS HET ZO DAT DEZE GROEI NAAR URBANISTISCH GIGANTISME AL VEEL EERDER IS BEGONNEN DAN DE VESTIGING VAN BEPAALDE POLITIEKE STELSELS, DIE ER IN WEZEN NIET ZOVEEL AAN GEWIJZIGD HEBBEN EN INTEGENDEEL GEEN GUNSTIGE INVLOED HEBBEN UITGEOEFEND OP DEZE BEANGSTIGENDE EVOLUTIE. HET HEEFT NOCHTANS AAN GEZAGHEBBENDE WAARSCHUWINGEN NIET ONTBROKEN, DOCH DE MACHTSHEBBERS IN DE WERELD HEBBEN STEEDS OPNIEUW DE DWINGENDE EKONOMISCHE WETTEN (HET WEZE NU INDIVIDUEEL OF KOLLEKTIEF) VOORRANG VERLEEND OP DE EISEN VAN HET ALGEMEEN MENSELIJKE (CONDITION HUMAINE).

De industriële revoluties zijn samen met machtskoncentraties de voornaamste oorzaken van massale koncentratie van mensen in de grote agglomeraties. De nadelen van deze industriële explozie bepalen steeds meer de negatieve kijk op de grootstedelijke strukturen, hoewel men er niet onder uit kan de steden voorts te beschouwen als centra van wetenschap, techniek en kultuur, en als zodanig als de motoren van de welvaart, waarvan ze echter, momenteel de nadelige gevolgen niet de baas kunnen. Het is begrijpelijk dat in een psichoze van verontrusting over de vervuiling van de ekosfeer de pozitieve aspekten van de grootstedelijke « diktatuur » meer en meer op de achtergrond worden gedrongen door de tans zeer snel aangroeiende massa van negatieve elementen. Het is een cirkel van slechte oneindigheid, maar men is tans op een punt aangekomen dat men een zware inspanning zal moeten doen om deze cirkel te doorbreken en de nadelige gevolgen van een revolutie, die op zich zelf goed kan zijn, zoveel mogelijk weg te werken.

Het verval van de ekosfeer is uiteraard het sterkst in de grootsteden merkbaar. Behalve de louter fizische nadelen door de zeer hoge koncentratie van allerlei gassen (zowel door het verkeer als door de industrie veroorzaakt) zijn er de grote geestelijke spanningen waaraan de bewoners van de « megalopolis » onderworpen worden : te enge behuizing en woningnood, geen groenzones, lawaai op straat en in de vele woonkazernes, grote en steeds lastiger verplaatsingen zowel van en naar het werk als op weg naar de rekreatie, die eveneens een massaprodukt is geworden en waar de ontspanning uiteindelijk ver zoek is. En nog duurt de stroom naar de stad onverminderd voort, vermindert de landelijke bevolking in de zogenaamde rijke landen voortdurend om slechts tijdelijk de plaats te ruimen voor de bezitters of huurders van weekeindhuisjes, terwijl de ontwikkelingslanden evenmin aan deze trek naar de stad kunnen ontsnappen. Zowel in Latijns-Amerika als in Afrika en Azië neemt het aantal bidonvilles voortdurend toe en duurt het vaak meer dan een generatie vooraleer deze sloppenbewoners een menswaardiger behuizing krijgen, terwijl ze in de door hun verlaten « blikken steden » onmiddellijk door nieuwe drommen ingewekenen worden opgevolgd.

Is de overbevolking op wereldschaal nog geen feit, ze is het wel in de grote agglomeraties, waar de industrie naast de geschoolde arbeidskrachten een groot aantal ongeschoolden bij de hand moet hebben om in te schakelen in het produktieproces, terwijl ook de tertiaire sektor steeds meer mensen opslorpt, sektor die eveneens in de grote agglomeraties is gekoncentreerd.

De israëlische inval in het libanees grensgebied met inzet van 100 tanks, 2000 man troepen, zware artillerie en van het luchtwapen is de eerste grote aktie van Israël tegen Libanon sinds de palestijnse verzetsstrijders vanuit Libanon opereren. Van een gelijkaardige aktie tegen Jordanië is de jongste tijd geen sprake meer. Onze foto : israëlische troepen tijdens een rustpoze in de achterhoede.

Sommigen vragen zich af of het urbanistisch gigantisme uiteindelijk niet tot zelfvernietiging zal leiden zoals in de biologie, waar het gigantisme van het lichaam de verdwijning van de soort tot gevolg heeft. Het is een aantrekkelijke vergelijking, die echter een open vraag blijft. Zeker is dat men het begrip stad zal moeten herdenken in het kader van de pas — en zeer bescheiden — begonnen strijd ter herovering van een menswaardige en zonder meer menselijk mogelijke levenssfeer. De stedelijke struktuur is immers van beschavingsfaktor op het punt gekomen, dat men zich afvraagt of ze geen faktor van overheersing gaat worden (of is geworden) niet alleen in de rijke landen doch ook in de ontwikkelingslanden waar de ekonomische grootmachten ook hun urbanistische opvattingen willen opdringen omwille van het onmiddellijk winstmotief. Ook daar speelt behalve de behoeften van een begonnen industrializering de grondspekulatie een nefaste rol, die een ruimtelijke ordening in de weg staat, precies daar waar het quasi-maagdelijk terrein een ruimtelijke ordening zou toelaten, die op de toekomst is gericht.

De huidige generatie is zich er trouwens zeer onvoldoende van bewust dat de ruimtelijke ordening naast de vele andere eisen niet alleen voor zich zelf belangrijk is doch ook voor de volgende generaties. We hebben zulke wanordelijke strukturen opgetrokken dat we de grootste moeite zullen hebben om de generaties die na ons komen, een leefbare wereld na te laten als erfenis. Reeds is er veel onherstelbaars gebeurd, maar het is nog niet te laat om er mee op te houden en het roer om te gooien, in urbanistisch opzicht bvb. door het ontwerpen en bouwen van satelietsteden in plaats van de grootstedelijke woekergroei gelaten, als het ware fatalistisch te ondergaan. Dat juist de technologische ontwikkeling ons in staat kan stellen, zo we maar willen, om aan de huidige verstikking te ontsnappen en om een nieuwe, leefbare wereld voor ons zelf en onze kinderen op te bouwen is een der vele paradoksen van deze tijd.

DEZE WEEK IN DE WERELD

- **Stakingsgolf aan amerikaanse universiteiten en scholen uit protest tegen het neerschieten van vier betogende studenten door de nationale wacht te Kent, Ohio. Ondanks dit protest en kritiek in binnen- en buitenland handhaaft Nixon « voorlopig » de inzet van amerikaanse troepen in Kambodja en begeeft hij zich onverwacht en zonder lijfwacht tussen tegen zijn politiek betogende jongeren en studenten te Washington. In Kambodja zelf wordt de omsingelde stad Snoul bijna volledig door amerikaanse bommenwerpers verwoest. Massabetogingen in Amerika en in Europa tijdens het weekend.**
- **Twee ierse ministers op verdenking van wapensmokkel naar Noord-Ierland door de ierse premier Lynch ontslagen.**
- **Aanzienlijke winst van Labour in Engeland en Wales tijdens de gemeenteraadsverkiezingen. Achteruitgang van de konservatieven, de liberalen en de onafhankelijken.**
- **Reeks aanslagen tegen spaanse vliegtuigen te Geneve, Frankfurt, Londen en Amsterdam.**
- **Westduitse vakverbond weigert, zich de ontmoetingsplaats met de oostduitse vakbond te laten voorschrijven en evenmin, de westberlijnse sindikale afdeling op het matje te laten staan.**
- **De bekende amerikaanse vakbondsleider Walter Reuther samen met zijn vrouw bij een vliegtuigongeval om het leven gekomen.**
- **De ministers van Buitenlandse Zaken der Zes (E.E.G.) besluiten het aantal leden van de Kommissie der Europese Gemeenschappen van 14 tot 9 te herleiden. De belgische voorzitter Jean Rey zal door een Italiaan opgevolgd worden.**
- **Franse regering bereidt krachtige maatregelen voor tegen de terreurgolf in Frankrijk.**
- **Kardinaal Suenens acht in vraaggesprek met « Le Monde » de huidige toestand in de Kerk onhoudbaar en pleit voor pluriformiteit.**
- **Stakingen teisteren Italië opnieuw temidden de voorbereiding van gemeentelijke en regionale verkiezingen door de pas gevormde regering Mario Rumor.**
- **Zuidvietnamese vloot forceert doorvaart op de Mekong en legt aan te Pnom Penh voor de evakuatie uit Kambodja van zuidvietnamese burgers.**
- **Frontale israëlische inval in Libanees grensgebied.**

VERVOER

Iedereen herinnert zich wel de foto's van de geweldige vrachten die in het oorlogsgebied in Vietnam vervoerd werden op gewone fietsen. Deze mensen hebben daar, louter technisch gezien en zonder zich vragen te stellen over de mate van hun vrijwilligheid, ongetwijfeld reusachtig gepresteerd. Maar vervoer per fiets is nooit iets anders dan een noodmiddel, en de artillerie die reeds in 1954 op Dien-bien-Foe schoot werd heel zeker niet volledig per fiets vervoerd !

Niet alleen de ekonomische macht, maar ook de militaire macht van een land zijn zeer sterk gebonden aan de vervoersmogelijkheden waarover dit land beschikt. Het is immers niet voldoende over de meeste, en eventueel zelfs over de beste soldaten ter wereld te beschikken — ze moeten ook op het geschikte moment op de geschikte plaats zijn !

Wij in West-Europa kennen al vele tientallen jaren een uitgebreid spoorwegnet, zozeer zelfs dat we dit doodgewoon zijn gaan vinden. Hoogstens het perfekt organizeren van dit vervoer in dienst van de oorlog was nog een prestatie.

Maar dat andere vervoer, de luchtmacht en vooral de bommenwerpers, legde in 1944-45, vooral in de beslissende weken vóór en tijdens de invazie, in Frankrijk het spoorvervoer praktisch stil ! En bovendien vergeten we dat de twee (of drie) echte grootmachten niét over een zo uitgebreid spoorvervoer beschikken : de trans-siberische spoorlijn was niet klaar voor de japans-russische oorlog en bleef tientallen jaren lang nog op een enkel spoor !

Ook vandaag is het spoorvervoer belangrijk — waar er spoorwegen zijn. Elders moeten het wegverkeer en de scheepvaart en de luchtvaart voor het nodige zorgen. Daardoor is de produktiekapaciteit op deze gebieden zo beslissend belangrijk voor de macht van een land.

Ook Mao beschikt al sinds enkele jaren over het modernste van alle militaire vervoermiddelen : de raket. Sinds een paar weken weten we dat hij ook over lange afstandsraketten beschikt. Maar hoevéél kan hij er bouwen ? Hoeveel vliegtuigen kan zijn industrie produceren, en hoeveel vrachtwagens en personenwagens ? Deze vragen stellen is niet ze beantwoorden ! We weten het niet !

Wat we wel weten is dat in de Sovjetunie geen voldoende produktiemogelijkheden bestaan voor personenwagens, en dat die ook niet op eigen kracht kunnen worden gebouwd : Fiat bouwt daar, maar heeft nu al twee jaar vertraging. Misschien ging het beter met vrachtwagens ? De Sovjets hebben in Zweden Volvo en in Duitsland Daimler-Benz gepolst, nu zijn ze volop aan het onderhandelen met Ford. Ford en zijn gevolg werd ontvangen als een tsaar ! Want bij de invazie in Tsjecho-Slovakije werden in Kiev de melkwagens opgeëist !

deze wereld in woord + beeld

AANGEPASTE TOON

Herbert Wehner is in de duitse sociaal-demokratische partij waarschijnlijk een belangrijker en machtiger man dan de kanselier zelf, Willy Brandt. Hij was het die jarenlang met grote handigheid en takt de toenadering tot de C.D.U.-C.S.U. heeft bewerkt. Hij scheen met zijn politieke tegenspelers zelfs persoonlijk bevriend te zijn, hij begon en voltooide de onderhandelingen die leidden tot het vormen van de grote koalitie tussen socialisten en kristen-demokraten. Misschien wenste hij zelfs niets lievers dan het voortzetten van die koalitie tot in 1973. Het kwam echter anders : de kleine koalitie kwam aan de macht, en de toon en de houding van Wehner veranderde volledig. Sindsdien gebruikt hij voor zijn vroegere « vrienden » woorden als «Schleimer», «Schmiere», «Lümmel», «Quatsch», die we maar onvertaald zullen laten !

De dagbladen van Springer, die hij vroeger ook graag langs zijn kant had, vroegen zich af of de man misschien overwerkt was. Een paar kristen-demokraten meenden : « Dat is de echte oude Wehner » en « Wehner vindt zichzelf terug ». En met een verwijzing naar de vele jaren trouwe dienst van Wehner in de kommunistische partij : « Zo iets kan men slechs in Moskou leren ! » Wehner verklaarde dat elk woord goed overwogen werd gebruikt. Begrijpelijk : de man had, heeft en zal steeds één doel hebben, namelijk de macht van zijn partij. Daartoe dienen alle woorden, en nergens elders toe !

KNEIPP-KUUR

De verwikkelingen rond de (vroegere) super-minister en redder van de duitse ekonomie, professor Karl Schiller, werden hier al vermeld. Er werden toen helemaal geen voorspellingen gedaan, maar wat nauwelijks een vermoeden was, is nu gebeurd : Schiller is totaal uitgeschakeld. Bondskanselier Brandt, die als gewezen minister van Buitenlandse Zaken wel enige reden kon hebben om de nieuweling Walter Scheel in de dichte schaduw te laten, neemt nu ook het ekonomisch beleid persoonlijk ter hand. Van ekonomie weet hij waarschijnlijk weinig meer af dan de gewone intelligente doorsnee-burger. Karl Schiller blijft voorlopig ten minste minister van Ekonomische Zaken, maar hij besteedt sinds meer dan een halve maand zijn tijd aan het volgen van een Kneipp-kuur. Zijn gezondheid is inderdaad niet volledig in orde, en zijn scheiding van zijn tweede vrouw schijnt hem nogal te treffen, maar de « ekonomie » is heel zeker niet vreemd aan deze Kneipp-kuur !

GIFRIJK NEDERLAND

De nederlandse minister van Volksgezondheid heeft toegegeven, dat waterrijk Nederland erg vervuild is. Dit geldt niet alleen voor de Rijn, maar voor alle rivieren, kanalen en meren. Reeds in 1900 werden de bevoegde diensten door deskundigen gewaarschuwd. Een wetsontwerp, dat de zuiverheid van het water moest waarborgen, verdween in de lade tot 9 november 1964 ! Vijf jaar later werd het gepubliceerd in het Staatsblad, zodat van 1 januari 1970 verbod werd opgelegd het oppervlaktewater te verontreinigen. Wie het doet wordt niet gestraft, maar moet een heffing betalen, die waterzuiveringswerken helpt spijzen.

NATUURLIJK

Volgens een oud-vatikaanse regeling moeten diplomatieke vertegenwoordigers mannen zijn. Dus werd de benoeming van de 44-jarige westduitse diplomate Elizabeth Müller door het Vatikaan verworpen. Toch werkten er «al» 41 vrouwen in vatikaanse organizaties, waarvan zij... geen lid zijn. De Paus benoemde het eerste vrouwelijke lid van de Curie drie jaar geleden.

Godgeleerde Divo Barsotti schreef in het vatikaans blad «Osservatore Romano», dat priesteressen niet zullen geduld worden, omdat God het zo gewild heeft. Trouwens, Kristus riep geen enkele vrouw tot het priesterschap, maar dat sluit de natuurlijke genegenheid van man en vrouw niet uit, zo rijmt Barsotti zijn artikel samen.

Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren. Dat geldt alleen voor mannen. Vrouwen worden niet eens geroepen.

EIGEN PROGRAMMA'S

« Dit is het einde van de eerste periode van het televizietijdperk » meende de direkteur-generaal van een der betrokken firma's. Dat einde zal inderdaad komen door het massaal verspreiden van de « kassetten-televizie », dit is de mogelijkheid zelf het eigen televizietoestel « te voeden » met « kassetten » die men aankoopt of wellicht huurt en die het programma van eigen keuze (als het ten minste bestaat !) bevatten. Er werden nu reeds eerste vertoningen gehouden in verschillende landen : daarbij kwamen (natuurlijk !) nog allerlei technische tekorten te voorschijn, maar men begint ook zo maar ineens met kleurentelevizie ! Daar echter ontzettend machtige groepen zowel in Japan als in de Verenigde Staten en in Duitsland koortsachtig aan het werk zijn, komen die «eigen programmas» er beslist. En vermits de moderne produktiemogelijkheden ook een aangepaste markt eisen, ook aan een misschien wel dure, maar zeker niet onmogelijke prijs. Grotere vrijheid ? In zekere mate ja ! Maar die als illuzie gevaarlijk kan worden.

Met het goede weer zaten de terrassen op de Champs Elysées weer bomvol. Met mei wordt het altijd « warm » in Parijs.

KONSULATEN

Konsuls hebben als opdracht de eigen landgenoten (of als zij slechts erekonsul zijn, de inwoners van het land dat zij vertegenwoordigen) te helpen en in het algemeen de betrekkingen tussen de landen te bevorderen. Vooral voor de internationale handel kunnen zij nuttig werk presteren. In de Sovjetunie, die toch met negenennegentig landen diplomatieke betrekkingen onderhoudt bestonden tot nog toe slechts negentien konsulaten van bevriende landen. Vreemde ogen zijn duidelijk ongewenst ! De Duitse Bondsrepubliek kreeg zo pas de grote eer het twintigste konsulaat te mogen openen, in Leningrad. Handel en ekonomie zullen ook hier wel de voornaamste reden zijn. Omwille van die zeldzaamheld is dit géén onbelangrijk nieuws, hoe gewoon dit bij gewoon « normale » betrekkingen ook zou zijn.

In Montejura bij Pampelona hielden de Carlisten hun jaarlijkse bijeenkomst. De deelnemers droegen hun rode Carlistenmuts. De vergadering werd door de zuster van prins Hugo (de verbannen troonpretendent) princes Cecile van Bourbon-Parma geleid.

NORODOM SIHANOEK

(Argos) Hij heet Norodom Sihanoek en had drie gezichten : amerikaans, neutraal en kommunistisch. Achter elk van zijn woorden moesten doorwinterde specialisten in de politieke stijlvorsing onveranderlijk drie betekenissen zoeken, zijn aldoor wisselende voorkeur en bedoelingen interpreteren. Maar Norodom Sihanoek zegde « mijn zorg ! », verliet zijn paleis en ging het platteland opzoeken. Daar dreef hij een publicitaire spade in een pas aangeplant stuk rijstveld en lachte naar de kamera's. De Samdech (grote leider) had het land aan de uiteenlopende interpretaties van amerikaanse, neutrale of kommunistische specialisten. Als geboren en getogen macchiavellist kende hij maar één bekommernis : uit het vietnamees konflikt blijven, zijn heerschappij handhaven. In zijn vrije tijd trad hij op in het kambodjaans ballet. Allicht dankte hij aan die omstandigheden de verrassende zwier waarmee hij de politieke impasse kon vermijden.

En toch is de ballet dansende prins tenslotte gestruikeld over 65.000 Vietnamezen die het oostelijk deel van zijn rijk gebruiken als operatiebazis tegen Zuid-Vietnam. Dit laatste heeft de « reaktionaire kliek » niet langer willen nemen. Terwijl de prins op weg was van Moskou naar Peking, is de spreekwoordelijke bom gebarsten : de volkswoede tegen de gehate vreemde soldateska uit het vietnamese buurland ging zich ontladen in straatgeweld. Nieuwe leiders — de plaatsvervangers van de vliegende prins — namen de teugels over. En een paar weken later kwam de amerikaans-vietnamese inval in de Haak en de Papegaaienbek...

In de kunst van de politieke dubbelzinnigheid, het intrigeren naar oosters model heeft Sihanoek zijns gelijke niet. Reeds in 1954 zorgde hij voor een gedisciplineerde aftocht van de franse koloniale troepen. Tegenover de gebeurlijkheid van franse represailles stelde hij een mogelijke chinese interventie... die Mao niet eens had overwogen. De Vietmin van Ho Sji Minh speelde hij kwijt toen hij ze een gefingeerd verzoek om hulp aan de V.S. overlegde. Maar toen de Amerikanen in 1963 in Zuid-Vietnam intervenieerden, verbrak hij de diplomatieke betrekkingen met Washington. Tegelijk lonkte hij naar Peking : Kambodja en Rood-China wisselden ambassadeurs uit. in Pnom Peng kwam een Mao-laan, de noordvietnamese ambassade mocht haar intrek nemen in een praalgebouw met vijf verdiepingen en ook het zuidvietnamees bevrijdingsfront vond een voortreffelijk onderkomen.

Op die manier neutralizeerde Sihanoek de kommunistische aanspraken op zijn heerschappij. Maar... toen gebeurde iets wat de Samdech in zijn doorluchtige wijsheid niet had voorzien : de amerikaanse imperialisten, moe getergd door de grillige fluktuaties van de « rode » prins, verlieten het land terwijl de Noord-Vietnamezen hun troepenmacht opvoerden van 40.000 tot 65.000 man. Gekonfronteerd met een plotse breuk in het prekaire evenwicht moest Sihanoek nu nodig een domper zetten op zijn anti-amerikaanse luidruchtigheid en hij toog op zoek naar de anti-kommunistische strijdbijl.

Dit wapen was gauw gevonden. Om de haverklap hanteerde hij het op zijn berucht geworden dagelijkse pers- en scheldkonferenties : 200 miljoen Amerikanen, zo betoogde Sihanoek, zijn er niet in geslaagd dertig miljoen Vietnamezen onder de voet te lopen. Dertig miljoen Vietnamezen zullen evenmin zeven miljoen Kambodjanen kunnen wurgen. Later voegde hij hier insinuerend aan toe : « als mijn land dan toch kommunistisch moet worden, moeten de Chinezen het maar best ineens inpalmen ».

Nu de Samdech te Peking verblijft mocht men aannemen dat hij voorlopig zou berusten en de chinese gastvrijheid niet nodeloos met irriterende verklaringen in het gedrang zou bregen. Maar Sihanoek heeft er anders over beslist. Hij heeft al de stichting van het kambodjaans bevrijdingsleger aangekondigd en van uit zijn nieuwe verblijfplaats pleit hij in ditirambische bewoordingen voor de vorming van een verenigd front met de Pathet Lao in Laos en met de linkse krachten in Vietnam Zijn politiek licht staat weer op ultra-rood Maar zelfs in de verbanning heeft de « rode » prins zijn voorliefde voor kameleontische metamorfozes bewaard, een gevaarlijke hang die het hele voormalige Indo-China noodlottig kan worden.

TO

We hebben een afspraak met Toon Hermans in de foyer van de K.V.S. Langs smalle kale trappen en blusapparaten en voorbij de kleine kamertjes met open deuren waarop de namen te lezen staan van Yvonne Lex, Nand Buyl, Senne Rouffaer, Kristine Lomme en noem maar op. Binnen zie je een grote ronde spiegel met sminkspullen en tegen de wanden hangen foto's van grote opvoeringen, met bloemen achteraf en zo. Er hangen ook kleren van engelse koningen en prinsen en breekbare koninginnekleren en met bloed besmeurde ridderkostuums en ook narrenpakken waarin de buitelingen nog zitten.

Hij wacht op ons, Toon Hermans, in zijn mooi zwart kostuum met een blinkende streep langs de benen. Je ziet ook even de rode voering van zijn vest. Hij zal die gebruiken om de stier te temmen en om een strip-tease wat op te fleuren.

Over drie kwartier begint zijn zoveelste show in Vlaanderen. Hij zit er maar zenuwachachtig bij. Toon Hermans heeft elke keer plankoorts. Maar eens hij in de spot ziet en het handengeklap hoort is dat voorbij. Hij rookt veel, lange filtersigaretten en kauwt gom, hij geeft me een reepje. Wrijft zenuwachtig stofjes van zijn jas. Soms loopt een vinger over zijn te bruin gelaat en veegt een stroompje zweet weg en tast dan op zijn uurwerk. Hoe begin je zo een gesprek met Toon Hermans. Hij wacht...

...als wij bij Toon Hermans weg gaan hebben we een hoop foto's en een boek in de handen. Zijn Toonboek. Een pracht van een uitgave, bij Bruna uitgegeven. Werkelijk een plaatjesboek, met ouderwetse tekeningen die schalkse tekst illustreren. Het zit knap in mekaar. Een verdienste die de uitgever toekomt, zegt Toon Hermans want ik heb er niks aan gedaan. « Ze zijn op een keer bij mij gekomen en hebben een stapel tekst meegenomen en daaruit hebben ze gepikt wat ze konden gebruiken ». Er staan tekeningen van Toon in, zijn vader en zijn moeder en bloemen op lange stengels en feestneuzen, die man heeft een feestneuzen-kompleks...

Op de eerste bladzijde van het boek tekent Toon met zijn zwarte stift dezelfde lange stengels en dan bladeren eraan en bovenaan een bloem, één. Ze staat er mooi.

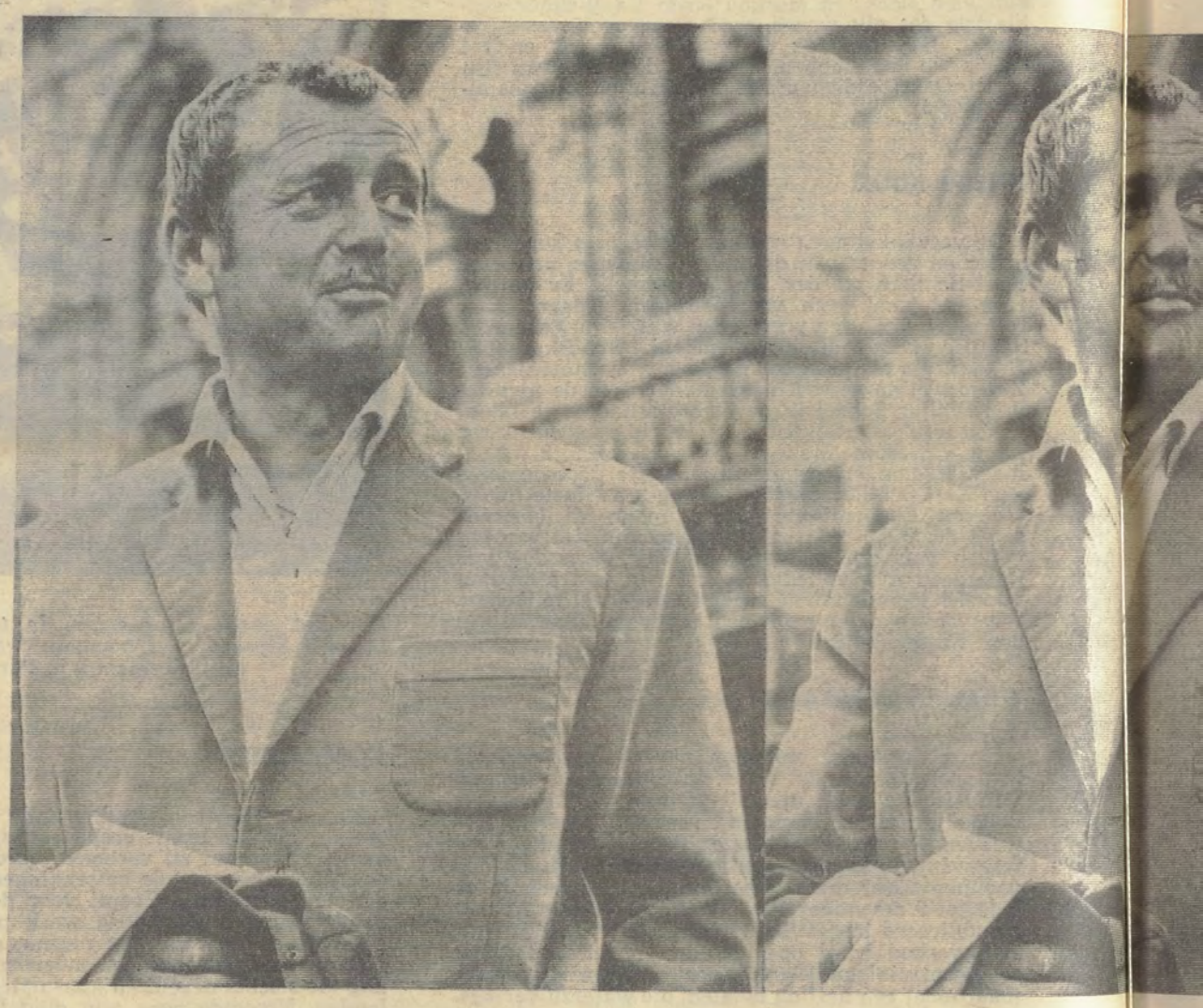

De toenemende bezwaren tegen de shows van Toon Hermans, zoals wij ze links en rechts vernemen, zijn vooral gericht op het spekuleren van Toon Hermans op de gevoeligheid van zijn publiek. Steeds en meer, wordt gezegd, brengt Toon Hermans te weinig show. Hij tracht te ontroeren door nummertjes om bij te wenen. Vooral in zijn stukje «Ik ben zat» dat goed vertolkt is, maar zo tranerig als de regen is. Verder zoekt Toon Hermans het steeds meer en meer in woordspelingen die niet altijd zuiver zijn en verliest hij zich te veel in oppervlakkigheden over 't schone en 't goede in 't leven. Toon gaat door als de room-soezenliefhebber en weet in die gesteltenis zijn publiek te sensibilizeren. Wij vragen ons daarom af wat dat nog met echte show te maken heeft ?

Het kwam ons voor dat Toon Hermans tijdens zijn laatste show te veel dergelijke kaart speelt. Toon Hermans is een braaf jongetje, vergeleken met Wim Sonneveld.

Wij hebben een vrouw horen uitroepen : « Wat zie ik die man graag, hij kan het zo schoon zeggen ». Of een dergelijke uitspraak nu wel een attentie is voor een showman, is wat anders. Toon Hermans weet verdraaid goed welk jargon hij moet gebruiken om in het nette en stijve Holland en om in het deftige Vlaanderen sukses te hebben. Hij weet drommels goed, hoe hij best niet tegen de schenen schopt maar door zo even aan het randje te blijven de simpatie van iedereen verovert, waar hij toch evengoed en beter over een vlaams kan praten. Toon Hermans is verwonderd met die vraag, zo ver heeft hij nooit gedacht, voor hem is alles bezuiden de grens België, zonder enige bijbedoeling. Hermans belooft in de toekomst met dit detail rekening te houden.

Is er een merkbaar verschil tussen het hollandse en het vlaamse publiek ? « Tot voor tien jaar was er nog een groot verschil. Toen waren er delen in de show die helemaal moesten vervangen worden omdat Vlaanderen die niet begreep. Nu bestaat er haast geen verschil meer. In de show waarmee ik hier nu ben, zitten wel meer dan dertig echt hollandse uitdrukkingen en situaties en de Vlamingen vinden die heel gewoon. Ik vind dat fijn zo'n goede « verstandhouding », je hebt een andere nationaliteit en je begrijpt mekaar zo goed. In mijn laatste show was er echter wel een stukje dat ik na de testvoorstelling in Gent heb moeten schrappen omdat het sterk « hollands » was. Het was ook maar om te testen, zei ik ».

Als er geen verschil is in het « begrijpen », dan misschien in 't bijwonen van de show, dringen wij aan. « O ja, het publiek is anders. Jullie, Vlamingen zitten er veel gezelliger bij, de reakties die komen trager, jullie... hoe zal ik dat zeggen, jullie... schateren zo niet, er wordt meer gezwegen. Vlamingen zingen zo vlug en zo hard niet mee en toch zit dat vlaamse publiek » — Toon lacht eens — « er zo meer ontspannen bij. Het is allemaal niet zo gemakkelijk om uit te leggen, het is zo een beetje als het verschil tussen de café's in Vlaanderen en in Nederland. Vlaanderen heeft zo'n gezellige café's. Je bent er thuis, bij ons moet dat allemaal met zo veel omhaal gebeuren en in feite is het dan nog niets...

Of het nu de vierde of de vijfde one-man-show is die Toon Hermans ten tonele voert, weet hij zelf niet meer. Hij telt ze liever niet. Toon Hermans schrijft maar op, hij werkt er elke dag aan, elke dag zijn portie, zonder dat de tekst daarom voor een show bedoeld is. « Ik heb hele fardes vol met teksten ». Het samenstellen en het afwerken van zo'n show duurt wel vijf of zes maanden.

Als je in de omgeving van het teater waar Toon Hermans optreedt eens rondkijkt, merk je vlug een mastodont van een kamion, een licht grijze, waarop verrassend kleine blauwe lettertjes staan : TOON HERMANS ONE MAN SHOW. En je vraagt je af wat de goeie man daarin allemaal vervoert, want Toon Hermans doet het in zijn laatste show enkel met twee vleugelpiano's. Hij heeft al de gekende attributten (valse bloempotten, sofa's, bandrekorders enz.) laten vallen. Toon Hermans heeft dat allemaal thuis gelaten omdat hij het eenvoudiger wil, omdat iedereen die aan show doet, met de klassieke bezetting van piano, bas, drum, trombone en gitaar zit. Met twee knal-vleugelpiano's die zomaar naast mekaar staan, wil Toon Hermans het nieuw doen. Niet mis vonden wij, maar waarom hij in de show de twee spelers een solo laat ten beste geven waar hij dan snuiten zit bij te trekken, begrijpen we nog steeds niet. Goed, Toon Hermans rezumeert nog eens : « geen overtollige dingen op het toneel, het zijn toch maar hulpmiddeltjes, dat helpt het variété-achtige uit de show en ja, ik ben nu ook al wat ouder geworden en dat mag je toch niet vergeten... ».

Toon Hermans geeft graag toe dat hij wat onder invloed van de Amerikanen staat. « Die trachten met zo weinig mogelijk zoveel mogelijk te zeggen. Ik probeer dat ook. De Amerikanen « verkleinen » hun shows, die noemen zij « personality-shows », die zijn zeer persoonlijk, intiem haast. Daarin moet de man op de planken het doen en geen hulpmiddeltjes voor hem... En wérkelijk : geen lichten, geen

dekors die geruisloos af en op komen, geen kostuums. Niets van dat alles. Alleen Toon Hermans die in de cirkel van een spot praat en zingt en praat en weer zingt en lacht alsof hij het allemaal zelf voor de eerste keer hoort en het goed vindt. Hij wil er een gesprek met zijn publiek van maken, een ontmoeting met elke aanwezige. Want Toon Hermans weet zijn publiek zo ver te brengen dat de gehele zaal afgunstig is wanneer de eerste rij handjes van hem krijgt. Hij speelt elke avond dat spelletje, Toon Hermans, ook dat van de ballon die hij laat ontsnappen, bestemd voor een mevrouw op de eerste rij. En steeds weer krijg je de indruk dat het allemaal toevallig is, voor de eerste keer, maar nee hoor, Toon heeft het allemaal netjes uitgepuurd : elke komma, elke toonhoogte, elk punt, de lachjes.

OON

AMERIKA ! AMERKIA !

Wanneer we over de amerikaanse dromen van Toon Hermans beginnen, weten we dat we een delikaat vraagje aansnijden. Iets waar Toon drie jaar geleden wat te hard van stapel is mee gelopen en dat hij nu te pas en te onpas op de (feest-) neus krijgt.

Hoe zit dat nu eigenlijk met die show op Broadway ?

En weer moet Toon er over beginnen, het doet hem geen plezier, dat merk je zo wel en toch geeft hij iets meer prijs van zijn pogingen om Amerika te veroveren...

« Elke week komen Amerikanen en Britten en bespreken wij de zaken. Mijn show is klaar, in september ga ik er mee naar Londen. Show in de V.S. is een studie, er komen zoveel dingen bij kijken, dat er werkelijk nooit genoeg is nagedacht om niets te vergeten. Een show brengen in een ander land, in een ander kontinent — de gewoonten en zo — is enorm moeilijk.

« Je moet er zo een beetje heel zeker van zijn dat er werkelijk niets kan mislopen, anders begin je er doodgewoon niet aan.

« En wat de mensen zeggen is naturlijk een beetje te begrijpen. De mensen zeggen : die Toon maakt ons wijs dat hij naar Amerika gaat, maar hij doet het niet. Zeggen is gemakkelijk, maar doen is wat anders, zo praten de mensen. Het is een enorm werk, een lange voorbereiding en eens zeg je : nu moet het, zo een beetje als een chirurg voor de eerste grote operatie ».

Ondertussen is Toon Hermans in het Kasino te Knokke opgetreden voor Maurice Chevalier. De ouwe-showrat heeft van het hele spektakel natuurlijk niets verstaan, maar begrepen zal hij wel wat, want zo'n mannen « voelen het ». Chevalier die van plan was na het eerste deel onder de dekens te gaan, is gebleven en is achteraf naar Toon Hermans gelopen. Sekonden lang hebben ze tegen mekaar staan applaudisseren. Maurice Chevalier heeft uitgeroepen : « Toon, jij moet naar Broadway ! ».

Het was op aanraden van zijn amerikaanse impressario dat Chevalier naar Hermans was komen kijken. Chevalier moet nog gezegd hebben : « Toon, met een goede engelse tekst hangt gans Amerika aan je jas ! ».

Maar vooraleer Toon de koffers pakt wachten hem toernees in Nederland, Duitsland en Oostenrijk. Toon laat die Amerika-affaire over zich gaan, zo lijkt het toch, want hij laat het te pas en te onpas merken dat hij van ongekompliceerde dingen houdt. En of die Amerika-trip zo ongekompliceerd is, dat is een andere vraag Wij zeggen er graag bij dat Maurice Chevalier ook niet meer zo heel jong was toen hij in de Verenigde Staten sukses had.

Toon Hermans' impressario vliegt de kamer binnen en roept : « Toon, het is tijd ! » We mogen een stukje horen van zijn show. Het geroezemoes van de zaal die stil wordt, het doek dat dan toch opgaat. Achter de schermen hoor je dat pas, en dan een langgerekt applaus · Toon is er weer ! Een muziekje van de vleugelpiano's, de stem van Toon, gelach, applaus, muziek. Volgende week wonen we zijn show bij.

« Moe word ik er niet van, elk weekeinde ga ik naar huis, naar Maastricht, ook wel eens naar een voetbalmatch. Mijn beroep is grapjas, ik zou misschien dokter geworden zijn, anders. Ik zie zo niet onmiddellijk het verband tussen die twee. Als ik helemaal geen zin meer heb in de show ga ik in stilte zitten schilderen. In mijn boek staan enkele reprodukties. Van het ogenblik dat ik voel dat het met de show niet meer gaat muis ik er van onder.

« Juist, er is te veel Kleinkunst in Nederland, we gaan er gewoon aan ten onder. Te veel jonge mensen denken dat het allemaal vanzelf gaat en willen onmiddellijk op de planken. In ons vak moet je een enorme bocht afleggen. Er zijn zeker talentvolle : Herman van Veen en Ramses Shaffy, ik ken ze allemaal niet.

«Nee, interviews lees ik niet, tijdverlies. De joernalisten moeten natuurlijk ook hun werk doen, maar ik lees ze niet.

« Ik ken ze wel niet allemaal maar ik vind het reuze dat de Vlamingen moppen tappen op de Hollanders. Kunnen wij er niet mee lachen ? Da's goed, wij zijn ook zo'n stijve pieten ! Ik vind het leuk, je kunt je buren beter met een mop in het haar zitten dan met wapens : een mooie oorlog is dat ! Die is tenminste vredelievend !

« Nee, de Vlamingen hoeven beslist niet te wanhopen om hun kabaret. Ze moeten er wel voor zorgen ons niet na te apen. Ze moeten een eigen kabaret ontwikkelen. Hard werken, hard werken is de boodschap. En als jullie nog niet zo ver staan zal dat misschien ook een beetje aan jullie taalmoeilijkheden liggen, zeker ? ».

« In de omgang ben ik helemaal geen geestige, ik kan wel eens een stevige grap vertellen maar een uitbundige moppentapper ben ik niet. Men zegt wel eens dat de plezantste klowns de meest droefgeestigste mensen zijn...

« Mijn zoons gaan niet in het vak, dat niet...

« Dat hier op mijn jaskraag ? Een lintje, van Juliana gekregen. Daar ben ik fier op. Het zit goed op mijn zwart pak...

« Wat ik van de landing op de maan denk ? Wat mij het meest geïnteresseerd heeft in het hele geval was het laddertje waarmee Neil uit de maanlander kwam. Ik had mij aan een heel ingewikkeld onvoorstelbaar ding verwacht, maar nee, een laddertje op de maan. Een laddertje, hoe oud zou het al zijn ? Enorm !

Duizend mensen juichen hem weer toe Toon Hermans geeft handjes aan de eerste rij en aan een mevrouw een blauwe ballon die aan zijn handen ontsnapt opstijgt en zich bevend tegen het plafond gaat nestelen. Het is net alsof het allemaal voor de eerste keer gebeurt. Zo was het elke avond. Honderd voorstellingen.

M.v.L.

haar eigen WIJsje
vlaams nationaal

IN EEN VORIGE BIJDRAGE HEBBEN WIJ GEWAARSCHUWD TEGEN VELE WITTE VOEDINGSPRODUKTEN, OMDAT VRIJWEL ELK WIT VOEDSEL GEDENATUREERD IS, WAT SCHADE AAN ONS LICHAAM KAN TOEBRENGEN. ER IS EVENWEL OOK EEN « GEKLEURDE DOOD » IN DE VORM VAN ALLERLEI EN SOMS SCHADELIJKE KLEURSTOFFN, DIE AAN HET VOEDSEL WORDEN TOEGEVOEGD. DAT GELDT IN HET BIJZONDER VOOR HET SNOEPGOED EN DE SNUISTERIJEN. JAMMER GENOEG STAAT MEN ALS KOPER IN DE MEESTE GEVALLEN MACHTELOOS. ZEER VLUG KOMT MEN TOT HET BESEF, DAT ALLE GOEDE BEDOELINGEN VAN DE WETGEVER EN HERHAALDE AANPASSINGEN VAN DE WETTEN TEN SPIJT, ER NOG HEEL WAT LEEMTEN ZIJN.

SNOEPJES EN SNOEPJES...

Gaat u zelf maar even na welke soorten snoepgoed er op de markt worden gegooid. Hoeveel kunstmatige kleurtjes en scheikundige smaakjes worden in de snuisterijen verwerkt ? Zeker, wij beweren hier niet dat elk snoepgoed schadelijk is voor de gezondheid en dat wij onze kinderen hun snoepje niet zouden gunnen ! Maar dat wij ze met zulke zoetigheden vergiftigen, zal toch geen moeder oprecht willen.

Toch is het zo, dat heelwat snoepgoed een regelrechte aanslag is op de maag en tanden van weerloze, onwetende en gemakkelijke slachtoffertjes, die hun geschonken kleingeld stiekem aan snoepgoed uitgeven. Het smaakt immers zo lekker en de rest is larie, ook voor vele ouders !

Waar men ook komt, overal stopt men de kinderen ten overvloede snoepjes in de hand. Zelfs wanneer ouders hun best doen om het kwaad tot een minimum te beperken blijven er nog grootouders die, in hun blinde liefde hun kleinkinderen volproppen zonder het veroorzaakte kwaad te beseffen. Zoniet zijn er de buren of de vrienden.

Meen asjeblief niet, dat wij overdrijven ! Het volstaat maar even te praten met uw tandarts, die zal je wel vertellen waar wij aan toe zijn. Het tandbederf is ongetwijfeld een van de belangrijkste beschavingsziekten, die de jongste decennia vooral onder de kinderen woekert. Statistisch materiaal, dat o.m. in de Verenigde Staten werd verzameld, heeft onheilspellende cijfers geleverd. Kinderen, bij wie het tandbederf niet het gehele gebit had aangetast, bleken zo zeldzaam als witte raven. Wil men de kinderen dan toch een snoepje geven, waarom dan geen fruit, geen voedzame, verantwoorde koekjes of een snuisterij waarvan men met grote zekerheid kan zeggen, dat het de gezondheid niet zal schaden.

WET EN FANTAZIE

Terecht zult gij de vraag stellen wat de wetgeving voorziet. Ofschoon wij niet in detail willen treden, was de wet van 4 augustus 1890 uitstekend — voor die tijd ! Verscheidene landen hebben er zich terecht op geïnspireerd. Deze wet heeft het 75 jaar volgehouden en pas in... 1940 werd een aanpassing noodzakelijk geacht. Reeds toen ontwikkelde alles zich in een zo snel tempo, dat de Rijksdienst voor Kontrole de handen overvol had en haar opdracht nog nauwelijks kon vervullen.

Van een aanpassing van de Rijksdienst zelf hebben wij geen sporen gevonden, al is dat geen bewijs.

Zeker is toch, dat de toestand zo chaotisch werd, dat een nieuwe aanpassing noodzakelijk bleek. Dit gebeurde met de wet van 20 juni 1964, die talloze misbruiken uitschakelde. Voortaan mochten er geen additieven meer gebruikt worden zonder toelating van de minister. Zo bestaat er een lijst van toegelaten additieven, hoewel dat maar een voorlopige oplossing was, omdat steeds andere additieven worden gevonden en gebruikt. De lijst dient geregeld aangevuld indien het nodig mocht blijken.

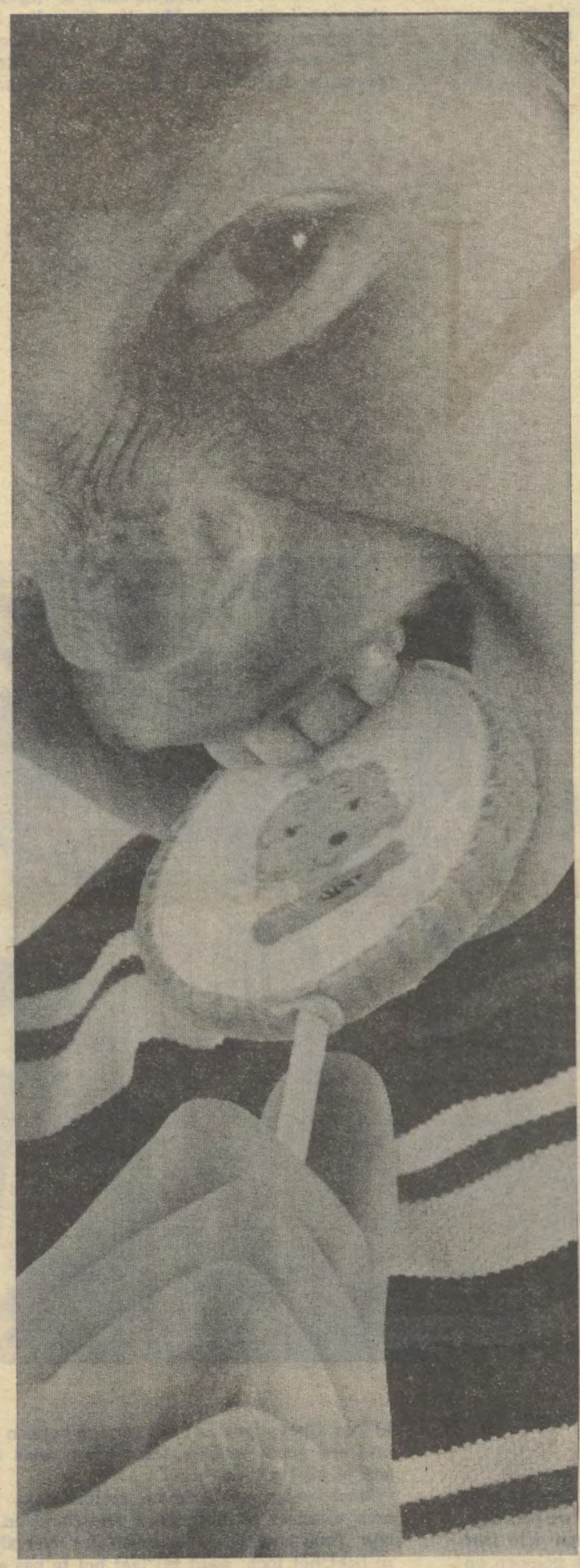

Toch was dit een stap in de goede richting en, in vergelijking met sommige andere landen, niet zo slecht. Ook voor toegelaten additieven werd de hoeveelheid beperkt. Deze grens mocht niet overschreden worden. Het gevaar bestaat er evenwel in, dat wij een hoop « grensgevallen » bij elkaar krijgen, zodat er zich een akkumulatieproces voordoet met alleszins nefaste gevolgen.

De wet van 11 juli voorziet tenslotte ook in de bestrijding van het ongekontroleerd gebruik van pesticiden.

Zijn wij hierdoor voldoende beschermd ? Wie allerlei vlees- en voedingschandalen leest in de krant mag er oprecht aan twijfelen. Want de verbeelding van de voorbrenger kent geen grenzen en drukt zich meestal uit als « fantazie ». Laten wij dat even verduidelijken.

BLINDE KEUZE

Kan men Zwitserland als een achterlijk land beschouwen wat betreft de vrouwenemancipatie, op het gebied der voeding is het toonaangevend.

De strenge zwitserse wetgeving, die aanvankelijk op vele moeilijkheden en tegenstand stuitte, heeft na verloop van tijd toch kostbare vruchten afgeworpen, want in heel de wereld zijn de zwitserse produkten befaamd en geprezen voor hun degelijkheid en kwaliteit. Zwitserland vaart er wel bij en waarom zouden andere landen dit voorbeeld niet volgen ?

In Duitsland vindt men in de meeste stationsbuffetten of openbare eethuizen en restaurants gedetailleerde menu's, waarop duidelijk is vermeld welke spijzen kunstmatig zijn gekleurd en welke natuurlijk zijn. De hongerige kan volkomen vrij kiezen en hij weet vooraf wat hem wordt voorgeschoteld. Hij heeft ten minste het recht eventueel zijn geliefkoosde giften vrij te kiezen, wat altijd nog beter is dan als een blinde lukraak voedsel te bestellen en bedrogen te worden ofschoon men dat niet wil.

Want in België is de toestand anders. Het moge volstaan u op enkele feiten te wijzen.

WAAROM GEEN CHINEES ?

Vele voedingswaren vermelden op de verpakking niet alleen de inhoud maar ook de samenstelling van het voedsel of het produkt. Precies daar zit een kleine maar verraderlijke angel.

In zeer vele gevallen worden de bestanddelen van het produkt vermeld in een vreemde taal, dikwijls Engels, en gedrukt in bijzonder kleine lettertjes De meeste kopers schenken er geen aandacht aan. Mochten zij dat wel doen, dan zouden zij geregeld woorden lezen als « coloured » (gekleurd), « artificial » (kunstmatig) en in niet weinig gevallen een aantal scheikundige bewaarmiddelen als monosodiumglutomaat of emulgatornitraat.

Zeg mij, waarom is het niet mogelijk de producenten te verplichten op de verpakking nauwkeurig de samenstelling van hun produkten te vermelden wanneer er kleurstoffen en kunstmatige bewaarmiddelen worden gebruikt ? En waarom niet verplicht in de drie landstalen, het Nederlands, 't Frans en het Duits ? Waarom het Engels, het Italiaans en. . het Chinees ?

Zeker, wellicht zijn er bereidingsgeheimen, nietwaar ? Mocht dat zo zijn, dan zijn er toch nog altijd kontrolemogelijkheden zonder dat zij hun geheimen hoeven prijs te geven.

Heelwat produkten vermelden gewoon « fantazie » en dat kan alles en niets betekenen In tegenstelling hiermede zijn er gelukkig ook vele produkten, die een diagonaal dragen met de woorden « gewaarborgd zuiver ». Ongetwijfeld hebben verscheidene produkten een moeizaam bereikte faam te verdedigen en anderzijds is er ook het schrikbeeld van de straffen, die na een negatieve kontrole kunnen opgelegd worden.

Toch blijken al de wetten, maatregelen en kontrolemiddelen niet altijd toereikend om de misbruiken te verhelpen.

Waakzaamheid is geboden en noch de wetgever, noch de huisvrouw kan te weinig aandacht besteden aan het voedingsprobleem, omdat de gezondheid van vele generaties ervan afhangt.

Hilda U.

hans velu: naar type co

Beginnen te geloven

dat er een leven op aarde mogelijk is

daags leven maar met liefde als hartslag

en met een geluk niet alleen voor de man

de vrouw en het kind,

maar in het zich verliezen in het andere,

elke andere,

met mensen als kinderen,

vrienden, feestgangers,

mensen.

Met dit gedicht van Hans Andreus besluit Hans Velu zijn werk over de mens in de maatschappij. Eigenlijk noemt de schrijver zijn boek geen werk maar een kollage. Het werd geschreven met de schaar. Het is letterlijk een werk dat geknipt is en « geknipt » is voor al wie de vele bewegingen in deze veranderende tijd onder één noemer wil brengen. Een noemer die « co » heet, dus samen met, met elkaar, te samen.

De vraag die Hans Velu wil beantwoorden is : zal de mens van morgen meer deelhebben aan de overvloed van goederen, meer hebben aan het onbeperkt verwerven van kennis, meer deelnemen aan alles op het gebied van de konsumptie, kommunikatie, koöperatie ?

In het eerste deel heeft de schrijver het over het kultuurpatroon van de jager, dat van de boer, zegt dat de beschaving aan de mesthoop begint, en tenslotte behandelt hij het kultuurpatroon van de burger. Zeer bewogen heeft Velu het vervolgens over de krizis in alle burgerlijke instellingen, meer bepaald in de verhouding burger-staat, burger-kerk, burger-onderneming en de uitgeleefde verhouding van de burger t.o.v. het gezin. De schrijver stelt vast dat dit burger-levenspatroon uitgewoond is en er nog niets ter vervanging is. Dat nieuwe zal zeker het kenmerk van het kollektieve hebben. De mogelijkheid dat het kollektieve vervlakkend zal werken is de grote vrees. Er zal een wet uit voortvloeien die zal verplichten ofwel er aan deelnemen ofwel er aan ten onder gaan.

In het tweede deel bespreekt de schrijver de verschillende co's die voor de nabije toekomst belangrijk zullen zijn. De titel van dit deel heet dan ook « co is overal ». Het derde deel is « neuro-2000 » getiteld. Het beschrijft hoe deze nieuwe maatschappij die reeds begonnen is niet alleen met kongressen en koncilies tot stand komt en opgebouwd wordt maar « samengebokst » wordt langs het konflikt om : de opbouwende konfliktsituatie.

De man achter dit boek is iemand die steeds nauw verbonden is geweest met de sociale organizaties. Hij was een van de drie sprekers die in 1948 tot 50.000 katolieke jongeren te Utrecht sprak. Hij gaat er nog steeds prat op te kunnen zeggen dat tijdens zijn rede bijna 200 toehoorders flauw vielen. Hij heeft de stichting en tengronde-richting achteraf op zijn geweten van een paar invloedrijke jongerentijdschriften in Nederland.

(Hans Velu : « Naar type co » — 6.95 gulden — Uitgeverij H. Nelissen, Bilthoven.

Tot 10 juli heeft in en rond de Zwalmmolen te Munkzwalm een openluchttentoonstelling plaats van Balegemse steen : fraaie beelden en monumenten gehouwen uit deze steen alsmede fossielen uit de balegemse steengroeve. Beeldhouwkunst en geologie verenigd in één interessante tentoonstelling, die meteen de aandacht wil wekken voor het gebruik van balegemse steen bij de restauratie van uit deze steen opgetrokken gebouwen.

operatie h-bom

Bij de uitgeverij Humanitas te Gent verscheen de meer dan 300 blz. tellende detektieve- en spionage-roman « Operatie H-bom » geschreven door een zekere J. Bound, naar alle waarschijnlijkheid een pseudoniem want het werk blijkt van vlaamse makelij : er staat immers nergens een «vertaald uit...» vermeld. Het feit dat wij in onze literatuur niet al te veel goede detektieve-stories hebben, noopt ons er toe op dit boek even in te gaan. Wij gaan het hele verhaal hier niet in het kort vertellen want dat zou de spanning wegnemen. Beperken wij ons dus tot weergave van de handeling in enkele regels. De Chinezen hebben over heel de wereld geleerden gekidnapt die ze nu aan een zeer gevaarlijke bom laten werken. Een amerikaans en een russisch agent werken samen om dit projekt te verijdelen en het gevaar te keren. Dat de russische agent daarenboven nog van vrouwelijke kunne en van niet te versmaden schoonheid is maakt de zaak nog wat ingewikkelder en geeft ook de romantische tint aan deze spannende en goed-vertelde spionage-geschiedenis.

«Operatie H-bom» - J. Bound - Humanitas, Gent - 310 blz. - 175 fr. geb.

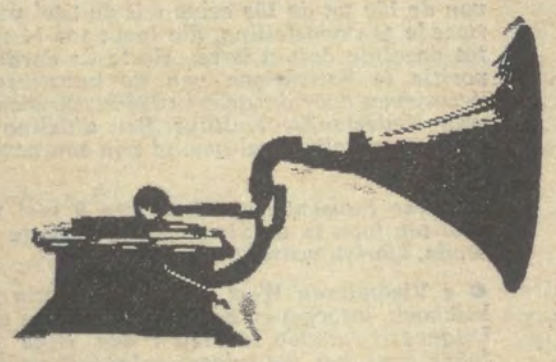

De nieuwe reeks LP's uitgegeven door Concert Hall, bestrijkt ditmaal meer het terrein der kamermuziek. De talrijke liefhebbers hiervan kunnen dus ditmaal hun hart ophalen, temeer daar de prijzen van deze LP's — zoals altijd — zeer laag gehouden zijn.

SMS - 2601 COUPERIN LE GRAND

Een LP waarop ons een interessante bloemlezing wordt geboden uit de kompozities van deze « tipisch franse » meester, die met zijn klaviermetode « L'art de toucher le clavecin » grote invloed heeft gehad op Bach.

SMS - 2562 MOZART - HAFFNER SERENADE - KV 250.

Zes jaar vóór Mozart zijn beroemde Haffner Symfonie schreef, komponeerde hij in opdracht van burgemeester Haffner van Salzburg een serenade voor het huwelijk van dezes dochter.

Geen enkele andere serenade van Mozart is zo uitgebreid als deze : 8 delen, waaronder een driedelig vioolkoncert.

Het is vrolijke, feestelijke muziek, in de galante stijl eigen aan Mozart's tijd. Zeer goed vertolkt door het Praags Kamerorkest (Orkest zonder dirigent !) met briljante vioolsoli door Jozef Suk, eerste viool van het gekende Suk-trio.

SMS - 2616 J. HAYDN - SYMFONIE Nr 92 OXFORD
SYMFONIE Nr 103 - PAUKENWIRBEL.

Haydn's Oxford Symfonie werd geschreven naar aanleiding van zijn reis naar Engeland in 1790 - terwijl de Symfonie nr 103 « Mit dem Paukenwirbel » in 1795 ontstond. Deze laatste dankt haar bijnaam aan de eigenaardigheid dat zij als eerste maat een roffel op de pauken heeft.

Beide werken worden uitgevoerd door het Berlijns Radio-Symfonie Orkest onder leiding van Lorin Maazel, die meer en meer wordt beschouwd als een van de meest briljante eigentijdse dirigenten, van wiens sterk persoonlijke vizie en allure men ook voor de verdere ontwikkeling van de dirigeerkunst grootse dingen verwacht.

SMS - 2639 SCHUBERT - QUINTET IN C-DUR D.956.

Enkele maanden vóór zijn dood schreef Schubert dit kwintet voor snaren, zijn laatste instumentale ensemble werk.

Het is een énig-mooie kompozitie, en men vraagt zich af wat men het meest moet bewonderen : de overstelpende hoeveelheid melodramische invallen, de rijkdom der harmonieën, of de getuigenis van Schuberts rijk gemoed.

Fijnzinnige uitvoering door het Quatuor van Genève versterkt door Janos Scholz, violoncellist. Interessant is te weten, dat de violoncello van Scholz een autentieke Stradivarius is.

SMS - 2633 CHOPIN.

Arthur Moreira Lima is een nog zeer jonge pianist. Inderdaad, geboren te Rio de Janeiro in 1940, vatte hij reeds op 6-jarige leeftijd de pianostudie aan.

Hij studeerde te Parijs en te Moskou en behaalde al vlug verschillende internationale prijzen o.m. de internationale Chopin-wedstrijd te Warschau. Hij veroverde ook een speciale prijs voor de beste interpretatie van een sonate van Chopin. Voor zijn eerste LP deed Arthur Moreira Lima een rijke en afwisselende keuze uit de kompozities van zijn geliefkoosde komponist, waarvan het romantisme zo zeer harmoniëert met zijn hoge pianistiek.

SMS - 2631 DVORAK - SERENADE OP. 22 CZECH. SUITE OP. 39.

Bekoorlijke muziek, doorregen met motieven uit de slavische folklore. Dvorak blijft een vaste waarde in de romantische muziek. Uitstekende verklanking door het Praags Kamerorkest.

SMS - 2540 BEETHOVEN - EGMONT (INTEGRALE VERSIE).

Waar gewoonlijk alleen de Egmont « Ouverture » meer gekend is, krijgen we op deze LP de integrale Egmont — op. 84 — begeleidende muziek, voor het gelijknamig drama geschreven door Goethe.

Gekomponeerd in 1810, vond deze toneelmuziek al snel de weg naar de koncertzaal - al dan niet verrijkt met « deklamatorische Begleitungen ».

Een dergelijke uitvoering wordt ons hier gebracht met in de hoofdrol de zuidafrikaanse sopraan Wendy Fine, terwijl de Egmont-rol gesproken wordt door Karl Eidlitz van het Wiener Burgtheater.

Het is vanwege Concert Hall een prijzenswaardig initiatief ons dit werk, dat de meesten slechts als ouverture kennen, in zijn geheel te brengen.

W.

vlaanderen in frankrijk

In de keurreeks van het Davidsfonds verscheen als nr 1 van het jaar 1970 een boek van Luc Verbeke « Vlaanderen in Frankrijk », dat een geschiedkundig overzicht wil geven van de taalstrijd en de vlaamse beweging in dat gedeelte der Nederlanden, dat wij Zuid-Vlaanderen noemen en dat vaak nog met de benaming Frans-Vlaanderen wordt aangeduid. Dit gebied, dat in de 17e eeuw door Frankrijk geannekseerd werd, onderging sedert die aanhechting wel verschillende verfransingspogingen, doch pas na de franse revolutie en in de 19e eeuw werd dit gebied sistematisch verfransd. De strijd om de moedertaal vormt dan ook het tema van het eerste deel. In het tweede deel onderzoekt de auteur dan de betrekkingen tussen Zuid-Vlaanderen en de overige Nederlanden.

« Verre stemmen van trouw » betitelt de auteur het eerste hoofdstuk. In enkele bladzijden geeft hij een zeer beknopt — en naar onze mening te kort — overzicht van taalkundige evolutie tot aan de franse omwenteling, waarna hij het belang van de aktiviteit van de rederijkerskamers voor de instandhouding van het Nederlands aantoont. Deze rederijkerskamers — met de Duinkerkenaar Michiel De Swaen als de beste dichter der zuiderlijke Nederlanden in de 17e eeuw — legden een bizondere vitaliteit aan de dag in de 18e en 19e eeuw.

In het tweede hoofdstuk « Van de franse omwenteling tot heden » wordt de situatie van het Nederlands in Zuid-Vlaanderen nagegaan : in een zestal « etappen » wordt de evolutie tot de huidige toestand geschetst. De franse revolutie heeft voor de moedertaal, noodlottige gevolgen. Het is vooral na de franse revolutie dat het taalimperialisme inzet en dat Duinkerken verfranst wordt : voordien leefden de franstalige minderheid en de nederlandstalige bevolking in een geheel andere geestesgesteltenis. De nieuwe verfransingswetten dringen het Nederlands terug : langzaam zal het teloorgaan. Duinkerken had in 1931 nog ongeveer een derde van zijn bevolking, dat Nederlands kende.

De verfransingswetten volgden elkaar op : onder Louis-Philippe, onder Napoleon III. Diens wet van 1850 en het dekreet van de akademische raad van Dowaai verboden uitdrukkelijk het gebruik van de nederlandse taal op de scholen. De reaktie hierop was de stichting van het « Comité flamand de France ». Het Nederlands werd op direkte of indirekte wijze uit school en kerk verbannen, zowel door verbodsbepalingen als door stilzwijgend negeren.

De tussenkomst van politici uit het Noorden (o.m. e.h. Jules Lemire) bracht wel niet veel verandering : een Doumergue beriep zich op de franse eenheid, die géén taal buiten het Frans kon dulden en Herriot keerde zich tegen het « patois » omdat het een gevaar voor de republiek zou betekend hebben.

Toch kwam er een lichte verbetering na 1926. De koncessies die daarna tijdens de tweede wereldoorlog gedaan werden, lieten supplementaire lessen in het Nederlands toe. De bazisstruktuur voor zulk onderwijs ontbrak echter, zelfs universitaire examinators voor eventuele kandidaten-leraar ! Petain kondigde in 1942 een dekreet af waarbij aan onderwijzers die dergelijk onderricht zouden geven, een premie werd toegekend, maar ook dat kon niet helpen. Na de oorlog werden die besluiten afgeschaft. De wet van 1951 liet één uur les in de volkstaal — fakultatief — toe, maar het Duits en het Nederlands werden uit het oorspronkelijke ontwerp geschrapt · de franse minister weigerde « aan idiomen die een vijandige kultuur vertegenwoordigden » onderwijsrecht. Sedertdien is er echter wel een versoepeling ingetreden. Het Duits wist in de Elzas meer lesuren af te dwingen, ook op de lagere school. In Zuid-Vlaanderen is het echter nog bijlange zo ver niet...

In het derde hoofdstuk behandelt de auteur het ontstaan van de vlaamse beweging in Zuid-Vlaanderen en haar evolutie : van het « Comité Flamand de France » en het regionalisme tot de stichting van het V.V.F. en het werkelijk-nationale, nederlandse perspektief dat Gantois aan de vlaamse beweging in Zuid-vlaanderen gaf. De figuur van Gantois wordt even geschetst, evenals de moeilijkheden, tijdens en na de tweede wereldoorlog.

In het tweede deel van het boek worden dan de betrekkingen tussen Noord- en Zuidnederland en dit « zuidelijkste der Nederlanden » onder de loep genomen. Een eerste hoofdstuk behandelt de periode van de aanhechting tot het einde der 20e eeuw, in het tweede gedeelte wordt de eerste helft der 20e eeuw behandeld terwijl in een derde hoofdstuk uitgebreid de aktiviteit van het Komitee voor Frans-Vlaanderen en van de frans-vlaamse kultuurdagen wordt uiteengezet.

Demedts — die ook de inleiding schreef — voegt een « slotbeschouwing » toe aan deze niet onverdienstelijke en overzichtelijke schets van de « taalstrijd en vlaamse beweging in Frans- of Zuidvlaanderen » zoals de ondertitel van het boek luidt. Hij ziet de mogelijkheid tot oplossing van het probleem in de toekomst in een Europa waar zowel europese als staatsnationale en volkskulturele organen ieder op hun terrein eigen bevoegdheid zullen hebben. Dat tegenover deze « kulturele » opvatting de oude droom van de staat als gezagdrager van het hele volk blijft leven, en blijft beleden, doet geen afbreuk aan de direkte rezultaten die de kulturele aktie heeft opgeleverd en nog kan opleveren en het zou verkeerd zijn dit niet te willen waarderen. Maar even verkeerd zou het zijn, Gantois en diegenen die hem nabij stonden van het etiket « Blut und Boden » te voorzien omdat zij achter de taalkundige en kulturele ook de volkseenheid ontwaarden en beklemtoonden, eventueel met alle gevolgen, ook politieke van dien.

Verwijzen wij in dit verband slechts naar de « Revue d'histoire moderne et contemporaine » van de 1e trimester 1970, die een bijdrage brengt van een zekere Etienne Dejonghe, spijts zijn vlaamse naam een verdediger van het officiële franse centralisme. De studie van Dejonghe gaat over het « Vlaamsch Verbond van Frankrijk ». Hij stelt vast dat de invloed van dat verbond juist beperkt was omdat het a-politiek en kultureel bleef. Het Verbond had een werkelijke macht kunnen worden na de bevrijding, indien het over meer middelen en meer figuren als Gantois had beschikt : Gantois' — kortstondige — beroemdheid had de aanloop kunnen zijn voor een kultureel-politieke machtsvorming tegen het parijse centralisme.

Het boek van Verbeke is, zoals wij hierboven reeds zegden, een niet onverdienstelijk en overzichtelijk geschreven schets van de geschiedenis van de vlaamse beweging in Zuidvlaanderen. Het boek is, blijkens een nota, de uitgebreide bewerking van een artikelenreeks in « Ons Erfdeel ». Wellicht is het daaraan te wijten dat er niet steeds een evenwichtige « dozering » van feiten en periodes bereikt werd, zodat bijvoorbeeld aan de fransvlaamse kultuurdagen en het Komitee voor Frans-Vlaanderen meer plaatsruimte besteed wordt dan aan de hele periode van 1900 tot 1950. Ook het feit dat Verbeke als sekretaris van dit Komitee over die laatste periode uit eigen ervaring kan spreken, zal daar wel niet vreemd aan zijn.

« Vlaanderen in Frankrijk » is voor iedereen die van onze « zuidelijkste Nederlanden » wat meer wil afweten dan af en toe een klein persberichtje, een gelegenheid om zich een idee te geven van wat er daar met onze taal en ons volk gebeurd is en nog gebeurt. Aanbevolen lektuur voor alle vlaams-nationalisten, ook als zij het perspektief verder dan taal en kultuur uitbreiden.

Luc Verbeke : « Vlaanderen in Frankrijk » 245 blz — Davidsfonds, Leuven. Ing. 125 fr, geb. 165 fr. (leden 80 fr en 105 fr).

I.M Gantois

WAT IS "DE STICHTING dr. GERARD DE PAEP"?

De zeventigste verjaardag van senator dr. Gerard de Paep, op 22 november 1968, was de aanleiding tot het oprichten van de « Stichting » die zijn naam draagt.

Het doel van deze « Stichting » is : de geschiedenis over de vlaams-nationale strijd in de twintigste eeuw te bevorderen en de publikatie van dergelijke historische studies aan te moedigen en te steunen.

Arthur de Bruyne, voorzitter; Maurits Coppieters, sekretaris; Bert van Woensel, ondervoorzitter; Walter Claessens, Roger Geerts, Jan-Pieter Maes, Raf de Paep, leden van de Raad van Beheer van de « stichting », hadden de eer en het genoegen op 18 april een simbolische ereprijs te kunnen overhandigen aan dr. H.J. Elias, voor zijn vierdelig werk « 25 Jaar Vlaamse Beweging 1914-1918 ».

De « Stichting » schreef een prijsvraag uit voor 1970. Een prijs, ten bedrage van tienduizend frank, kan in 1970 toegekend worden aan een onuitgegeven, korte en vulgarizerende studie over « Brussel en de Vlamingen » (recente evolutie en huidige toestand).

Minimum 25 en maximum 40 getijpte bladzijden, met gewoon interligne, eventueel vermeerderd met statistieken, grafische voorstellingen en dergelijke meer. Het bekroonde handschrift wordt eigendom van de vzw « Stichting Dr. Gerard de Paep ».

Het zelfs niet partieel uitgegeven handschrift moet uiterlijk op 1 juni 1970, in drie exemplaren, aangetekend gestuurd worden aan de sekretaris van de Stichting : Maurits Coppieters, Meesterstraat 161, 2770 Nieuwkerken-Waas. Op het handschrift mag geen auteurs- noch schuilnaam worden aangebracht. Naam, voornaam, adres van de auteur dienen, onder gesloten omslag, bij het handschrift gevoegd.

De vzw « Stichting Dr. Gerard de Paep » doet een dringend beroep op de financiële hulp van allen die het belang inzien van de geschiedschrijving van de vlaams-nationale strijd in de twintigste eeuw. Stortingen worden dankbaar aanvaard op rekening nummer 2/0676 bij de Eural-Bank, Lange Lozannastr. 220, Antwerpen. Het postchecknummer van de Eural-Bank is 1502.

DAT MOET U...

... beKIJKen ...

● *In het brusselse paleis voor schone kunsten trekken drie tentoonstellingen onze aandacht. Jim Dine stelt dekor- en kostuumontwerpen ten toon voor Shakespaere's « Midsummer Nights Dream » en Wilde's « Portrait of Dorian Gray » alsmede prenten (tot 14 juni) ; « Schatten van de hongaarse edelsmeedkunst van de 10e tot de 18e eeuw » is de titel van de tweede tentoonstelling, die loopt tot 14 juni ; tot dezelfde datum is ten slotte de derde expozitie te bezichtigen van de kunstwerken, verworven door de staat in 1968-1969, diensten voor Nederlandse Kultuur. Een afdeling van de tentoonstelling zal gewijd zijn aan nationale prijzen.*

● *Eline Rausenberger stelt van 9 mei tot 2 juni ten toon in de Standaard Galerij te Oostende, Christinastraat 144.*

● *« Vlaanderen West » is een prachtig fotokijkboek, uitgegeven door Westtoerisme en de Uitgeverij Lannoo te Tielt : een rijke keus foto's over het westvlaamse landschap — in al zijn verscheidenheid — de westvlaamse mens, de westvlaamse steden en gemeenten, vertrekkend van de Noordzee die dan toch het aanschijn en het wezen van deze vlaamse kustprovincie sterk heeft mee-getekend.*

De bedoeling is geweest, een souvenir-boek te maken, dat aan vreemde bezoekers wordt geschonken. Maar we denken dat de Vlamingen in het algemeen en de West-Vlamingen in het bijzonder graag zullen kijken in dit boek, een stukje spiegel van zich zelf en van hun mooie land, dat ze vaak zeer onvoldoende kennen en dat nu door de fotografen voor hen her-ontdekt wordt. Die fotografen zijn de heren Walter De Mulder, Jean Mil en Roger Vansevenant, bij hun foto's schreef Karel Jonckheere treffende teksten, die in het Engels, het Frans en het Duits werden vertaald door mej. Maddy Buysse en de heren Marnix Gysen, Arthur Birt en Jürgen Hillner. Bindteksten schreef André Demedts, verklarende teksten de onvermoeibare « zanter » Jozef Deleu.

Het boek is dus het rezultaat van een zeer vruchtbare samenwerking van begaafde mensen, die hulp kregen van diverse westvlaamse overheids- en semi-overheidsinstanties. De — geringe — provinciale zelfstandigheid geeft ons tevens een voorsmaakje van wat er in Vlaanderen zal verwezenlijkt worden op alle gebied, eens dat ons land werkelijk autonoom in het kader van de belgische staat zal zijn. Met dit « federalistisch slotwoord » bevelen we meteen « Vlaanderen West » bij alle esteten aan. Inlichtingen in de boekhandel en bij de uitgever. Lannoo. Tielt.

● *Tot 31 mei a.s. stelt Renaat Veris zijn werk ten toon in de Galerij R.R., Schrijnwerkersstraat 19, Antwerpen.*

onze selektie

Zaterdag 16 mei

16u.45 : BRUSSEL NED.
Wat hebt u ons te bieden ? (jeugd en politiek)
19u.30 : BRUSSEL FRANS
De mierenleeuw en de larven (dokumentaire)
20u.30 : BRUSSEL FRANS
Le détective du bon Dieu (film met Alec Guiness)
20u.20 : NEDERLAND 2
Goeie reis ! (reizen in het buitenland)

Zondag 17 mei

19u.05 : BRUSSEL NED.
Lente in de Hanzestad (dokumentaire over Hamburg)
22u. : BRUSSEL NED.
Opgang van het Derde Rijk (dokumentaire, eerste deel)
12u.15 : BRUSSEL FRANS
Face à la presse
20u.15 : NEDERLAND 1
De ombudsman
21u.25 : NEDERLAND 1
Hadimassa (bijdrage voor Montreux)
19u.30 : NEDERLAND 2
Fastnet Race 1969 (dokumentaire zeilrace)
17u.15 : FRANKRIJK 1
En route vers Rio (film)
13u.35 : FRANKRIJK 2
De vogels en hun nest (dokumentaire)

Maandag 18 mei

20u.25 : BRUSSEL NED.
Hud (western)
22u.15 : BRUSSEL NED.
Kort geknipt (korte films)
16u.20 : BRUSSEL FRANS
Guardi e ladri (italiaanse film)
20u.30 : BRUSSEL FRANS
Situation '70 (pers in België)
16u.10 : NEDERLAND 1
Candid Camera (verborgen kamera)
21u.55 : NEDERLAND 1
Dresden (dokumentaire)
16u.55 : FRANKRIJK 1
La vie privée d'un tribun (film)
20u.30 : FRANKRIJK 2
Les honneurs de la guerre (film)

Dinsdag 19 mei

20u.35 : BRUSSEL NED.
Beschuldigde, sta op (proces Coucke en Goethals)
21u.30 : BRUSSEL FRANS
Hiroshima, mon amour (film)
20u.20 : NEDERLAND 1
Chinese revolutie (dokumentaire)
22u.30 : DUITSLAND 2
De lijkenverbrander (film)

Woensdag 20 mei

20u.40 : BRUSSEL NED.
Panorama
20u.30 : BRUSSEL FRANS
Aujourd'hui (aktualiteit)
22u.30 : BRUSSEL FRANS
Korte films
17u.05 : NEDERLAND 1
Het grote moeras (dokumentaire)
20u.20 : NEDERLAND 2
De zomer (tv-spel)
21u.25 : NEDERLAND 2
Een woord tegen het verval (film over de natuurverontreiniging naar Hugo Raes)
20u.30 : FRANKRIJK 1
Léon Blum (dokumentaire)

Donderdag 21 mei

21u.25 : BRUSSEL NED.
Gezag in opvoeding (korte film en debat over dit onderwerp)
20u.30 : BRUSSEL FRANS
Hantise (film)
20u.30 : NEDERLAND 1
Gertrud (film)
20u.40 : NEDERLAND 2
50 jaar K.L.M.
20u.55 : NEDERLAND 2
De indische oceaan (dokumentaire)

Vrijdag 22 mei

20u.25 : BRUSSEL NED.
Martine Bijl
20u.55 : BRUSSEL NED.
Fräulein Else (tv-spel)
20u.30 : BRUSSEL FRANS
La rivière sans soleil (tv-spel)
21u.10 : NEDERLAND 1
Hartedief (tv-spel)
20u.30 : FRANKRIJK 2
Stromboli (film)

GEHOORD

KEROMAR

In de studio's van Universal Video in Waterloo zijn deze week de opnamen begonnen voor het nieuwe jeugdfeuilleton. Keromar is de titel van het verhaal en het vertelt de avonturen van de Kerten, een zeer vredelievend volk in hun strijd tegen de Bolten, een oorlogszuchtige bezetter.

De opnamen zullen een paar maanden in beslag nemen. Voor buitenopnamen trekt heel de ploeg in juli naar Joegoslavië omdat het natuurlijk dekor daar veel beter geschikt is en eveneens omdat wegens de ideale weersomstandigheden ter plaatse meer draaiuren per dag kunnen gepresteerd worden.

Belangrijke rollen in dit nieuwe jeugdfeuilleton worden vertolkt door Mike Verdrengh, Annelies Vaes, Senne Roufaer en Nand Buyl.

De realizatie berust bij Bert Struys. de man die ook Fabian van Fallada op zijn aktief heeft.

MIDZOMERNACHTSDROOM

Onder de leiding van Luc Philips is momenteel een troep leerlingen van de antwerpse toneelstudio druk doende aan de tv-bewerking van Shakespeare's Midzomernachtsdroom.

Het wordt een heel moderne versie die op een uiterst eigentijdse manier het bekende stuk aan de kijker wil brengen.

Wie een paar weken geleden de tv-uitzending van De knecht van twee meesters van Goldini, in een uitvoering van dezelfde jonge mensen gezien heeft, weet dat zij in staat zijn om op een boeiende manier oude stukken nieuw leven in te blazen.

NAND

In B.R.T.-kringen heerst grote onzekerheid omtrent de toekomst van de showreeks Nand in eigen land.

Sinds de Raad van Beheer beslist heeft de vlaamse inzending terug te trekken uit Montreux weet men niet goed op de sektie Ontspanning of men in het vervolg voor eigen publiek deze reeks nog kan verder zetten.

Zo gaat dat op onze B.R.T. : maandenlang vindt men een bepaald programma ruimschoots goed genoeg voor het vlaams publiek, dat slikt het toch, denken de heren. Maar van zodra eenzelfde programma naar het buitenland moet, begint men na te denken En dan plots rijzen overal de bezwaren op. Of het zoveelste bewijs van een schrijnend gebrek aan planning.

tv - tv - tv - tv -

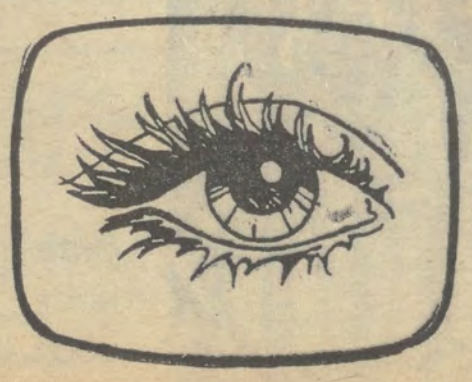

Martine Bijl op de vlaamse tv. Een buitenkansje voor liefhebbers van het luisterlied ! Vrijdag 22 mei om 20 u. 25.

& GEZIEN

LENTEFEEST

Onder deze misleidende titel bracht de B.R.T. ons op Hemelvaartdag een ontspanningsprogramma naar aanleiding van de Rerum Novarumherdenking. Veel lente zat er allerminst in deze uitzending en waar het feestelement stak is nog steeds een raadsel.

De Bob-Boonsingers kunnen dan misschien een verdienstelijk a capellakoor zijn, maar de manier waarop zij Brels Vlakke Land voor de kamera vermoorden is hemeltergend. Akkoord dat het niet gemakkelijk is om een lied te bewerken en dan nog in vertaling.

Maar wie even de moeite doet om de vertolking van Liesbeth List bijvoorbeeld te vergelijken met wat de Bob Boonsingers ons voorschotelden zal toch onmiddellijk snappen wat het verschil is tussen vakmanschap en debutantenwerk.

Maar het toppunt van smakeloosheid in dit programma werd toch gebracht door « ene jongeman » met name Norbert.

We zijn allemaal erg gevoelig voor vrouwelijk schoon en dansende meisjes in mini mogen er voor ons gerust bij. Maar dan in 's hemelsnaam toch niet bij een protestlied. Straks krijgen we nog gogogirls als Armand Pien het weerbericht brengt...

BREYNE...

...zal wel 'n braaf man zijn en wat hij als minister waard is, is geen onderwerp voor deze tv-pagina. Maar de manier waarop hij zaterdagavond na het nieuws zijn mededeling van de regering naar voor bracht was beneden alle peil.

Geforceerd dat die man praat en het Iepers komt er zo door.

Het was anders wel een vooruitgang, een lief stukje film in te lassen in deze doorgaans zo saaie uitzending. Want het heeft er wel de schijn van dat wij weer eens geplaagd zitten met een allernieuwste stupied feuilleton · De mededelingen van de regering. Allemaal hoofdrollen !

ADVERTEER IN de bond
weekblad van het grote gezin
troonstraat 125
1050 brussel. tel. 02/13.91.70
302.300 EXEMPLAREN WEKELIJKS
OVER HET GEHELE VLAAMSE LAND
2.100.000 VERBRUIKERS
eurofiandria

VAN LOVELL EN ZIJN EZEL

De Juul heeft kategoriek « gerefuzeerd » te kijken naar de televizieuitzending over de landing van die « apoleon dertien of hoe heette dat spel », omdat het defekt aan de stuwkracht toch maar « reklaam » was, en omdat Lovell en zijn mannen, volgens de Juul, nooit werkelijk in gevaar zijn geweest. En surtout, Juul is er tegen dat ze aan die ruimtedinges zoveel geld verknoeien.

Na de uitzending over de koers Bastenaken-Luik (zoals geweten : zonder reklame, zonder truterij en zonder geldverspilling) heeft hij dus zijn lichtbak toegezwierd, en is hij eens gaan horen wat ze in 't sportlokaal zoal wisten te vertellen over de « treiterij » waarvan Merckx weer eens het het slachtoffer was geweest.

In plenaire zitting bij de Charel hebben wij ons met veel rimpels in de kop afgevraagd hoe het godsmogellijk is dat in een ontwikkeld land als België in 1970 nog mensen te vinden zijn die meer belangstelling hebben voor wat klownerij op een velo dan voor een wetenschappelijk bravourstuk dat tot voor één week enkel in science-fictionverhalen voor mogelijk werd gehouden.

Wij hebben, ondanks die diepe rimpels, de verklaring niet gevonden. Iemand met een gezonde belangstelling voor slecht verteerde psichologie peinsde dat het verband hield met een soort frustatie van de moderne massamens. Die wordt immers voortdurend gekonfronteerd met prestaties en problemen die zijn petje ver te boven gaan. Hij krijgt daar dik de buik van vol, en gaat troost zoeken in simpele dingen, die hij wel snappen kan, zoals het stampen tegen een blaas met wind en het voortduwen van een voorhistorisch vehikel als een velo.

Een ander begrepen wij niet zo goed, maar het leek erop dat hij de mening was toegedaan dat wij meer voelen voor de koers dan voor de kosmos, omdat de koers, zo gegrepen uit het volkse leven van iedere dag, inderdaad belangrijker is, onder meer omdat Merckx wel in een raket kan zitten, maar Lovell geen koers kan winnen, en omdat een koers voor iets dient en een reis naar de maan misschien niet, en... (de rest was totaal onbegrijpelijk, zelfs voor geoefende tooghangers als wij).

Onze persoonlijke stelling, dat het van de gazetten afhing, kreeg maar matig applaus. Dat de gazetten veel en goed over sport schrijven, dat wij het dus lezen, en er dus belang in stellen, wat niet kan gezegd worden van de moeilijke artikels met veel geleerde woorden over de ruimtevaart, toegegeven. Maar de artikels over het koncilie zijn niet gemakkelijker, hé, en wij blijven daarom toch niet weg uit de kerk ?

De konsumptiemaatschappij werd ook nog maar eens gemobilizeerd. Koers is kommerce, ziet ge, en kommerce vraagt kopers. Wij worden dus opgefokt tot koper, en evengoed als men ons heeft geleerd koelkasten, televizies, auto's en bandopnemers te kopen, zonder dat wij ze nodig hebben, kan men ons leren sport te kopen.

De stelling van de schoolmeester was eerder triestig, en ze « affronteerde » ons een beetje. « Wij stellen, zei hij, voetbal en koers boven ruimtevaart, omdat wij zo « stom » zijn. Ge moet weten, de doorsnee Belg heeft maar een intelligentiekwotient van een « kadee » van twaalf jaar, en daarenboven daalt het nog voortdurend. Hoe zoudt gij nu willen dat wij met dat klein verstand enig begrip zouden opbrengen voor moeilijke dingen als het belang, de problemen en de toekomst van de ruimtevaart ? » En de wijze man besloot zowaar met een parabel : « Er staat een ezel in de wei, zei hij, en die ezel bemerkt een distel, juist op het moment dat Merckx voorbij de wei rijdt. Wat doet die ezel : naar Merckx kijken of de distel plukken ? De distel, hé. Bon. Waarom kiest hij de distel ? Simpelweg omdat het een ezel is. Maar wil dat zeggen dat die distel belangrijker is dan Merckx ? »

« Zeg mannen, zei de Juul ineens, dat is hier nogal een gezever, zulle. Ezels en distels en koereurs. Ik ben weg, ik ga naar de aankomst van de Waalse Pijl kijken ».

Wij hebben dan maar allemaal de studie in de steek gelaten, en wij zijn ook in de Charel zijn keuken naar de Waalse Pijl gaan kijken. Lovell en zijn maats waren tenslotte toch al « binnen ».

WAANZIN

We hebben niet veel moeite gehad om de titel voor dit stukje over de finale van de Europa-bekerkompetitie te vinden. Men kon hem nagenoeg in alle kranten lezen, al kon de aandachtige lezer achter het woord in de meeste gevallen een zweem van bewondering en trots en een gemompel van goedkeuring vermoeden.

Tienduizenden Nederlanders - Schotten ook, maar in mindere mate, want die hadden verloren - zijn eerst in Milaan, waar de wedstrijd gespeeld werd, en later in Rotterdam, waar de winnende klub thuishoort, zodanig heibel gaan schoppen dat het niet mooi meer was. Onze krantenkonfraters moeten het ons niet kwalijk nemen, maar wij geloven niet in het soort vreugde dat zich manifesteert door vernielingen, vechtpartijen, braspartijen waaraan de laatste cent besteed wordt, uitbarstingen van geweld, verzet tegen de politie en dergelijke meer. Dat is iets anders dan een uiting van vreugde, iets waarvoor misschien nog geen naam bestaat. Het is nochtans iets ziekelijks, iets onredelijks, iets dat, geloven wij, veel mensen angst aanjaagt. Het moet ergens verband houden met de manipulatis der massa waarvoor de geleerden te vergeefs waarschuwen.

PLEZANT

Naar het schijnt is men in Meksiko zo bang dat er de voetbalvedetten die er naar aanleiding van de wereldkampioenschappen zijn samengestroomd, iets zou overkomen, dat men uitgebreide beschermingsmaatregelen heeft genomen. Ongeveer 20.000 politiemannen hebben als enige opdracht voor de veiligheid van de spelers te zorgen, en zij doen het zo goed, zegt men, dat geen enkele speler een « poot » kan verzetten zonder dat hij door een « stille » geschaduwd wordt. En voor de extra-vedetten gelden natuurlijk extra-maatregelen. Zo komt men bij voorbeeld niet te weten waar Pele, de zwarte parel uit Brazilië, eigenlijk overnacht, want hij verhuist iedere dag, om mogelijke ontvoerders — er werden al kandidaten aangehouden, lezen wij — het spoor bijster te maken. Als ge het ons vraagt, wij —vinden het allemaal tamelijk belabberd, en daarenboven, maar dat zal wel een vergissing zijn van onzentwege meer van aard om « kweddelen » uit te lokken dan om ze te voorkomen.

ONZE HOOP VOOR MEKSIKO...

En of het gelezen wordt...

STRAFFE REDENERING

Naar aanleiding van het verschijnen van « Doping, les surhommes du vélo » door R. Bastide (wij hopen dat u vooral het nodige respekt zult opbrengen voor het kategorieke nietzschiaanse « surhomme », want een koereur is een beter soort mens) schrijft onze inspiratiebron nummer één Zjaak Lecoq dat de cijfers bewijzen dat de dopingsplaag in de sportmilieu's wijkt, op het ogenblik dat ze haar verwoestingen begint aan te richten onder de « gewone » jeugd, en hij vraagt of « de sportman die zo lang met de vinger werd gewezen, uiteindelijk nog de jonge gedrogeerden in de danszalen de ware weg zal wijzen ? ».

Knal van een redenering, nietwaar ? Alles netjes op zijn kop. Zonder zich daarenboven af te vragen of de fameuze cijfers niet eerder bewijzen — de kans is nochtans zeer groot — dat het sportwij kunnen ons toch niet eens verklaren met de samenleving, in casu de bels-italiaanse, die zo met geld kan smossen voor wat koersgsdoe, op het ogenblik dat haar achterstand op velerlei gebied - sociaal, ekonomisch, kultureel, pedagogisch, wetenschappelijk - een dramatische omvang aanneemt. Zonder ons aan pseudo-filozofietjes te willen bezondigen : wij vinden het een bewijs van verregaande dekadentie.

EN DE ONZEN ?

Of u nu sportliefhebber is, of alleen maar kunstliefhebber - nog niet zo heel erg, hoor - u weet in ieder geval dat de britse voetballers die naar Meksiko gaan voor de wereldkampioenschappen een « song » op de plaat hebben gebracht.

Wij sport
vlaams nationaal

milieu middeltjes heeft gevonden om de sporen van doping uit te wissen, dan dat ze bewijzen dat er inderdaad minder « gepakt » wordt. En welk verband de Zjaak ziet tussen doping als werkvoorwaarde (dat is het in de wielersport) en vrijwillig gebruik van drugs als « bevrijdingsmiddel », dat is ons ook niet duidelijk.

DEKADENT

Wij kunnen Eddy van ons hart geen ongelijk geven dat hij het dik miljoen aanvaardt dat een kommerciële radiozender hem betaalt om vóór de ronde van Frankrijk op zijn eentje de weg te verkennen, gevolgd door een komplete karavaan en luid toegejuicht door alle weldenkende mensen. Wij kunnen hem geen ongelijk geven dat hij voor drie miljoen drie weken van zijn kostelijke tijd opoffert om de ronde van Italië te rijden en te winnen. Drie miljoen, zonder zijn dikke pree die natuurlijk voortloopt en de honderden duizenden die hij aan prijzen zal vergaren. Maar Het ding heet « Back Home », en het doet het zo goed dat het, volgens «Sport 70» als twintigste staat op de plaatselijke hitpereet (voor totaal ouderwetsen : de maatstaf van alle dingen). Dit sukses zal de Ramsey-boys (dit is weer een woord voor ingewijden, jongens) ertoe aanzetten eindelijk eens werk te maken van hun geplande elpee (zetter, niet plee, hé makker), en als alle muziekliefhebbers kijken wij belangstellend uit naar dat kunstwerk.

Als rechtgeaarde Belg vragen wij ons daarbij echter gebelgd af waar onze Belgen, die toch óók naar Mexiko trekken, blijven zitten met hùn plaat. Wij zijn zeker dat Zjang Theys er zit op te wachten, want het is met zijn «toppers» tegenwoordig ook maar zus en zo. En dat er bij onze voetballers mannen met « voice » zijn, dat kunnen veel staminеebazen u vertellen.

GOED BETAALD

Wij beschouwen onze internationale voetbalsterren als beroepsmensen, en wij vinden het niet minder dan hun plicht dat zij ernaar streven dat hun beroep zoveel mogelijk zou opbrengen. Maar tussen dat en de « hambras » die ze verkocht hebben in verband met de vergoedingen, die ze krijgen voor hun deelname aan de eindronde van de wereldkampioenschappen in Meksiko, zien wij toch nog een klein verschil. Zij krijgen al enkele weken droomvakantie op kosten van... ja, van wie. Hun dikke wedden in hun klubs lopen daarbij gewoon verder. Zij eisen en krijgen bovendien, ook als zij ginds in Meksiko niets anders doen dan toefelingen krijgen, minstens 60.000 frank. En als er al eens mocht gewonnen worden, dan spreekt men al met zes cijfers alsof het niks is. Voor een land dat nog pensioenen uitbetaald van twee, drieduizend frank, en dat uit geldgebrek, naar het schijnt, de universiteitspoorten zorgvuldig gesloten houdt voor de kinderen van de « kleine man », lijkt het ons niet zo slecht. Zo denken evenwel niet de meeste sportjoernalisten, die nog veel en veel meer verdienen.

WOONINRICHTING
KARVEEL
L. en W PAS

u vindt een uitgebreide keuze in onze ploegstofafdeling

ploegstoffen
het merk staat in de zelfkant

Antwerpen
Kerkstraat 57
Tel. 35.89.91

ALLE SPEELGOED
Cortvriendt

STALEN TUINSCHOMMEL (53 kgr.)
in heldere lakverf
295 cm. lang, 205 cm. hoog
2.950 fr. franko huis
Vraag prospektus !

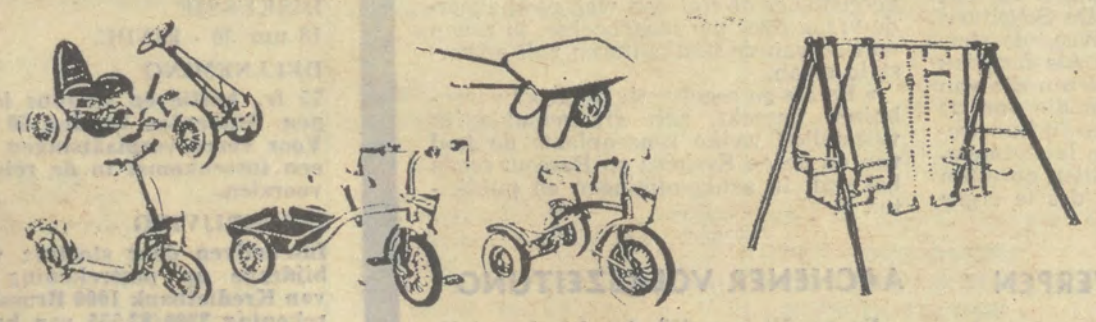

DIEPESTRAAT 29 ANTWERPEN TEL (03)324430

HERMES SCHOOL
Zuidlaan 54, Brussel
Volledige secretariaatkursussen
STENO- en DACTYLOGRAFIE in vier talen
BOEKHOUDEN
MODERNE TALEN
HANDELSCORRESPONDENTIE ENZ.
DAG- EN AVONDLESSEN
M. Lemonnierlaan 211, Brussel
Tel. (02)11.00.33
DE school waar Vlamingen zich thuis voelen

meester kleermaker
VERMEESCH
KLEDING
STEENHOUWERSVEST 52
ANTWERPEN
Tel. 31.35.83
NAAR UW MAAT....
ZO' VEEL BETER
VERMINDERING VOOR VU LEDEN

DRINKT
SERVATY WIJN
Duitse Moezelwijnen van prima kwaliteit
★
ALLEEN-VERTEGENWOORDIGER
Marcel OMBELETS
Gitschotellei 207
Borgerhout
Tel. (03)21.00.16.
★
Vraagt overal onze SERVATY-wijnen

Het vlaams-nationaal lokaal bij uitstek
ODAL
Uitbater :
ERIKSSON-GODON
Ballaertstraat 80
Antwerpen
Tel. (03)38.01.21
Dinsdag gesloten

blankenberge
141, de smet de naeyerlaan - tel. (050)416.37)

breughel
julien tersi
volledig pension
kamers met ontbijt
alle komfort
maaltijden tegen alle prijzen
speciale voorwaarden
voor groepen en autocars
vraag inlichtingen

DE BROUWERIJ MOORTGAT
2659 BREENDONK TEL. (03)78.71.21
is bekend om haar beroemde en uitstekende
BIEREN en LIMONADEN
Breendonk ligt in Vlaanderen
dus UW streek, UW volksgenoten !

WALTER ROLAND
Gediplomeerd opticien, erkend door alle ziekenfondsen
KERKSTRAAT 58, ANTWERPEN
(Let op het huisnummer !)
Telefoon 35 86 62

ALLE GLAZEN
ALLE MONTUREN
Voor lezers van dit blad : 10 % korting

Aanbevolen Huizen

PAPYRUS
Boek- en Papierhandel
Zaakvoerder : Fons Labeau
de Ribaucourtstraat 7
(nabij het Sint-Jansplein)
Sint-Jans-Molenbeek - Brussel 8
Telefoon (02)28.87.09

Aanbouw-KEUKENS
Specialist : H. DOX p.v.b.a.
Carnotstraat 135, Antwerpen
tel. 35.17.14
Standaard en Maatwerk : Milmö-Zeyher Keukens - Elektrische toestellen tegen groothandelsprijs

Manège « VOLMOLEN »
Opoeteren (L.)
Paardenpension - Rijlessen - Wandelingen
Restaurant-Bar-Zwembad-Camping.
TEL. (011)648.34

AL AL KEUKENS GLASAL
Fabrieken te Ramsdonck
tel. 015/714.47
Vochtbestand - Vuurvast
Matige prijs
Voor West-Vlaanderen :
DE MEYER Walter
Bruggestraat 136, Zwevezele
tel. 051/612.84

H. PELEMAN-MARCKX
Van Den Nestlei 16, Antwerpen
Tel. 39.19.27
T.V. - RADIO - ALLE ELEKTRISCHE TOESTELLEN - HERSTELLINGEN AAN HUIS
T.V. PELMAR 61 scherm,
11.995 fr. i.p.v. 16.995 fr.
Andere merken grootste korting

« PIET POT »
Antwerpen's gezelligste Bierkelder
Grote Pieter Potstraat 4
(bij Suikerrui)
Open vanaf 8 uur 's avonds
Maandag en dinsdag gesloten

Bezoek « Gasthof DE VEERMAN »
Kaai 26. St.-Amands a.d. Schelde
Tel. (052)332.75
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans
3-2-68

WACHT OP DE WEG
defekt op de weg
slechts één nummer
03/31.31.31
Welke zijn de talrijke voordelen van de «WACHT OP DE WEG » ?
- dag en nacht onmiddellijke hulpverlening.
- in Vlaanderen en Brussel talrijke hulpwagens op de wegen.
- een net van garagehouders.
- inlichtingen betreffende weersgesteldheden en de toestanden op de weg.

verder :
- terugbetaling van allerhande onkosten (kosten ingevolge bevuiling binnenbekleding, vervoerkosten per ziekenwagen na een ongeval).
- terugbetaling van de kosten voor het slepen uit de twee antwerpse tunnels onder de Schelde.

Inlichtingen op volgende adressen :
Antwerpen : Sint-Jakobsmarkt 45, tel. 03/31.09.95 - Aalst : Kerkstraat 12, tel. 053/71727 - Brugge : Wollestraat 28, tel. 050/364.43 - Brussel : E. Jacqmainlaan 126, tel. 02/18.55.55 - Gent : Kalandenberg 7, tel. 09/23.60.21 - Hasselt : Demerstraat 60/62, tel. 011/235.70 - Kortrijk : St.-Jorisstraat 33, tel. 056/235.15 - Leuven : Bondgenotenlaan 102, tel. 016/267.20 - Mechelen : O.L. Vrouwstraat 34, tel. 015/420.09 - Oostende : Kerkstraat 14, tel. 059/783.61 - Roeselare : St.-Michielstraat 7, tel. 051/223.63 - St.-Niklaas : Stationsstraat 18, tel. 03/76.38.95 - Turnhout : Herentalsestr. 3, tel. 014/428.40 - Vilvoorde : Heldenplein 22, tel. 02/51.17.15 - Genk : Stationstraat 51 of Fruitmarkt 12.
Om U nog beter te dienen zijn onze kantoren over het hele vlaamse land verspreid, de vrijdagavond open tot 20 u.

CHINCHILLA EMPIRE
Goede bijverdienste min. 80% winst - Vraag dokumentatie,
POSTBUS 275 - 9000 GENT

Geniet van een aangename levensavond in het rustoord
HUIZE LOREIN
FAMILIALE SFEER
Paddegatstraat 133
TEL. 015/718.35
2921 Nieuwenrode
15 km. van Brussel (4 km. autostrade Brussel-Antwerpen).

ANTWERP PUBLIC RELATIONS
Hof ter Schrieklaan 33
BERCHEM - ANTWERPEN
★
Alle reklame en ontwerpen, teksten, perskonferenties, vertalingen, tekeningen, enz.
Publiciteitsagent voor « WIJ VLAAMS-NATIONAAL»
Tel. (03)30.48.99

POL'S.... broodjes

Pol's broodjes zijn steeds verse broodjes met kwaliteitsbeleg (martino - krab - kip - filet américain - kaas)
Voor uw feesten, bals, kermissen, vergaderingen
Specialiteit : recepties feestmenu's (koude schotel)
Speciale voorwaarden voor V.U.-afdelingen
Pyckestraat 39 2000 Antwerpen
Tel. 03/38.64.17

PERS spiegel

« Blauw je uniform, en blauw is de lucht » zongen de K.S.A.-ers indertijd bij ons op kollege. Blauw was de parade, blauw ook de lucht te Diest. Maar bla-bla de opgetuigde clichés door paradepaard Omer voor zijn « élite dorée » met haar opgetrommelde kliënten en stalknechten van de liberale zolder gehaald en opgepoetst.

HET LAATSTE NIEUWS

Soms is joernalist zijn toch een hondenstiel, Piet van Brabant, enkele jaren geleden nog uit de P.V.V. gezet, waar hij geen lid van was, omdat Omer hem te extremist-vlaams vond, moet nu nabeschouwer-van-dienst spelen.

« De levende demokratie is een middel tot modernizering van de P.V.V. en van het algemeen politiek beleid in België. De h. Vanaudenhove heeft de weg hiertoe geëffend. Opdat onze maatschappij werkelijk tot een levende demokratie zou omgevormd worden, moet het aanbod van de h. Vanaudenhove beantwoord worden door een zo ruim mogelijk deel van de openbare mening, door degenen die zoals Servan Schreiber geschreven heeft « de mens door de politiek uit de ekonomie willen bevrijden ». Er kan nu gebouwd worden aan deze weg. Maar de wegenbouwers moeten beseffen, dat zij nog oneffenheden en zelfs diepe kloven zullen ontmoeten en derhalve bereid moeten zijn om bruggen te slaan ».

DE STANDAARD

Manu Ruys forceert zich ook om de Omer-landdag met pensen en al ernstig te nemen. Weer een nieuw etiket op de fles, maar de inhoud is er nog niet. Voorlopig is er nog alleen maar wind in de fles.

« Te Diest is herhaaldelijk gesproken van een opening naar links. Een « apertura a sinistra» zoals de progressieven dat voorstaan, zal het echter wel niet worden. Daarvoor krijgt men de vlaamse liberalen niet mee. Beklemtonen dat het om een linkse operatie gaat, betekent veeleer dat de P.V.V. zich wil afzetten tegen het verwijt dat zij aan een konservatieve, rechtse hergroepering zou denken. Het woordje « rechts » klinkt nu eenmaal niet simpatiek in de oren van vele jongeren en het is juist de jeugd die men wil aanspreken.

» Zal het allemaal op iets konkreets uitlopen ? Het is niet antipatiek dat de P.V.V. een ruime, open dialoog met iedereen wil organizeren. Misschien zullen haar (toch nog wel soms unitair denkende) leiders in Vlaanderen op die manier dichter bij de gevoelens en de betrachtingen van de volksgemeenschap komen ? Vooralsnog weet men echter niet, hoe de dialoog zal verlopen. En met wie ? Zullen vooral verstandige en vooruitstrevende jongeren tot de gespreksgroepen toetreden ? Zullen zij daar een nieuw programma kunnen opstellen en het doen aanvaarden ? Of worden het vergaderingen van notabelen met heimwee naar het oude liberalisme ?

» De operatie « levende demokratie » zal maar slagen, in de mate dat er demokraten toetreden die voldoende levendig zijn ».

VOLKSGAZET

Ons aller Jos heeft daar zo veel omwegjes niet voor nodig. Gewoon dorpspolitiek was het hoofdopzet in Diest, zegt de berchemse brugemeester-in-spe. En voegt er dan een niet verkwikkelijk diesters verhaal aan toe.

« De eerste bedoeling van de manifestatie zal niettemin verband hebben gehouden met de diesterse gemeentepolitiek. Op het stadhuis zetelt een C.V.P.-B.S.P.-kollege. Doch één van de C.V.P.-schepenen, ontgoocheld in zijn wens om burgemeester te worden, liep een drietal jaren geleden naar de P.V.V. over. De man, die apoteker is, had zich nochtans indertijd berucht gemaakt door Vanaudenhove voor « schoenlapper » te schelden, waarop de P.V.V.-voorman, te Diest platvloerser dan in de hoofdstad, met « pillekensdraaier » had geantwoord. Bij de nationale verkiezingen van 1968 stond de overloper op de P.V.V.-lijst. Hij deelde dan ook in de klopping van zijn nieuwe beschermheer. Doch op gemeentelijk gebied geven de liberalen de hoop niet op om met zijn hulp de meerderheid te veroveren die zij in 1964 op het randje af verspeelden.

» Een grote stoet, in gans het land bijeengeronseld voor een « nationale hulde » aan M. Vanaudenhove kon, zo meende men in het lokaal «De Casino», dicht bij de toren, op enkele maanden vóór 11 oktober in de kleine brabantse stad geen kwaad ! ».

LA LIBRE BELGIQUE

De Libre ziet omwille van « den effort » van partijvoorzitter Descamps een belgisch bilinguisme groeien dat haar diep ontroert. Met de helft van de Walen die Engels als tweede taal nemen ? De eentalige oude tante kapittelt de vlaams-nationalisten die « zich opsluiten in hun getto ».

« M. Descamps neemt 's morgens lessen in Nederlands. Wij verheugen ons over dit nieuwe feit. Men vindt in de drie traditionele partijen steeds meer frankofonen die zich in de twee talen uitdrukken of minstens toch Nederlands verstaan. Een van den Boeynants en een Harmel, een Simonet en Leburton, een Descamps en Risopoulos en anderen nog. En wat de vlaamse parlementaire vertegenwoordiging betreft, zij blijft ruim tweetalig. Zij het dat de jonge generatie het Frans niet meer spreekt met de vlotheid van een De Schrijver, de scherpte van een Lefèvre, de sierlijkheid van een Eyskens. Als fanatiek of berekend eentalig verkiezen die van het F.D.F.-Rass. Wallon en die van de Volksunie zich op te sluiten in hun wederzijdse gettos. Als ze hun luisterapparaten voor de vertaling willen opzetten als men hen interpelleert, des te erger voor hen.

GAZET VAN ANTWERPEN

Het is een echte krabbemand, in het Brusselse rond de aanstaande gemeenteverkiezingen, zegt gemeenteraadslid Szondi van Etterbeek. Wie neemt uiteindelijk wie in de klem ?

Haalt het franstalig fanatisme het, dan wordt het hoogtijd dat het vlaamse hinterland kordaat reageert en het begrip satellietstad eindelijk doordringt.

« Wij zijn de mening toegedaan dat dergelijke franstalige overwinning voor ons nog niet noodzakelijk een nederlaag betekent omdat deze voor het vlaamse land als een soort shock-terapie zou kunnen werken. Op dit ogenblik bekommeren zich immers nog veel te veel Vlamingen uit het hinterland niet om Brussel. Heeft men echter in de loop van de geschiedenis niet meer dan eens meegemaakt dat men eerst een nederlaag moest inkasseren, vooraleer men tot het bewustzijn kwam van kracht en tot de overtuiging dat men het dan ook anders moest aanpakken ?

» Zo zal het ook worden met de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen, indien ze in ons nadeel uitvallen. De ogen van heel wat Vlamingen zullen opengaan of open gerukt worden zodat bepaalde neigingen tot gemakzucht, tegemoetkoming, toegeeflijkheid of kompromisverzuchtingen, de kop zullen worden ingedrukt en Vlaanderen ten opzichte van Brussel een gans andere houding zal gaan innemen.

» Eindelijk zullen dan misschien de sinds jaren — en dan hoofdzakelijk door de C.V.P. — beloofde maar nog steeds niet uitgevoerde, groene zones en satellietsteden rond Brussel, een werkelijkheid worden zodat de olievlek automatisch zal tegengehouden worden ».

BRUXELLES VERITE

In het weekblad van het F.D.F. krijgen we de afschuwelijke opsomming van het vreselijk lot dat de franstaligen ondergaan in de brusselse agglomeratie. Dit is waarlijk zo vreselijk dat inderdaad op hen het gezegde toepasselijk wordt dat zij even verder afdrukken. « Verzet tegen bepaalde wetten is geen incivisme, maar civisme ». En civiek dat zijn zij allen, zelfs degenen die met Frankrijks geld worden betaald.

« De franstalige Brusselaar die omwille van zijn werk kontakt moet nemen met de staatsadministratie is waarlijk stomverbaasd als hij moet vaststellen welk ongelooflijk gebrabbel daar wordt gesproken door vlaamse funktionarissen, zonder twijfel wel van goede wil, maar helemaal ten onrechte als tweetalige betiteld. Wat zij helemaal niet verdienen voor het Frans dat zij spreken en niet altijd zelfs voor hun moedertaal. Vraag de weg aan een gendarm die ge kruist in de gangen van het gerechtshof of stel een wat geschakeerde vraag over uw spaarboekje, in zeven op tien van de postkantoren zult ge versteld staan.

» En als ge regelmatig de grootwarenhuizen bezoekt, zult gij gemakkelijk vaststellen welke reuzenplaats de taal van de heren Eyskens en Bascour reeds bekleedt in aankondigingen en publiciteit ».

AACHENER VOLKSZEITUNG

En na dit vreselijk lot der franstaligen in Brussel, eventjes aantonen hoe fanatiek die rotmoffen uit de oostkantons wel blijven. Ondanks alle civieke heropvoeding durven zij nog zacht protesteren tegen het feit dat de duitstalige Eupenaars de rapporten over hun kinderen van de beroepsoriëntering eentalig in het Frans krijgen. Precies of het belgisch vaderland hen al niet voldoende bemoedert als zij in Luik mogen gaan grondwerker of metselaar spelen.

« Onlangs hield de provinciale dienst voor school- en beroepsoriëntering met zetel « 8, rue Pavée » te Eupen testen en beroepsraadgeving in een middelbare school. Ondertussen kregen talrijke ouders de rezultaten van het onderzoek toegestuurd. Meerdere lezers-ouders bekloegen zich dat hen dit rezultaat met de ingewikkelde uitdrukkingen en opmerkingen slechts in het Frans werd toegestuurd. Op het schrijven was aangeduid dat op verzoek ook een duitse vertaling zou toegezonden worden. De ouders wezen er op dat zij bij het onderzoek de tweetalige vragenlijst in het Duits hadden ingevuld en desondanks toch de rezultaten in het Frans toegezonden kregen ».

WALTER LUYTEN.

DOSFELINSTITUUT

GESPREKSNAMIDDAG OVER

VROUWENEMANCIPATIE

PROGRAMMA :

14 uur - HUWELIJK : GEMEENSCHAP OF PARTNERSHIP
Kritiek op het huwelijksstelsel (mevr. N. Maes). Diskussie.
Pauze
15 uur 30 - VROUWENARBEID : WAARDERING OF UITBUITING
Inleiding : kritiek van de sociale wetgeving. (mevr. Van Hemeldonck).
Koffiepauze
17 uur - SLOTPANEEL : « Werkhipotezen voor de politiek »
Toelichting door 3 vertegenwoordigers vanuit verschillende werkhipotezen.
Een afgevaardigde van de Dolle Mina's (mevr. L. De Nutte) over « Mogelijkheden en aktiemetode van de drukkingsgroep op de politici ».
Een vrouw in de politiek (mevr. H. Uytterhoeven) over « Wat kunnen we via een politieke partij bereiken ? ».
Een vrouw in de vrouwenbeweging (mevr. De Backer) over «Wat kunnen we doen via de vrouwenbeweging ? ».

DISKUSSIE

18 uur 30 - EINDE.

DEELNEMING

75 fr., koffie en sillabus inbegrepen. Studenten betalen 50 fr.
Voor verre verplaatsingen wordt een tussenkomst in de reiskosten voorzien.

INSCHRIJVING

Inschrijven door storting van de bijdrage op postrekening 224.43 van Kredietbank 1000 Brussel voor rekening 3300/83.555 van het Dosfelinstituut, Tribunestr. 14, Brussel 1 met vermelding : gespreksnamiddag «vrouwenemancipatie».

PLAATS en DATUM

Alumi - Leuven, Magdalenastraat 51, Brussel 1 (vlak tegenover de hoofdingang van het Centraal Station te Brussel), op zaterdag 23 mei 1970.
Inrichting : Dosfelinstituut, Tribunestraat 14, - 1000 Brussel.

ETN JEURISSEN WEET ALLES VAN TEMPERATUREN

EJ

KOELTOGEN
KOELKAMERS
DIEPVRIEZERS

BROWN BOVERI

DIEPVRIESTUNNELS
KAMIONKOELING
WINKELINRICHTINGEN

o.a. VOOR SUPERMARKTEN, INDUSTRIE EN VOEDINGSNIJVERHEID

ETN JEURISSEN PVBA De Winterstraat 24
Borgerhout/Antwerpen Tel.: (03) 36.11.35 - 36.59.31

BECO BECO

levering van gas- en stookolie !

BECO BECO

Benzinestations !
BECO verwacht ook Uw bestelling !
p.v.b.a. BECO. Krijgsbaan 236, ZWIJNDRECHT
Tel. : (03)52.81.73 32.02.10

Groepen en maatschappijen allerhande !!!
Speciaal voor U bedacht.
IEDER DORTMUNDER
THIER BRAU HOF
kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middag- en avondmalen aanbieden.
INTERESSANT
Avondmaal op vrijdag, zaterdag of zondagavond in een gezellige sfeer.
Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur een der beste Oberbayern orkesten
Middag- en avondmaal in groep gezellig, fijn, goed en goedkoop.
De grote specialiteiten zijn : Ochsenschwanzsuppe - Hongaarse goelasj - Eisbein mit Sauerkraut - Kip aan het spit - Krachtvleesschotel, beter dan in Duitsland

WY WILLEN THIER · DORTMUNDER · THIER-BRAU

Inlichtingen ter plaatse
THIER BRAU HOF
Leuven Tel. (016) 46311
THIER BRAU HOF
Hulste Tel. (056) 71536
THIER BRAU HOF
Antwerpen - Tel. (03) 31203
DE KLAROEN
Aalst Tel. (053) 22853
THIER BRAU HOF
Nieuwbrugstr. 28, Brussel 1
Tel. (02) 18.74.89

bewegingsWIJzer

vlaams nationaal

VAN DE V.U.-LEIDING
BERICHT AAN DE AFDELINGEN

1. **KONGRESBESLUITEN : Speciale uitgaven van «WIJ» op 12 bladzijden (zie ons nummer van 2 mei jl.) zijn te bekomen door voorafgaande storting van 0,60 fr. per eksemplaar op pr. 1476.97 van Volksunie V.Z.W. 1000 - Brussel 1.**
De afdelingen die er dus belang in stellen dienen hun bestelling te doen via een storting.
2. **JEUGDBROSJURE : Zij dient eveneens op bovenvermelde wijze besteld uiterlijk tegen einde mei. De kostprijs er van bedraagt 1,50 fr. per brosjure. Bij wijze van voorstelling zal eerstdaags een eksemplaar van deze brosjure bij dè afdelingsvoorzitters toekomen.**

ANTWERPEN

Antwerpen (stad)

IJZERBEDEVAART
Mooie gekleurde affiches om voor het raam te hangen, gratis verkrijgbaar op ons sekretariaat, Wetstraat 12, Antw.

DIENSTBETOON
Alle dagen op het sekretariaat tijdens de openingsuren van 9.30 u. tot 16.30 u., donderdags tot 19 u. Voor zekere speciale gevallen van pensioenen regelt de heer Verduyn ons dienstbetoon elke woensdag rond 13 u. en donderdags van 18 tot 19 u.
Sekretariaat Wetstr. 12 Antwerpen. Tel. 36.84.65.

KOLPORTAGE
Zondag 24 mei, om 10 u. door Antwerpen-Zuid. Vertrek om 10 u. Ingang Kielpark.

PAMFLET ZELFSTANDIGEN
Een handig pamfletje, waarin de achteruitstelling der zelfstandigen op gebied van pensioenen en kindervergoedingen, wordt aangeklaagd, is verkrijgbaar op het sekretariaat Wetstraat 12, Antwerpen (afname andere afdelingen 0.30 fr.).

ZANGFEESTVOORMIDDAG
Er zal dit jaar geen meeting van de Volksunie gehouden worden op de voormiddag van het zangfeest zoals dit vroeger het geval was. Dit ter informatie van onze leden en simpatizanten, die hierover nog niet ingelicht werden.

VERGADERINGEN
Steeds op het sekretariaat : elke tweede donderdag der maand : bestuursvergadering. Elke tweede woensdag AGOD. Elke maand VUJO Antwerpen Stad (voor juiste dag, bel het sekretariaat 36.84.65).

Balen

GEMEENTERAADS-VERKIEZINGEN
Leden die zich nog kandidaat wensen te stellen voor de a.s. gemeenteverkiezingen worden verzocht hun naam dringend op te geven bij de afdelingssekretaris E. Adriaens, Hoolsterberg 30g, Balen. Tel. 337.82.

VROUWENKLUB

3 maand na de stichting heeft de V.U.-afdeling Balen ook reeds een vrouwenklub. Dames die belang stellen of willen medewerken worden verwacht in lokaal « Café Coiffeur » Kerkstraat 59 te Balen, op maandag 27 mei 1970 om 20u.30.

Borgerhout

« WIJ JONGEREN » MUZIEK EN DANSAVOND
De e.k. muziek- en dansavond, op zaterdag 16 mei om 20 uur in « De Blokhut», Karel Govaertsstraat te Deurne Zuid. Alle jongeren zijn welkom.

« BORGERHOUTSE TIJDINGEN »

Zoals in ons jongste nummer aangekondigd, ontvangen de leden en lezers van Borgerhout, de «Borgerhoutse Tijdingen» kosteloos. Het is een enige dokumentatie, vermits de voordrachten van onze maandelijkse ledenvergaderingen, waarop een bevoegd spreker steeds de aktuele onderwerpen behandelt, uitvoerig worden weergegeven.
Niet-leden of lezers van Borgerhout of andere gemeenten, kunnen een jaarabonnement nemen door storting van 50 fr. op postrek. 549.18 van Kredietbank, Borgerhout Centrum, met vermelding : voor rekening 1131/013/06644 van Jos. Verbergt. Desgewenst kan men het laten ontvangen door een kaartje te zenden aan het sekretariaat : Juul Dillen, Lode Van Berckenlaan 184, 2200 Borgerhout, tel. 21.30.90.

LEEUWEVAANDELSLAG
Reeds kwamen bestellingen toe. Aarzel dus niet langer en bestel tijdig uw Leeuwenvaandel op ons plaatselijk sekretariaat (zie hoger). Prijs 195 fr. 135 x 150 cm. Prima kwaliteit. Bij de bestelling vermelden : mast- of raamvlag.
Met onze vlaamse hoogdagen moet de «Leeuw» klauwen!

UITVERKOCHT !
Het is onnodig op ons plaatselijk sekretariaat nog kaarten te bestellen voor het Vlaams Nationaal Zangfeest van 31 mei a.s. Het door ons bestuur genomen initiatief kende een geewldig sukses, zodat wij voor volgend jaar de nodige schikkingen zullen treffen om iedereen tevreden te stellen.
Er zijn nog ongenummerde plaatsen bij de inrichtende vereniging te verkrijgen op het Algemeen Nederlands Zangverbond, Oudaan 22, Antwerpen - tel. 33.02.34 (kengetal 03).

OPEN DEUR-DAGEN BEJAARDENTEHUIS « GITSCHOTELHOF »
Zaterdag 30 van 15 u. af en zondag 31 mei van 10 u. af is het «Open Deur» in Gitschotelhof, Lode Van Berckenlaan 361. Een enige gelegenheid om deze mooie en praktisch ingerichte instelling te bezoeken. Iedereen heeft nu de kans om de degelijkheid van ons bejaardentehuis vast te stellen ; hoe de mensen van de derde leeftijd door bekwaam personeel, onder leiding van direkteur Jan Dillen (zoon van schepen Juul Dillen) verzorgd worden.
Betuigen wij met ons bezoek tevens onze dank aan mevrouw Raets, ijverig lid van de door de C.O.O. aangestelde Raad van Beheer.

Edegem

ZIEK
Ons bestuurslid Wilfried Schiltz is reeds enkele weken ziek. Wij wensen hem een spoedig herstel.

LIJST
Kandidaturen voor de lijst moeten voor 25 mei op het sekretariaat toekomen.

Heist-op-den-Berg - Booischot - Hallaar

VLAAMS NATIONAAL ZANGFEEST
Zoals vorig jaar rijden wij per autocar naar het antwerpse Sportpaleis op zondag 31 mei. Wees er als de kippen bij om in te schrijven, vermits we slechts over een voorraad van een veertigtal inkomkaarten beschikken.
Inschrijving : vóór 15 mei bij Frans Van den Broeck, Heistsesteenweg 25, Booischot, tel. : 015/222.86.
Prijs : 50 fr. (reis) plus 50 fr. of 125 fr. (inkom - al of niet voorbehouden plaats).
Vertrek : Pijpelheide 12.30 u ; Booischot-Centrum 12.30 u ; Heist 12.55 u.

Meerhout

ANTI-GRENDEL-AKTIE
Op 22 mei 1970 spreekt senator Baert in zaal « Wijnhuis » te Geel over de grondwetsherziening en de grendelklauzules die men in de grondwet tracht in te lassen. Dit in het kader van de anti-grendel-aktie die nationaal gepland is.

Mortsel

BEVLAGGINGSAKTIE
Ook uw leeuwevaandel ligt klaar aan 195 fr. (1.50m/1.50m) ijzersterk en kleurvast. Te bestellen bij Wim Claessens - Liersesteenweg 197 - Mortsel. (Tel. 55.39.09).

Turnhout

OPENING KIESSTRIJD
Dinsdag 19 mei opent de afdeling de kieskampanje met een rede van senator W. Jorissen over het « belang van de gemeenteverkiezingen » om 20u30, Hotel Terminus, Markt.

GEMENE PRAKTIJKEN
In het mei-nummer van « De Nieuwe Kempen » wordt de aktie van V.U.-Turnhout voor de minstbedeelden afgerond met de petitie «Hervorming C.O.O.» (cfr. ± kongresbesluiten) na de petitie « Ontwikkelingssamenwerking » van april. « De Standaard » wil doen blijken dat V.U.-Turnhout de strijd aanbindt tegen de weldadigheid door opzettelijk één paragraaf uit de kontekst van deze petities te rukken (De Standaard 21.4.'70 blz. 13).

Brabant

Dilbeek - Itterbeek

ALGEMENE LEDENVERGADERING
Voor Dilbeek is het noodzakelijk dat het vlaams karakter bewaard wordt. Het is dus nodig dat Dilbeek een vlaams gemeentebestuur heeft. Sinds enige maanden wordt door de V.U.-afdeling Dilbeek onderhandeld om een akkoord op gemeentelijk vlak te bereiken. Alle leden worden uitgenodigd om de stand van de onderhandelingen te leren kennen en om door hun raad en aanwijzigingen hun wil te doen gelden. Senator Lode Claes en arr. sekretaris Frans Adang zullen tevens aanwezig zijn. Datum : vrijdag 22 mei te 20 u. stipt. Lokaal : café « De hertog van Brabant », Ninoofsestwg 220 te Dilbeek.

Vilvoorde

IN MEMORIAM
De leden en het bestuur van de afdeling Vilvoorde rouwden begin mei bij het plotseling overlijden van een der oudste leden, vader van onze afdelingsvoorzitter, de heer Jan Jonckers. Zij bieden aan de voorzitter en aan de gehele familie Jonckers hun diep medeleven.

GEMEENTERAADS-VERKIEZINGEN
De algemene ledenvergadering van de Volksunie Vilvoorde heeft op haar vergadering van 8 mei besloten om bij de komende gemeenteraadsverkiezingen een volledige Volksunielijst in te dienen. Het bestuur doet dan ook een beroep op alle leden, om zich volledig in te zetten bij de te voeren kampanje, opdat zij moge bekroond worden met sukses.
Wij zullen iedereen broodnodig hebben.

zoekertjes

Vlamingen thuis te Bredene aan Zee in Pension-Restaurant PETRA, Driftweg 95, Bredene aan Zee. Verzorgde keuken, alle komfort. T 58

Zakenman, 40 j., vl. nationalist, zoekt kennismaking met juffrouw, 30 tot 35 j., sportief en idealistisch ingesteld, omgeving Antwerpen. Brieven uitsluitend aan bureel blad onder nr. T 67

Zonnig gemeubeld appartement te huur in Oostende. 10 minuten van strand, 6 tot 8 personen, Inl. DE-BUSSCHERE, Zwaluwenstraat 35, tel. 059/761.16. T 73

Man, 56 j. zoekt pl. als magazijnier of iets dergelijks. Kontakteren Senator Bouwens, Eeuwfeestlaan 163, Lier, tel. (03)70.11.52 T 80

« Almeria » - « Costa del Sol »: verkaveling van « La Fuente Cilla », van 20 bfr. per vierkante m. af. Zicht op zee. Inl. tel. (03)49.56.27 Reeds percelen van 1000 vierk. m. tot 7 ha. T 81

Vlaamse firma uit Brussel 9 werft aan : mannelijke bediende met perfekte kennis van Nederlands, Frans en Duits. Funktie : assistent direktie aankoop en personeel. Zekere ervaring gewenst. Aanb.: Walter Van Mieghem, T. 79.25.04 of 78.83.18 (na 20 u. 30). T 74

Jongedame, 25 j., diploma plastische kunsten van een hogere technische kunstschool, zoekt passende betrekking. Schr. of bellen senator Jorissen, Astridlaan 80, Mechelen (015) 19994. T 75

Jongeman, 25 j. zoekt betrekking als bediende Antwerpen, St. Niklaas of Mechelen. Schr. of bellen sen. Jorissen, Astridlaan 80, Mechelen, tel. (015)19994. T 76

Villa te huur, 4 slaapkamers, De Panne, Villa Regina-Mia, Duinenlaan 4, tel. 058/42200. T 77

Welke vlaamse familie wil in aug. of sept. haar verlof doorbrengen aan zee. Ik verhuur gemeub. apart. voor max. 7 pers. Matige prijs. Schr of bellen Michel Pollet, Noordzee. straat 29, Bredene aan zee tel. 059/81984. T 78

Te koop zeer mooi en rustig gelegen appartement met tuin te Mortsel. Inlichting.: tel. 015/51550. T 79

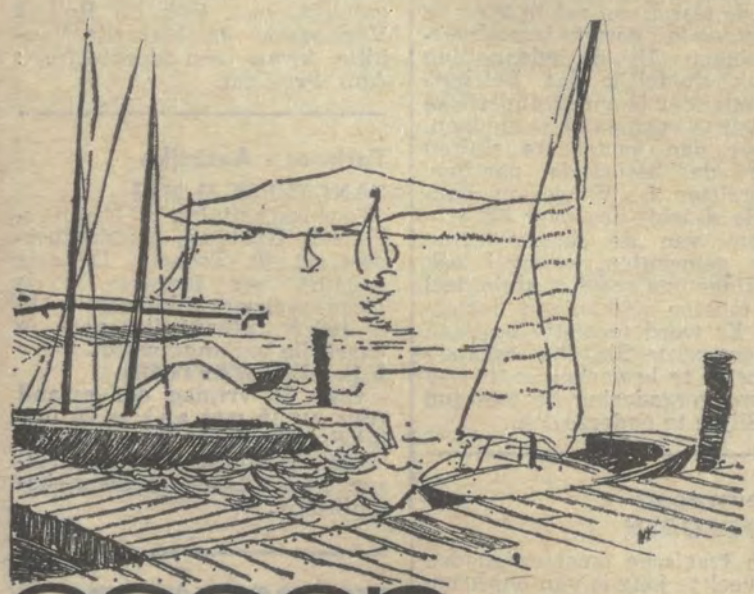

essen DE VERRASSING VAN UW LEVEN!

Waar zoudt U van een mooiere week-end kunnen genieten? Het weelderig Gruga Park met zijn wondere schakering van bloemen, zijn openluchtbaden, zijn speelplaatsen; het Baldeney Meer en zijn blanke zeilers, zijn strand, zijn camping. Duizendjarige katedraal, kunstschatten, Folkwangmuseum. In elk jaargetijde is Essen een aangename verrassing!

3676

BON * 32
Gelieve mij gratis een documentatie over ESSEN en omgeving te sturen.
Naam _____ Beroep _____
Straat _____ Gemeente _____
* Terug te zenden naar de DUITSE DIENST VOOR TOERISME Luxemburgstraat 23 - 1040 Brussel.

VOOR EEN VEILIGE GELDBELEGGING
VOOR EEN GOEDE BOUWGROND
VOOR AANKOOP EN VERKOOP VAN
ONROERENDE GOEDEREN
via "GROEP DE BONDT"
Coremansstraat 22, Berchem-Antwerpen
Telefoon : 03/30.18.85

Wij Vlaams nationaal

F. van Overstraeten
Hoofdredakteur
Alle briefwisseling voor redaktie naar : Rotatyp, Sylvain Dupuislaan 110 - 1070 Brussel Tel 23.11.98
Beheer :
Voldersstraat 71, Brussel 1 Tel. (02)125.160
Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres
Jaarabonnement : 300 fr.
Halfjaarlijks : 170 fr.
Driemaandelijks : 95 fr.
Abonnement buitenland 480 fr
Steunabonnement 820 fr. (minimum)
Losse nummers : 8 fr.
Alle stortingen voor het blad op postrekening 1711.39, « Wij » Vlaams-nationaal weekblad.
Verantw. uitgever Mr. F. Van der Elst. Beizegemstraat 20 Brussel 12.

Brussel (arr.)

MAATSCHAPPELIJK DIENSTBETOON

Zitdagen : elke dinsdag van 19 tot 21 uur en elke zaterdag van 15 tot 17 uur in « Uilenspiegel », Pletinckxstraat, 38 Brussel. (Nabij de Beurs). Tel : 12.13.74.

ADRESSEN

Hebt U vlaamse verwanten of vrienden te Brussel, geef ons dan hun adres door naar ons sekretariaat « Uilenspiegel ». Pletinckxstraat 38 te 1.000 Brussel.

ARR. SEKRETARIAAT

Het arrondissementeel sekretariaat is open elke werkdag van 19,15 tot 22 uur. Iedereen kan terug terecht op ons sekretariaat, voor zowel sociaal dienstbetoon als voor de partijaktiviteiten en administratie. Tel. : 17.92.18. Adres : Dupontstraat 27, te Schaarbeek 1030.

BERICHTEN BEWEGINGSWIJZER

De afdelingen worden er aan herinnerd, dat al de berichten voor deze rubriek vanuit het arr. Brussel dienen overgemaakt te worden aan de arr. sekretaris, Frans Adang, Ruisbroeksestwg, 109 te St. Pieters-Leeuw, en wel zodanig dat hij ze in zijn bezit heeft op de zaterdag voorafgaand aan het verschijnen. Alle berichten die deze weg niet volgen, zullen in de toekomst niet meer opgenomen worden, wie er ook de indiener van is. (Beslissing partijraad 14.3.1970).

SOCIAAL DIENSTBETOON VOLKSVERTEGENWOORDIGER DR. VIK ANCIAUX

1ste dinsdag v/d maand : 19 tot 20 uur : Arrond. sekretariaat, Dupontstraat, 27 te Schaarbeek ; 2de dinsdag v/d maand : 19,30 - 3de dinsdag v/d maand : 19,30 - 20 uur : Fenikshof te Grimbergen ; 20 - 20,30 : Bij Buelens, St Amandsplein, Strombeek ; 21 - 21,30 uur : Kummelshof, Brusselsesteenweg te Asse.
4de dinsdag v/d maand : 19 - 20 uur : Bij Theo Pauwels, Haachtsesteenweg te Evere ; 20 - 21 uur : Bij Pancken, Vilvoordelaan, 60 te Zaventem ; 21 uur : Avondlust te Steenokkerzeel.

VUJO ARR. BRUSSEL-HALLE-VILVOORDE

De heer Francis van den Eynde, Bondstraat, 4 te Brussel werd aangesteld als voorlopig verantwoordelijke voor de VUJO-werking in ons arrondissement.

Ieder belangstellende kan kontakt met hem opnemen, ofwel rechtstreeks, ofwel via het arrondissementeel sekretariaat.

ARR. RAAD

De eerstvolgende gewone arr. raad heeft plaats op zaterdag 30 mei 1970 in het lokaal «Waltra» bij Stan Philips, Arduinkaai te Brussel (naast K.V.S.).

AKTIE BRUSSEL EN RANDGEMEENTEN « VAN HERTOGINNEDAL TOT NU »

Wij weten dat uw volle aandacht gevraagd wordt voor de nationale anti-grendelaktie. Wij weten dat heel uw werking meer en meer afgestemd wordt op de kampanje voor de gemeenteraadsverkiezingen. Toch durven wij met aandrang beroep doen op uw medewerking. Wij zijn er immers van overtuigd dat U tenvolle beseft welke uitzonderlijke rol Hoofdstad Brussel en omgeving speelt, zowel in het raam van de grondwetsherziening, in het kader van de ekonomische decentralizering als in het algemeen belang van de gemeenteraadsverkiezingen. Deze aktie die vooral gevoerd wordt met pamfletten en affiches, is ondertussen begonnen. Afdelingen die nog niet in het bezit zijn van het nodige propagandamateriaal, kunnen dit steeds verkrijgen op het arr. sekretariaat Brussel, Dupontstr. 27 te 1030, Brussel ; tel. : 17.92.18. Zaterdag 13 juni e.k. te 15 uur moet dan de eindbekroning komen met een massale Volksunie-meeting in de Magdalenazaal te Brussel (nabij het centraal station).

De Magdalenazaal kan 2.000 man bevatten. Zij moet gevuld zijn, zoniet wordt de Volksunie in Brussel uitgelachen, en zullen de Vlamingen in onze hoofdstad er mogelijk de gevolgen van dragen. Wij vragen U dringend deze vergadering bij te wonen, maak al de nodige propaganda ervoor bij leden en simpatizanten, organizeert autobussen, mobilizeert personenwagens. Laat Brussel niet los !

Steun voor deze aktie : pcr : 8654.50. van de Volksunie Brussel, met vermelding : Aktie Brussel en Randgemeenten. Beste dank !

Brussel (stad)

MAATSCHAPPELIJK DIENSTBETOON

Zitdagen : elke dinsdag van 19 tot 21 uur en elke zaterdag van 15 tot 17 uur in « Uilenspiegel », Pletinckxstraat, 38 Brussel. (Nabij de Beurs). Tel. 12.13.74.

ADRESSEN

Hebt U vlaamse verwanten of vrienden te Brussel, geef ons dan hun adres door naar ons sekretariaat « Uilenspiegel ». Pletinckxstraat 38 te 1.000 Brussel.

Dworp

LENTENACHTBAL

Zaterdag 30 mei a.s. danst de afdeling Dworp en haar vrienden in de zaal « Brouwershuis, Alsembergsestwg te Dworp met het « Super-Showorkest ». Parking : Gemeenteplein.

Eppegem - Zemst

KABARET

Vrijdag 29 mei om 20 uur in «Rubenshof» Eppegem kabaretavond met Jef Burm en de volksdansgroep « De Garve ».. Inkom : 50 fr. Inrichters : V.U.-Eppegem.

Jette

KIESFONDS

In onze afdeling vordert de voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen opperbest. Steun steeds welkom op pcr. : 4062.21 van de VUJO-Jette.

Dank bij voorbaat.

Kampenhout - Berg - Buken

NIEUW BESTUUR

In het vooruitzicht van de komende gemeenteraadsverkiezingen, wil de afdeling haar bestuur vernieuwen. Daarom heeft dinsdag, 19 mei e.k. om 21 uur in de zaal : « Fauna Flora » te Berg, Visserijstraat, een algemene ledenvergadering met bestuursverkiezingen plaats, bijgewoond door volksvertegenwoordiger Vic Anciaux en arr. bestuurslid Theo Beenders.

Wemmel

SOCIAAL DIENSTBETOON

1ste dinsdag van de maand, 20u30. Zitdag sociaal dienstbetoon Vic Anciaux : De oude Balcaen aan de Vijver, Brusselse stwg 153 Wemmel.

Dringende gevallen : kontakt opnemen met Walter Van Mieghem, Vijverslaan 125 Wemmel (T. 78.83.18 - 79.25.04).

Oost-Vlaanderen

Aalst (arr.)

Vrijdag 22 mei te 20.30 uur heeft het arrondissementsbestuur voor U uitgenodigd : Mr. Frans van der Elst en Dr. Richard van Leemputten, die zullen spreken over « Waarom het plan Eyskens voor Vlaanderen onaanvaardbaar is ! ». Plaats : Café De Vriendschap, Kerkstraat te Aalst.

ARRONDISSEMENTELE KADERDAG

De arrondissementele kaderdag zal doorgaan op zaterdag 30 mei te 14 uur in Café De Vriendschap, Kerkstraat te Aalst.

Onderwerp : Gemeenteraadsverkiezingen : 1. Praktische schikkingen voor en na de verkiezingen ; 2. voorbereiding en planning van de verkiezingspropaganda ; 3. vragen en antwoorden.

De afdelingen kunnen ook praktische vragen vooraf laten toekomen bij de arr. sekretaris : André Geens, Pardassenhoek 29, Zottegem.

Tel. 09-70.22.68

Dendermonde

VUJO-INFORMATIE-AVONDEN

Informatieavond over « Een progressief jeugdbeleid », met als inleider volksvertegenwoordiger Eugeen De Facq, op dinsdag 26 mei 1970 in de zaal «Den Ommeganck», Grote Markt te Dendermonde, te 20 uur.

Informatieavond over de « Grondwetsherziening », met als inleider senator Frans Baert, lid van de Grondwetskommissie op woensdag 24 juni 1970 in de zaal « Den Ommeganck », Grote Markt te Dendermonde, te 20 uur.

Gentbrugge

JEUGD AAN ZOD

In een organizatie door en voor de jongeren, verzorgt licentiaat Raf Bayens een unieke en sensationele voordracht over hipnose. Deze enige gelegenheid kan ook door de oudere (of minder jonge) inwoners van de gemeente te baat genomen worden op zaterdag 23 mei e.k. om 20 uur in de zaal van het café « Lunapark », Brusselse Steenweg 408 (rechtover het « Gantoise »-terrein) te Gentbrugge. Dhr. Johan van den Abeele zal de voordrachtgever inleiden.

Toegang : gratis.

MODELLIJST

In verband met de gemeenteverkiezingen, zal op 26 mei e.k. worden overgegaan tot de samenstelling van de modellijst welke in de maand juni, aan de leden van Gentbrugge ter goedkeuring zal worden voorgelegd.

FINANCIELE VERRICHTINGEN

Ter intentie van de belangstellenden kunnen wij mededelen, dat voortaan alle financiële verrichtingen ook kunnen geschieden door bemiddeling van de Kredietbank Gentbrugge : pcr. 145.31 - voor rekening 4469/51.357 van Volksunie Gentbrugge.

Heusden

SOCIAAL DIENSTBETOON

Provincieraadslid Oswald van Ooteghem : iedere 2e donderdag van de maand — nu 14 mei — in de Nederbroekstraat 1, Heusden.

Plaatselijk V.U.-bestuur : iedere zaterdagvoormiddag van 10u30 tot 12u30 (zelfde adres als hierboven).

Indien dag- of uurregeling U niet past, of wanneer de verplaatsing U te moeilijk valt, verwittigt ons. Wij komen tot U ! (tel 52.73.88).

ZOVEELSTE BEDELOPROEP

Steunt onze jonge afdeling ! Wij hebben het broodnodig ! Postrekening nr 6037.64 van Volksunie Heusden Hooistraat 32.

U kunt ook een of twee briefjes van 20 fr. onder gesloten omslag opsturen naar onze penningmeester Andre De Rocker, Hooistraat 32, te Heusden.

Zottegem

BESTUUR

Wegens de samenvoeging van de gemeenten rond Zottegem werd eveneens besloten de bestaande afdelingen Erwetegem, Velzeke en Zottegem onder te brengen in één afdeling Zottegem.

Het nieuwe bestuur werd verkozen op 5 mei in het bijzijn van de arr. voorzitter Bert De Cremer en ziet eruit als volgt : Willy Michiels : voorzitter ; Nelly Jansegers : sekretaresse ; Julien Uyterhaegen : ondervoorzitter ; Henri Ponnet : penningmeester ; Irena Diependaele : propaganda ; André Geens : public relations.

In het nieuwe bestuur zijn slechts de twee kleinste van de 9 gemeenten die bij de fuzie betrokken zijn niet vertegenwoordigd zodat het gekozen bestuur werkelijk reprezentatief kan genoemd worden voor Groot-Zottegem.

West-Vlaanderen

Alveringem

LEDENSLAG

Onze afdeling staat aan de kop van het arrondissement wat de groeipercentages betreft. Ten aanzien van 1969 groeide ons aantal leden met 132 %. En we zijn nog niet aan het einde. Versterking moet er nog komen in Oeren, Sint-Rijkers en ook in Hoogstade.

Brugge (arr.)

REIS NAAR HET ZANGFEEST

Op 31 mei a.s. wordt een speciale bus ingelegd naar Antwerpen, met vertrek te 8 uur aan de Vismarkt. Prijs per persoon : 95 fr.

Inschrijvingen vóór 20 mei bij M. Vanbeylen, Jan Van Eyckplein 10 of in het Boergoensche Cruyce, Wollestraat 41, in cafee Vlissinghe, Blekerstraat 2 en het Breydelhof.

Bredene

NOG DE OOIEVAAR

Bij onze vrienden John Arickx en Liliane kwam een eerste kindje : Claudia. Hartelijke gelukwensen !

Eernegem - Ichtegem

OVERLIJDEN

Ons lid en onze lezer Lievin Delaey werd op 8 mei jl. begraven in zijn 77e levensjaar. Vlaams oudstrijder 1914-18, ingoede mens, zeer gedienstige vlaams-nationalist en tot aan de repressie 1944 lokaalhouder van het « Vlaams Huis » te Eernegem, waar hij voor de oorlog het Vlaams Nationaal Vakverbond tot meer dan 300 leden heeft uitgebouwd. Op het gedachtenisprentje lezen wij : « Zijn hele leven stond in het teken van de strijd : strijd in de loopgraven, aan de IJzer, en later strijd voor de ontvoogding van zijn volk. Hij was een idealist, die voor zijn ideaal ook zwaar geleden heeft ».

Aan mevr. Delaey en de familie ons innig mederouwen. We beloven haar goede man in kameraadschap te blijven gedenken.

Leffinge - Slijpe - Sint-Pieterskapelle

OOIEVAAR

Bij Freddie Mares en Annie Derieuw bracht de ooievaar op 4 mei jl. een kloeke zoon : Jurgen. Aan de gelukkige ouders en medestrijders van harte proficiat.

LEDENVERGADERING

Op 6 mei ging bij M. Vanoverschelde een ledenvergadering door die heel het café vulde.

De arr. sekretaris Nagels gaf enige krachtlijnen van de Volksunie, waarop een interessante bespreking volgde. Nadien gaf G. Devriendt, sekretaris, de stand van zaken voor de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen. Uit de ledenpeiling bleek duidelijk dat Leffinge voorstander is om afzonderlijke lijsten te vormen of te steunen, liever dan kartels te sluiten met de bestaande partijen. Voorzitter L. Vaneessen handelde daarbij nog over het probleem van de samenvoeging van gemeenten, waarbij ook Leffinge een groot of klein deel zal moeten afstaan aan Oostende. Er werd tenslotte besloten de gemeente Sint-Pieterskapelle beter te bewerken en in een latere vergadering de toestand te Slijpe te onderzoeken.

Nieuwpoort

OVERLIJDEN

In tragische omstandigheden en veel te jong is van ons heengegaan de heer Wilfried Lingier, slachtoffer van een verkeersongeval. Wij bieden aan Mevr. Lingier-Coussaert en aan de beide families Lingier en Coussaert, waartussen vele leden zijn, onze innige deelneming aan bij dit zwaar en niet te herstellen verlies.

Oostende (stad)

AFDELINGSBESTUUR

We wensen er nog de aandacht op te vestigen dat kandidaturen voor het afdelingsbestuur dienen binnen te zijn tegen uiterlijk woensdag 20 mei, nl. met de ochtendpost, en dit ofwel bij de sekretaris ofwel bij de voorzitter.

BESTUUR

Er zijn in het afdelingsbestuur drie nieuwe plaatsen vrijgekomen : derwijze groeien wij. Om deze posten te bezetten organizeren wij geen ledenvergadering, doch zal het bestuur kandidaten koöpteren. Liefhebbers worden dan ook verzocht hun kandidatuur schriftelijk te stellen bij de sekretaris : Prinsenlaan 48, Oostende.

HAVENRONDVAART

Op voorstel van R. Desnerk, wordt op 30 mei aanst. een bezoek aan de haven en installaties gepland van Oostende. Dit in voorbereiding van de gemeenteverkiezingen. Liefhebbers kunnen zich hiervoor melden bij een der bestuursleden. Details volgen.

Oostende - Veurne - Diksmuide

ARR. RAADSVERGADERING

Zondag 24 mei vergadert onze raad te Diksmuide met o.a. bezoek van een delegatie van het partijbestuur. We wensen langs deze weg de afdelingsbesturen er nogmaals op te wijzen dat voor deze vergadering twee belangrijke beslissingen dienen gestemd te worden : het nieuw VUJO-statuut en tevens het financieel gedeelte uit het dokument van de redaktieraad inzake de propaganda. Men vergete het niet.

LEDENSLAG

De eerste uitslag van de ledenslag 1970, welke bijna ten einde loopt, geeft alle reden tot tevredenheid. Wanneer men de groei van onze afdelingen als maatstaf neemt, en dit is toch veelal de ware norm, komen als volgt de afdelingen in rangorde : Alveringem (jongste afdeling), Koksijde, Zarren, Oudenburg, De Haan, Ichtegem, ex aequo : Leffinge, Koekelare, Veurne, dan Kortemark, Diksmuide, Merkem, Oostende, Nieuwpoort, Bredene, Gistel, Middelkerke, Stene.

Proficiat aan de eerstgenoemden, meestal jonge afdelingen.

Bij de eindstand zullen wij de rangschikking geven van de afdelingen, geklasseerd volgens het percentage van de totale bevolking.

Roeselare

KOLPORTAGES

De kolportages hebben sukses. We kunnen nog beter met méér mensen. Wie helpt? Neem eens kontakt met Gerard Vanonacker, Bruggesteenweg 104, tel. 22670.

Stene

GEBOORTEN

Bij onze voormalige penningmeester Fernand Verbeeke en Lydia Tanghe werd het gezin andermaal vergroot met een dochtertje : Lieve ! Van harte gelukgewenst. Ook bij Robert Vermussche en Marcelle Vanhille kwam een dochtertje : Ann. Proficiat.

Torhout - Aartrijke

ZANGFEEST 31 MEI

Voor inschrijving bij bestuurslid van Gheluwe, Ruddervoordestraat 29, Torhout. De reis gebeurt per toerauto. Prijs (toegangskaart inkluzief) 135 of 160 fr. afhankelijk van de kaart die verlangd wordt.

V.U.-DIENSTBETOON

Elke 3e vrijdag der maand (dus nu 15 mei a.s.) te 20 uur bij P. Vlieghe, Hofstraat 9 (tel. 22556) is volksvertegenwoordiger Pieter Leys ter uwer beschikking.

MEDEGEDEELD

11 JULI TE ANTWERPEN

De jaarlijkse Were Di-Sporenherdenking is reeds tot een traditie geworden. Voor 1970 kozen we een dubbel tema : Brussel en de trouw van de militant, op vrijdag 26 juni te 20 u. in de zaal Cortina, Kerkstraat te Antwerpen. Bestel nu uw kaarten door storting op postrekening 166.488 (Were Di, Antwerpen). Genummerde en voorbehouden plaatsen : 100 fr. Gewone plaatsen : 40 fr.

Inlichtingen : Were Di-sekretariaat, Jordaenskaai 3, Antwerpen - tel. 32.21.53.

SINDS NU 20 JAAR...

Is onze arbeider nummer één ook onze bedrijfsleider!
En wat hij voor 10 jaar schreef, blijft waar én aktueel...

« Geen moeilijkheid zal voor mij te groot zijn en geen inspanning te zwaar ! M'n medewerkers en ikzelf staan elk ogenblik paraat om U 't beste van 't beste te bieden. Steeds waren onze prijzen de laagste... onze prestaties de beste. Zelfs van de goedkoopste van onze bouwwerken mogen we met fierheid getuigen dat ze degelijk zijn, modern en mooi.

In elk huis hebben we iets van onszelf geschonken en nooit zijn we afgezakt naar minderwaardig werk of seriebouw. We hebben het met ieder van onze kliënten heel ernstig en diep gemeend. We hebben hen een beetje warmte en oprechte genegen dienstvaardigheid geschonken. We hebben hun droom gerespekteerd zonder hun middelen te misbruiken ».

DAT IS HET GEHEIM VAN ONS SUKSES!

Waarom?

Dat heeft te maken met de kwaliteit van onze meer dan 600 arbeiders, met de 1001 mogelijkheden die wij bieden, met een enige keuze van voordelige bouwgronden, met de gunstige prijzen, met volledige vrijheid bij de keuze van architekt, met de gratis voor lichting en de goedkope maar grondige voorstudie, met de deskundigheid van onze specialisten in om 't even welke moeilijkheid of mogelijkheid.

Duizenden kunnen dit u bevestigen...

Wij bouwden voor de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, voor de Generale Bankmaatschappij, voor de Bank van Brussel, voor de Kredietbank, voor de Regie van Telegraaf en Telefoon, voor Bayer en BASF, voor direkteurs, joernalisten en professoren, voor winkeliers, bedienden en arbeiders, voor de Maatschappij van Goedkope woningen, enz...

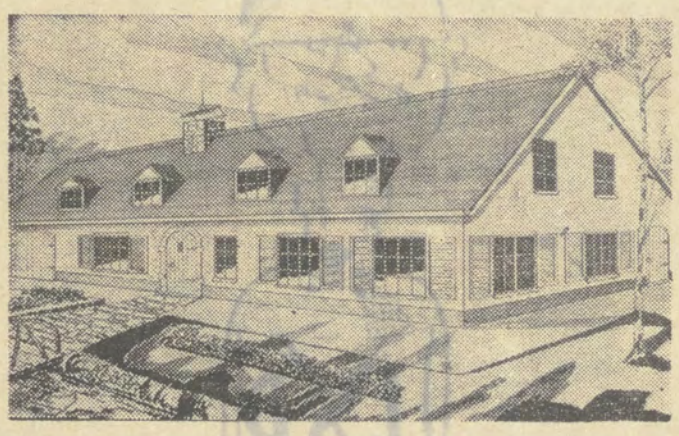

Voor niemand is het een avontuur geworden...

Wij zijn voor onze duizenden kliënten een veilige gids geweest, een betrouwbare raadgever, een eerlijke uitvoerder en een vriend Niemand is er bekaaid of bedrogen uitgekomen. Integendeel, de meesten hebben er een schitterende zaak aan gedaan.

Een kleine greep uit onze grote keuze...

1. Prachtig domein met visrijke vijvers, 25.000m² voor slechts 850.000 F
2. Residentiële villapercelen ±2000m² van 260.000 F af.
3. Gloednieuwe luxe-appartementen met Sauna van slechts 606.000 F af.
4. Uitzonderlijke villapercelen Brasschaat-Vriesdonk 25m of 12,5m breed slechts 325.000 F.
5. **Mortsel** mooie percelen voor meesterwoning — laatste mogelijkheden 7m breed slechts 240.000 F.
6. **Kontich** bij A1 autosnelwegen en toch rustig, percelen voor meesterwoning 6 of 10m breed van slechts 170.000 F af.
7. **Hoboken** Kioskplein, voor meesterwoning 6x30m nog geen 150.000 F.
8. **Genk:** klaar om in te stappen, prachtig appartement Nieuwbouw, 2 of 3 slaapkamers, van slechts 760.000 F af.
9. **Gent:** Dampoort prestigewoningen met 2 slks van slechts 850.000 F af.
10. **Leuven:** Residentieel park met villapercelen uitzonderlijk natuurschoon van slechts 260.000 F af.

U hoeft het niet te geloven...

Kom onze realisaties bekijken, ondervraag onze kliënten. Kom U vergewissen van de geest in ons bedrijf, de « spirit ». Het vakmanschap ! de beroepsfierheid ! de organisatie ! U vindt er « More Heart ! More brains ! »

Geen stempel, maar cachet !

Geen onpersoonlijke seriebouw ! Steeds prinselijke eenvoud ! En telkens opnieuw voorname stijl, komfort en degelijkheid Zelfs een huurder weet dat te waarderen en betaalt graag wat méér... Daarom ook hogere opbrengst en veilige belegging

600 ARBEIDERS... 1001 MOGELIJKHEDEN

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN

ABK

ANTWERPEN
Meir 18
Tel. (03)31.78.20

GENT
Onderbergen 43
Tel.: (09)25.19.23-(09)25.94.69

GENK
Winterslagstraat 22
Tel.: (011)544.42

LEUVEN
Brusselsestraat 33
Tel.: (016)337 35

BRASSER ZIET OMER'S LEVENDE DEMOKRATIE

P.V.V.-kongres op voetbalveld...

Een nieuw verdovingsmiddel ?

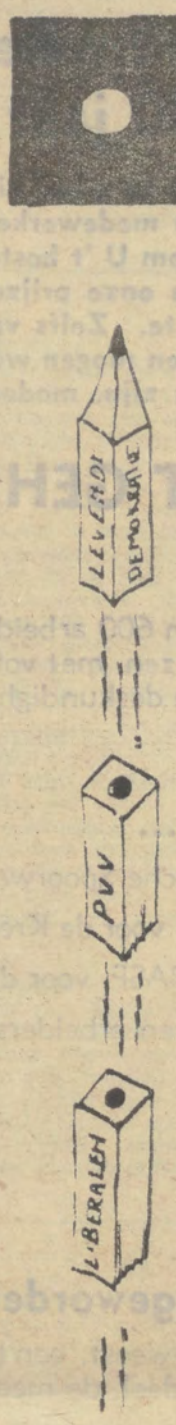

Israëli strooien...
...Beiroet in het eten

Filmfestival in...
...Cannes en kruiken

Collard roept, maar...
...kristendemokraten blijven Collardhorig

Suenens doet...
...Vatikaanval op Rome

Nederlandstaligen in Leger...
...luchtmachteloos

Kambodja ?
Kambodnee !

ONGET WIJ FELD
vlaams nationaal

Amerikanen doen aan...
...Papegaaiebekvechterij

Europacup naar Nederland
Bij de Feyenoorderduivels

Merckx krijgt fortuin voor Giro
Girorekening

Terreurdaden in Frankrijk
Bompidou

Griekse popes mogen niet autorijden
Onpopelaire maatregel

Geen kansspel voor minderjarigen
Goede spelautomaatregel

Vergunning voor sportgeweren
't wordt karabijna tijd !

P.V.V. : levende demokratie
« Opening naar lynch »

ACHTERAF

BEKEKEN

Als je naar de Senaat gaat zet je een ernstig gezicht op. Zo deed ik.
Op mijn weg heb ik met Eddy Merckx gesproken. Niet die van de gazet, maar met de echte. Hij reed door de straten van Anderlecht.
Het was woensdagnamiddag en vrijaf. Hij reed in de zon.
Met eenzelfde rood-wit truitje aan, met een pet en op een fiets met riempjes. Hij had ook echte rennersschoenen, zo met gaatjes in, en handschoenen, die hem te groot waren, zonder vingers.
Ik heb hem aangesproken en hij zei dat hij in de bakkerij woont waar ik elke dag voorbij kom. Ik had hem eerder nooit gezien.
Hij was misschien tien jaar, de echte Eddy Merckx, een die nog kan dromen van ritten in de scherpe zon langs rotswanden, zoals op de foto's, en op wegen van asfalt die smelt. En voor wie doping nog druivesuiker is. Hij zei dat hij dan maar verder reed. De kleine helling op en deed zijn spieren spannen en liet zien dat hij het ook al kon. Wij hadden niet eens over Eddy Merckx gesproken.
En ik was bijna vergeten dat ik naar de Senaat moest. Als je naar de Senaat moet zet je een ernstig gezicht op. Zo deed ik.

mauritius

P.V.V. naar links ?